

Zeitschrift: Mitteilungen der Antiquarischen Gesellschaft in Zürich
Herausgeber: Antiquarische Gesellschaft in Zürich
Band: 23 (1887-1895)
Heft: 3

Artikel: Die ältesten Hymnensammlungen von Rheinau
Autor: Werner, Jakob
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-378840>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 31.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Die ältesten Hymnensammlungen von Rheinau.

(Mit zwei Tafeln).

Von

Jakob Werner.

Leipzig.

In Commission bei Karl W. Hiersemann.

Druck von David Bürkli in Zürich.

1891.

Die österreichischen
Mittheilungen
von Reichenb

Mittheilungen der antiquarischen Gesellschaft.

Band XXIII, Heft 3.

Von

Jakob Wetzer

Klubausgabe
der österreichischen
Antiquarischen Gesellschaft
aus dem Jahre 1881

1881

Einleitung.

Seitdem Daniel, Mone und Neale ihre Tätigkeit der Erforschung der lateinischen Hymnologie zugewendet, hat sich stets ein gewisser Sammelfleiss und Forschergeist mit diesen Erzeugnissen der mittelalterlichen Literatur beschäftigt. Dieser Eifer wurde besonders fruchtbringend für das deutsche Kirchenlied, indem die Beschäftigung mit den älteren deutschen Gesangbüchern Anlass bot, die in den verschiedenen Landesteilen sowohl der Schweiz wie Deutschlands gebräuchlichen Gesangbücher erneuter Durcharbeitung und Durchsicht zu unterwerfen. Nachdem nun die Schätze der deutschen Kirchenpoesie hauptsächlich durch Wackernagel und Bäumker gesammelt sind und vielerorts die Gesangbücher aus diesen Sammlungen ergänzt und bereichert worden sind, wendet sich die Forschung mit neuem Eifer und frischer Kraft zur Lateinhymnologie zurück und durchsucht mit wahrem Bienenfleiss alle Kloster- und Stiftsbibliotheken. Einer der glücklichsten Entdecker ist der Jesuit Dreves, der auf seinen ausgedehnten Forschungsreisen schon manchen verborgenen Liederschatz gehoben hat. In treuer Mitarbeiterschaft stehen ihm die Vorstände einzelner Bibliotheken zur Seite, so Klemming in Stockholm, Milchsack in Wolfenbüttel, Roth in Darmstadt. Schon Wackernagel hat auf diese Art der Arbeit hingewiesen, wenn er sagt: „Wer gründlich arbeiten wollte, müsste die Kirchen- und Klosterbibliotheken aller Länder durchsuchen, bekannte und unbekannte: ein abgelegenes unscheinbares Oertlein, das von keiner Bibliothek weiss, könnte gleichwohl vielleicht den grössten Schatz in einer einzelnen Handschrift bewahren. Gewiss, die hauptsächlichste, ja eigentlich unumgängliche Vorarbeit für gründliche hymnologische Studien wäre ein Verzeichnis aller vorhandenen Handschriften, welches den Ort, wo jede sich befindet, das Alter und den Inhalt einer jeden feststellte.“

Die schweizerischen Bibliotheken sind schon früh durchforscht worden: Mone hat in Basel, St. Gallen, Einsiedeln, Schaffhausen, Stanz und anderwärts gesammelt. Daniel hat bei längerem Aufenthalt die Klosterbibliotheken von St. Gallen und Rheinau ausgebeutet und zuletzt hat Gall Morel diese Bibliotheken fast einer systematischen Durchforschung unterzogen.

Rheinau war bekannt durch zahlreiche wichtige liturgische Hss., die schon der Abt von S. Blasien, Gerbert, in seinen bedeutenden Werken über Liturgie und Kirchengesang zu Rate gezogen hat. Wenn sich nun auch in Rheinau nicht eine berühmte Sängerschule, wie in S. Gallen und Reichenau, nachweisen lässt, so deutet doch die Menge der Hymnare und Sequenziare auf eine eingehende und liebevolle Pflege des Gesanges. Mehr als 40 von den etwa 180 Hss., die aus Rheinau nach Zürich in die Bibliothek der kantonalen Lehranstalten verbracht worden sind, enthalten Hymnen- und Sequenzensammlungen. Davon sind die meisten, wie ihr Aussehen klar ergibt, ehemals

in kirchlichem Gebrauch gewesen. Noch im Jahre 1459 wurde durch Nicolaus Ruedger unter dem Abt Eberhard eine neue Redaktion des Hymnars unternommen, die in zwei gleichlautenden Exemplaren mit den Singweisen vorhanden ist (Num. XXI, XXII). Unter den ältern Hss. nehmen sechs fast vollständig erhaltene Hymnare unsere Aufmerksamkeit in Anspruch; sie sind weiter unten beschrieben. Keine andere schweizerische Bibliothek kann sich einer solchen Anzahl so alter Hymnenhandschriften rühmen. Darum mag es auch entschuldigt werden, wenn dieselben zur Grundlage der vorliegenden Veröffentlichung gemacht wurden.

Ausser in diesen Klosterbibliotheken findet man wenig derartige Hss. in der Schweiz. Es muss dies nicht Wunder nehmen, wenn man bedenkt, mit welcher Erbitterung in der Reformationszeit alles vernichtet wurde, was an die alte Kirche erinnerte. In Zürich selbst finden wir ausser diesen Rheinauer Hss. nur wenige liturgische Bücher, so zwei Chorbücher aus dem XIII. und XV. Jahrhundert auf der Wasserkirche.¹⁾ Ebenda befindet sich das Breviarium mit dem Direktorium Chori, das im Jahre 1260 wahrscheinlich von Konrad von Mure verfasst wurde, und bis vor etwa 60 Jahren der Bibliotheca Carolina zugehört hatte. Diese letztere (jetzt in der Predigerkirche mit der Rheinauerbibliothek zur Bibliothek der kantonalen Lehranstalten vereinigt) enthält nur eine derartige Hs. aus dem Ende des XV. Jahrhunderts mit einigen Sequenzen. Wieviel Basel, Luzern, Frauenfeld und die südschweizerischen Klöster und Bibliotheken noch bergen, wird die Durchforschung derselben lehren. Aus Bern hat Hagen einiges veröffentlicht, doch geht aus dessen Handschriftenverzeichnis hervor, dass auch Bern an solchen Hss. arm ist. Die Bibliotheken der in diesem Jahrhundert aufgehobenen aargauischen Klöster liefern ebenfalls nichts Neues, zumal da die Mönche von Muri die Erlaubnis der aargauischen Regierung, mitnehmen zu dürfen, was sie in ihren Zellen haben, in ausgedehntem Maasse benutzten, so dass Muri Gries in Tirol in Besitze handschriftlicher Schätze ist, um die es von mancher schweizerischen Bibliothek beneidet werden dürfte. Die wenigen in Aarau befindlichen Manuscriptbände von Muri stammen deshalb auch meist aus dem XV. und XVI. Jahrhundert. Aus einem Cistercienserkloster (Wettingen) wird man schon deswegen kaum bedeutende literarische Produkte erwarten, weil den Mitglieder dieser Vereinigung die Beschäftigung mit den schönen Wissenschaften, wenn nicht geradezu verboten, so doch wenigstens bedeutend erschwert war.

Die benutzten Rheinauerhandschriften sind folgende:

A. Num. CXI. 17,5 cm hoch, 12,5 cm breit, wird von Calmet, Daniel und andern mit Recht ins X. Jahrhundert gesetzt.²⁾ Derselbe ist in einem Lande deutscher Zunge geschrieben worden,

¹⁾ Beide C 63/690 und C 8a/689 enthalten die bekannten Hymnen. Von einem bisher nicht herausgegebenen Hymnus *In nat. S. Nicolai* ist nur folgender Anfang erhalten:

Festa condignis celebremus hymnis
praesulis magni merito colendi
qui deo dignis meruit probari
 uoce superna.
Pontifex factus Nicolaus armis
clarus in dictis . . . que factis
 . . . domino sa . .
 corpo casto.

²⁾ Offene a finden sich neben den gewöhnlichen Formen noch in ziemlicher Anzahl; am Schlusse der Wörter zeigt sich das runde s noch nicht, sondern nur das lange f, welches meist unter die Linie reicht.

wie die gleichzeitigen wenigen deutschen Interlinearglossen zu dem Hymnus *Almi prophetae progenies* beweisen: 8 pudoris = chiuschi; 9 missa = thiu gesanta; 14 uincula = gebende.

Einzelne Lagen der Hs. sind auf dem ersten und letzten Blatt gezählt; andern fehlt jegliche Bezeichnung. Zudem ist die Hs. in ziemlich defektem Zustande; so ist nach p. 159 mindestens ein Blatt verloren gegangen, ebenso nach 179. Der erste Teil (p. 1—138) enthält die Regula s. Benedicti. Mit der Ueberschrift: *Incipiunt ymni per circulum anni* beginnt p. 139 die Hymnen-sammlung. Darin haben die Ferialhymnen eine Anordnung, wie sie sonst nirgends sich findet: Voran stehen die 7 Hymnen zur Nocturn, dann folgen die 7 Hymnen zur Matutin, darauf die zu den Horen und zur Vesper und zuletzt die zur Complet. Gewöhnlich hat die Seite 17 Zeilen. Einzelne Hymnen sind zu verschiedenen Zeiten mit Neumen versehen worden. Später sind zu den 56 älteren Hymnen noch 10 andere zugeschrieben worden. Im Text erhält jeder Strophenanfang einen ausgerückten roten Majuskelbuchstaben; dadurch erhält die Hs. das Gepräge der Uebersichtlichkeit, da oft die letzte Verszeile die Linie nur zum Teil füllt. Innerhalb der Strophen werden die einzelnen Versikel meist durch ! angedeutet, oft auch durch blosse Punkte. Bei der sapphischen Strophe werden auch die Halbverse (Caesur) durch Punkte markirt.

B. Die interessanteste Hymnenhs. dieser Sammlung ist *Num. XIC.*¹⁾ 20,5 cm hoch, 14,5 cm breit. Mone, Daniel, Morel schreiben die Hs. dem X. Jahrhundert zu; richtiger werden wir sie in den Anfang des XI. Jahrhunderts²⁾ setzen. Der Verfasser des handschriftlichen Katalogs nimmt (II p. 234—242) an, dass diese Sammlung für ein deutsches Benediktinerkloster angefertigt worden sei. Dagegen sprechen aber schon einzelne Hymnen, die solchen Heiligen gewidmet sind, die meist in südlichen Ländern Verehrung geniessen. Weit mehr aber weist auf Entstehung in einem Lande romanischer Zunge der Umstand, dass h oft am unrichtigen Ort fehlt oder geschrieben wird: z. B. ospite, orrenda oder hebrios, hortus, hacta. Ein weiterer Beweis dafür besteht in der allerdings nicht gerade häufigen Ersatzung von g durch i (j) z. B. iestabis. Ebendahin weisen auch Schreibungen wie iunexisset.

Die Hs. ist im XVIII. Jahrhundert falsch gebunden worden, p. 195—306 stehen vor 1—194. Die Ordnung liess sich leicht herstellen: Die Lagen von meist vier oder drei Doppelblättern tragen am unteren Rande der letzten Seite die vom ersten Schreiber herrührende Zählung. Doch ist die Hs. nicht lückenlos; es fehlt die ganze zweite Blattlage. Wie viel am Schluss verloren gegangen ist, lässt sich nicht bestimmen, die letzte Angabe XX findet sich p. 287, worauf dann noch ein Duernio und zwei einzelne Blätter folgen.³⁾ Im Anfang fehlt das erste Blatt, das wohl ähnlich wie in Nro. LXXXII auf der zweiten Seite in verschlungenen Initialen den Anfang des ersten Hymnus bot; jetzt ist das erste Wort OMIVM vom Hymnus *Primo dierum omnium*. Zwischen p. 204 und 205 in Quaternio XV. fehlt ein Blatt; doch muss schon die Vorlage hier nicht ganz

¹⁾ Sie steht dem von Dreves, *Analecta hymnica II* 1888 veröffentlichten Codex Moissiacensis an Wichtigkeit nicht viel nach. Aus der Vergleichung ergibt sich, dass jenem Hymnar am Anfang nicht bloss ein Blatt, wie Dreves meinte, sondern ausserdem die ganze erste Lage fehlt.

²⁾ Neben ae finden wir nicht nur das geschwänzte ę, sondern auch schon die Schreibung e für ae. Am Schluss der Worte findet sich meist schon das runde s.

³⁾ Es sind im Ganzen noch 154 Blätter; derjenige, der die Hs. auf der Vorderseite mit ungeraden Zahlen paginirte, irrite sich nach p. 219, indem das folgende Blatt die Zahl 220 erhielt; so zählte er dann weiter bis auf 306.

in Ordnung gewesen sein: auf p. 204 finden wir ohne Ueberschrift als Anfang eines Hymnus die Worte MARTINE PAR APLI, der Rest der Seite, vier Zeilen, bleibt leer und p. 205 bietet den Schluss eines andern Hymnus. Die Hymnen füllen den grösseren Teil der Hs., nämlich bis p. 233, wo die Lektionen beginnen.

Neumen, und zwar von der Hand des gleichen Schreibers, erscheinen an zwei Orten: p. 4 sind die zwei ersten Zeilen des Hymnus *Nocte surgentes* neumirt, und p. 191 folgt auf den Hymnus *Fit porta Christi* die Melodie zu dem p. 187 vorausgehenden Hymnus mit der Beischrift: AL. NUNE tibi ūgo. Diese Neumen weisen ebenfalls nach dem Süden, indem sie die Eigentümlichkeiten zeigen, die gewiegte Kenner¹⁾ als Merkmale der südländischen Neumenschrift aufstellen (vgl. Taf. I).

Die Zahl der Zeilen schwankt zwischen 16 und 19, gewöhnlich sind es 18. Die Hs. ist sehr deutlich und übersichtlich mit einzelnen geläufigen Abkürzungen geschrieben. Man könnte sie wegen der Ausstattung mit Initialen und Farben fast eine Prachthandschrift nennen. Rote Majuskelbuchstaben bilden meist die Ueberschriften; die ersten Zeilen der Hymnen sind ebenfalls in Majuskeln gegeben, wobei die einzelnen Buchstaben noch mit grüner oder gelber Farbe ausgemalt worden sind. In der Regel hat jede Strophe ihre ausgerückte, verschieden gefärbte Initiale; zuweilen hat sich dann der Rubrikator geirrt, indem er dieselbe einer unrichtigen Zeile vorsetzte.

Bemerkenswert ist auch der Umstand, dass die Hymnen nicht ohne Unterbrechung aufeinander folgen: Fast nach jedem Hymnus finden wir 7—10 Zeilen Text, dessen einzelne Teile mit LEC (lectio) V (uersus) OR. (oratio) bezeichnet werden. Die Vorlage scheint eine Majuskelhs. in scriptio continua gewesen zu sein, wenigstens lassen sich folgende Tatsachen nicht wohl anders erklären: Hier und da sind Worte falsch abgetrennt, zuweilen ist auch der einfache Buchstabe wiederholt oder der doppelte nur einfach gesetzt, nicht selten fehlt das m am Schlusse der Wörter.²⁾

Die einzelnen Verszeilen sind wie in den übrigen älteren Hss. entweder durch ! oder durch . angegeben, ebenso bei längeren Versen die Halbverse.

Diese, schon ihres reichhaltigen Inhaltes (141 Nummern) wegen bedeutsame Hs. erhält noch eine grössere Wichtigkeit dadurch, dass in ihr Betonungszeichen bei manchen Wörtern verwendet worden sind. Allerdings beziehen sich dieselben wohl nicht eigentlich auf den metrischen Iktus, denn sie finden sich, wenn schon seltener, auch in den prosaischen Stücken, sondern sie deuten die Tonsilbe der gewöhnlichen Aussprache an. Diese Zeichen sind daher sehr selten in den ältern Hymnen, in denen das quantitirende Princip noch ziemlich rein durchgeführt ist. Sehr häufig sind sie dagegen in den Hymnen, die hauptsächlich der vorliegenden Hs. eigentümlich sind. Es betrifft nicht bloss einzelne Versarten, sondern alle sind gleichmässig bedacht. Dennoch beanspruchen sie grössere Rücksichtnahme bei der sapphischen Strophe als bei der einfacheren jambischen Dimeterstrophe. Abgesehen davon, dass uns schon die Interpunktionszeichen die Einteilung des sapphischen Hendekasyllabus in zwei Halbverse klarlegen, sehen wir aus den Betonungszeichen, wie das akzentuirende Princip in den Vordergrund tritt.

¹⁾ Dreves, Anal. hymn. II. p. 14. — Pothier, Les mélodies grégoriennes p. 63.

²⁾ Eine andere Eigentümlichkeit der Schreibweise besteht in der Verwendung des geschwänzten ç, die auf die damals übliche Aussprache zurückzugehen scheint. Während nämlich die Endung ae oft schon durch blosses e wiedergegeben wird, erscheint ç sonderbarer Weise auch für kurzes e, wie z. B.: gestaquç, ilç, xpç, uirtutç.

Als Beispiel mögen einige Strophen dienen:

Éstuat séuus nímio furore
iússit accendi fámulis camínum
quod dum orasset húmilis puélla
flamma recessit.

Tándem ad duros ánimum retorquens
cárñifex actus scelerúmque nitor
práecipit cultrum gráuiter in éius
uíscera mérgi.

Quo licet facto díruit furéntem
alloquens plebem populúmque totum
pacę laetari ecclesia recépto
rege perémpto.

Leider will es nicht gelingen, eine feste Regel herauszufinden, welche bei der Verwendung des Apex befolgt wurde, möglicherweise hängt die Setzung desselben auch mit der Melodie des betreffenden Hymnus zusammen.

Beim jambischen Dimeter springt nur das in die Augen, dass meistens die drittletzte Silbe, bestehend aus einem langen oder kurzen Vokal, den Apex erhält: Neben *indólibus*, *philósophos*, *pestíferi* lesen wir *néxibus*, *éxitum*, *affátibus*, *ílico* etc. Als Beispiel einer solchen Strophe diene:

Surgéntes ad té domine
átræ noctis silentio
uigiliis, obséquis
patrum sequéntes órdinem.

C. Num. LXXXIII. Die Hs. besteht aus drei verschiedenen Teilen:

p. 1—20 Kalendarium, das in Folge des Gebrauches stark abgerieben ist. Jedem Monat ist ein Vers des bekannten *Principium Jani sancti* (Riese, Anthol. lat. n. 640) vorangesetzt. Manchen Festtagen ist die Bezeichnung in Ueenna, in Bobbio, in Cassino beigelegt, z. B. A. Q. Nonas Febr.: In Sicilia. Passio s. Agathae uirg. oder E. T. II Kal. Nouembr. Ciniuate Patros. Passio s. Andree apostoli. Nur vereinzelt finden sich hier nekrologische Eintragungen, die ähnlich auch in Num. LXXIV b. erscheinen.

31. Jan.: obiit Adelunc I.

31. Mai: Kisilfridus Abba.

Juni: Θ Willehelmus piae memoriae abbas Hirsangensis.¹⁾

Manchen Tagen ist die Bezeichnung dies aegyptiacus beigeschrieben: welch grossen Einfluss diese Tage im Mittelalter gehabt haben müssen, geht aus den zahlreichen Verzeichnissen derselben hervor.²⁾ In dieser Hs. haben 11 Tage jene Beischrift. Doch weichen diese Angaben meist ab von den Verzeichnissen, die jedem Monat zwei solcher Tage zuteilen (Rhein. Mus. 1887. p. 639). Zum grössten Teil stimmen sie mit denen, die sich in Num. LXXV (vgl. Anzeiger f. d. d. Altertum XV. p. 377) finden. Mit diesem Kalendar hat es auch noch eine andere Eigentümlichkeit gemeinsam, nämlich die sonst nicht gebräuchliche Bezeichnung der Tage mit den Buchstaben A—U neben der gewöhnlichen mit A—G.

¹⁾ Andere Namen sind: Wolpero prespiter — Pirtelo abba — Hiltebold — Huppold — Rydpret — Adilpert — Hiltinc — Durine — Immo — Hadewig — Regillint — Luicrat — Egilolf.

²⁾ Vgl. Schmitz, Rheinisches Museum XXIII. p. 520. — Runge, Eine Kalendertafel aus dem XV. Jahrhundert. Mitth. d. antiqu. Gesellsch. in Zürich XII. 1. p. 20 ff. — Gerbert, Monum. vet. Lit. Alem. I. p. 469. not. 1.

Eine Zusammenstellung von fünf solchen Verzeichnissen der dies aegyptiaci ergibt folgende Tabelle:¹⁾

	Anth. Lat. 736	Cod. Turie. C. 58.	Cod. Einsiedl. 319	Rhenov. LXXXIII	Rhenov. LXXV.
Januar	1. 25	2. 25.	3. 26.	1.	—
Februar	4. 26.	6. 26.	8. 25.	9. 23.	9. 23.
März	1. 28.	3. 29.	12. 23.	29.	29.
April	10. 20.	1. 21.	3. 21.	—	10. 20.
Mai	3. 25.	4. 25.	7. 23.	—	3. 25.
Juni	10. 16.	10. 16.	9. 26.	9. 27.	9. 27.
Juli	13. 22.	12. 22.	13. 23. 31.	9	10.
August	1. 30.	1. 30.	25.	28.	1. 28.
September	3. 21.	2. 21.	6. 30.	10. 29.	3. 10. 29.
October	3. 22.	3. 22.	10. 29.	10.	10.
November	5. 28.	5. 28.	6. 23.	—	5. 28.
December	7. 22.	13. 15.	8. 24.	—	7. 18.

Auf p. 20 lesen wir die Verse des Hrabanus Maurus (s. Hagen, Carmina m. a. inedita IIC) über den Terminus Quadragesimae *Nonas Aprilis* mit der Ueberschrift *Linea angularis*. P. 23 schrieb ein späterer Schreiber ohne Ueberschrift den Hymnus *Huius diei gloria*. Auf den nächsten Seiten (p. 25) steht ein Verzeichnis der für das Aderlassen günstigen oder ungünstigen Daten, p. 26 der dem Beda fälschlich zugeschriebene Traktat pro qualitatibus temporum anni.²⁾ Mit p. 26 bricht dieser Teil der Hs. mitten im Text einer *Oratio* ab.

Der zweite Teil derselben (p. 27—35) ist ein etwas später von ungeübterer Hand geschriebener Osterzirkel 1064—1158. Die Ueberschrift ist:

Cyclum hunc quinques per decennouenalem ductum beatus Cyrillus Alexandriae urbis episcopus adinuenit. In quo per XCV annos diem sancti paschae cum luna ipsius absque dubio inuenies.

Nur selten sind den einzelnen Jahren historische Bemerkungen beigeschrieben:

1117. Hic natus sum.

1128. Hic oppigneratus est Rödolfo mansus apud truttinchō. III. IDus FEB. post. X. annos. X. talentis soluendus ante

1145: Hic praestita est decima apud Altenb-. (Altenburg?) Lanfrido. W. monacho et Folgilo filioque eius Cōnī eiusque filio et Röd- laicus pro restauranda cruce. quae concessa est pro XXXII. talentis.

¹⁾ Dass die dies aegyptiaci im XV. Jahrhundert ihre Bedeutung noch nicht verloren hatten, beweist eine Bemerkung, die der Cappellanus Gallus in die von ihm geschriebene Papierhs. C 101/467 eintrug:

Nota dies aegyptiaci.

Nota quod in diebus subscriptis qui primo lectum decubuerit, non uiuet. Qui nascitur, non erit uitalis. Qui nuptias fecerit, diuorciatur uel alio modo quocumque separatur. Et qui domum uel alias structuras fecerit, per incendium uel alias destructio continget. Scilicet 1. 2. 5. 7 et 20 die Januarii. In Februario uero 8. 16. 18. In Marcio 4. 5. 6. In Aprili 5. 10. 17. 20. In Maio 7. 15. 20. In Junio 20. 24. In Julio 5. 10. 17—20. In Septembri 20. In Octobri 61. In Novembri 1. 2. 15 et 16. In Decembri ultima.

²⁾ Vgl. Migne Patrol. lat. XC. Spalte 951.

1146—1147. Magnum Jerosolitanum iter.

Mit p. 35 beginnt der Hauptteil der Handschrift, das Hymnar und Lektionar. Die Vorderseite p. 35 trägt als Zugabe von anderer Hand einen ganz durchneumirten Hymnus auf den h. Blasius (Nro. CLXIX.) und von jüngerer Hand den Hymnus *Laus angelorum inclita* (Nro. CXLI) ohne Neumen.

Die Rückseite dieses Blattes (p. 36) zeigt in roten Majuskeln folgenden Titel:

JN NOMINE DNI
INCIPIT LIBER
YMNORVM,
PER CIRCVLVS
ANNI, IN DO
MINICIS FES
TIS. SIVE IN
NATALE SCO
RVM,

In schönen Initialen sind (p. 37) die ersten Worte des Hymnus *Primo dierum* geschrieben. Die Zahl der Hymnen beträgt über 100 die ohne Unterbrechung die Hs. bis p. 97 füllen. Nach einigen Seiten (p. 97—111) andern Inhaltes (Cantica Dominicis noctibus. per circulum anni) folgt von gleicher Hand ein kurzer Nachtrag (p. 111—114) von Hymnen. Von p. 116—367 folgen die Officia vom gleichen Schreiber, der den Liber hymnorum¹⁾ geschrieben, mit der Ueberschrift:

JN NOMINE DNI
INCIPIT LIBER
OFFICIORVM,
EXPOSITUS. A SCO
GREGORIO. PAPA.
DE FESTIS DIEB'.
UEL DOMINICIS.
SEV COTTIDIA
NIS. DE CIRCV
LO ANNI,

Der Schluss (von p. 367 an) umfasst Lektionen und Gebete. Bei der späteren Paginirung (1—395) sind die Zahlen 341—380 zweimal gebraucht worden, so dass die am Ende unvollständige Hs. 218 Blätter zählt. Nach p. 92 ist im XII. Jahrhundert ein Blättchen mit 2 Hymnen auf den h. Fintan eingeschoben worden; nach p. 366 ist eine Lücke im Text. Die Ueberschriften der Hymnen sind in roten Majuskeln gegeben. Eine gewisse Uebersichtlichkeit entsteht dadurch, dass jede Strophe durch einen neuen Abschnitt mit ausgerückter roter Initiale bezeichnet wird. Die etwa entstehenden Lücken am Ende der Zeilen werden durch die Schlussworte einer der nächsten Strophen ausgefüllt. Die einzelnen Zeilen der Strophe sind durch Punkte bezeichnet. Der Schreiber der Hs. hat manchen Hymnen die Melodie entweder in Neumen oder in den sogenannten gregorianischen

¹⁾ Man scheint in jener Zeit den Unterschied zwischen Hymnus und sequentia noch nicht streng genommen zu haben, denn die Sequenzensammlungen tragen auch den Titel Liber hymnorum Notkeri.

Buchstaben beigegeben. Bei 25 finden wir die mit Buchstaben geschriebene Melodie, es sind: 74, 75, 77, 76, 83, 102, 85, 86, 87, 88, 103, 84, 9, 5, 16, 143, 21, 20, 113, 44, 59, 67, 128, 60, 66. Diese Melodien stimmen meist mit den Noten überein, die sich in folgendem Buche finden: *Hymni, Psalmi pro paruulis ecclesiasticis cantantibus. Argentiae. anno M. D. XXXVII* (vgl. Taf. II).

Von besonderem Werte ist, dass einzelne dieser Hymnen neben den Buchstaben auch Neumen zeigen. Daraus geht klar hervor,¹⁾ dass die gewöhnlichen Neumen nur den Rhythmus der Melodie oder in den Ligaturen die relative Tonhöhe²⁾ nicht aber die absolute angeben. Später sind noch andern Hymnen die Melodien übergeschrieben worden, aber meist in den geradlinigen Neumen, die nur ganz allgemein den Rhythmus bezeichnen ohne Angabe des Steigens oder Fallens der Melodie.

Verschiedene Anzeichen weisen darauf hin, dass die Hs. wohl dem Kloster Kempten ihren Ursprung verdankt; z. B. der Eintrag zum 18. April. C. I. XIII. K. Mai. Campidona ardebat. Wahrscheinlich ist sie unter Burchard I. gestorben 1026, der zugleich Abt von Kempten und Rheinau war, nach Rheinau gebracht worden. Die Entstehung fällt um das Jahr 1000. Im Kalendar und im Cursus finden wir das Fest des h. Ulrich (993 heilig gesprochen) erwähnt, also muss die Hs. etwas später entstanden sein, aber doch vor 1005, da in diesem Jahre das Benediktinerkloster von Hohentwiel nach Stein verlegt worden ist.

D. Num. LXXXII hat mit B grosse Aehnlichkeit: Wie jener stammt er aus dem Süden; Calmet vermutet aus dem spoletanischen Kloster Tarfa. Die Hs. ist etwas jünger, ungefähr aus der Mitte des XI. Jahrhunderts. Zwei Hände lassen sich unterscheiden, die bei der Herstellung tätig gewesen sind; die eine schrieb p. 3—96, die andere 97—262. Das erste Blatt, das ursprünglich als Schutzblatt diente, ist im XIV. Jahrhundert mit zwei Hymnen CLXXV und LXXIII gefüllt worden. Die Hymnen nehmen beinahe die Hälfte der Hs. (p. 3—112) ein, grössere Hymnen sind geteilt: so ergeben sich 140 Abschnitte. Der Rest der Hs. enthält cantica, lectiones, orationes. Der etwas spätere Ursprung gibt sich auch darin kund, dass nicht jede Strophe mit einer frischen Zeile beginnt. Doch hat jede Strophe eine rote Initialie, und wenn zufällig der Strophenanfang vorn auf die Zeile fällt, so wird die Initialie ausgerückt. In der ersten Strophe der Hymnen werden die einzelnen Versikel durch Punkte getrennt. Der Schreiber hatte eine schlechte oder wenigstens sehr schwer lesbare Vorlage seiner Arbeit zu Grunde gelegt; daher kommt es, dass er bei der Korrektur, die er wohl nach einem andern Exemplar machte, vieles ausradiren und ändern musste. Im kritischen Apparat ist daher die ursprüngliche Lesart (D¹), soweit sie in den einzelnen Fällen noch zu erkennen war, von der verbesserten (D²) unterschieden. Die andern Hss. haben zwar auch hie und da Änderungen, die aber unbedeutend sind im Vergleich zu denen, die diese Hs. bietet. Die Verwandtschaft zwischen B und D besteht nicht blos darin, dass beide Hss. eine Anzahl von Hymnen bieten, die bis jetzt anderwärts nicht nachgewiesen sind, sondern auch darin, dass sie bei bekannten Hymnen in vielen Lesarten gegen alle anderen Quellen übereinstimmen.

E. Num. XCVII. Diese Hs., die aus dem Ende des XI. oder Anfang des XII. Jahrhunderts stammt, hat eine etwas andere Anlage als die bisher besprochenen. Sie ist im Anfang und auch sonst lückenhaft; dagegen sind nach p. 202 zwei Blättchen und nach p. 200 eines im XIII. Jahrhundert mit einigen Hymnen eingeschoben worden. Dem Inhalt nach zerfällt die Hs. in drei Teile:

¹⁾ Vgl. auch Dreves, Anal. hymnica II. p. 13.

²⁾ So bezeichnet z. B. eine gewisse Ligatur fgg und cdd, eine andere acag und dfdc.

a) p. 1—126 Troparium. In der äusserst reichhaltigen Aufzählung von Troparien, die L. Gautier, *histoire de la poésie liturgique*. I. *Les tropes*. p. 136, von überall her gesammelt hat, findet sich diese Hs. nicht erwähnt, obwohl viele von Gautier zitierte Tropen auch hier vorkommen. Nur die Worte der Tropen sind neumirt, der ursprüngliche Text der Officien ist abgekürzt und ohne Neumen gegeben. Als Beispiel möge ein Tropus zur Theophanie dienen:

ALITER.

	Inuisibiliter in uterum uirginalem ad dissoluendam mortis damnationem.
Dom.	Quem stella ducente magi uenerantur ab oriente.
Et r. eius.	Quod in suo baptismate uniuersis pie uiuentibus commendat.
Et potest.	Qua liquidos latices in uini mutauerat species.
Ds regis.	Ut iudicet orbem in aequitate et saluos faciat contritos corde et humiles mente.
Amen.	Deo filio et patri perenni cum spiritu sit gloria et regnum iuge. Amen.
Of-	Coram illo procident Aethiopes et inimici eius terram lingent.
Reges.	Regi regum nato potentissimi regis unigenito, cui stella luxit ingens, nos propheticas iteremus laudes pariter dicentes.
Cō.	Nato nouo principe, uiso nouo sidere urbe magi regia ipsum uadant quaerere.
Uidimus.	Quae est ista tam clara solemnis, fratres dilecti, in hac puer de uirgine natus stella duce est gentibus reuelatus, quae et dicebant:
Uidimus.	

b) Die eigentliche Hymnensammlung beginnt p. 131 mit der Ueberschrift: *Incipiunt ymni . retinet quos circulus anni.* und reicht bis p. 217. Davor stehen die zwei Hymnen: *Salve crux sancta. Praeco praeclarus*, ein Bruchstück eines Hymnus und eine Sequenz (Kehrein, latein. Sequenzen. n. 869). Manche Hymnen haben im Laufe der Zeit die neumirten Melodien erhalten, der erste Schreiber hatte nur einzelne neumirt. Während des Gebrauches sind die Hymnen zum grössern Teil mit anderen Ueberschriften versehen worden, welche die Verwendung derselben im Gottesdienst angeben; so ist z. B. dem Hymnus: *Sollemnitas dies aduenit*, der ursprünglich nur die

Ueberschrift: Sc̄l Johannis hatte, die Bemerkung beigeschrieben: in mat̄ l: et in II uesp̄. oder zu Festen, die in dieser Hs. keine Hymnen hatten, werden dieselben später am Rande mit den Anfangsworten zitiert, z. B. in octaua domini ymnos in prima uesp. et in mat̄ l: Corde natus . Ad noct: Agnoscat . in II uesp̄. A solis ortus. Derartige Angaben finden sich fast auf jeder Seite, wodureh die Hs. eine gewisse Bedeutung erhält, da die Verwendung der Hymnen im Gottesdienste dadurch erwiesen wird.

c) Den Rest der Hs. bilden Cantica (p. 218—242).

F. Num. CXXIX. Diese Hs. wird von Mone dem XI. Jahrhundert zugeschrieben; sie muss wohl etwas weiter hinausgerückt werden, etwa in den Anfang des XII. Jahrhunderts. Sie ist lückenhaft und die Lagen sind nicht in der richtigen Reihenfolge gebunden; doch erleichtert die im XIV. Jahrhundert durchgeführte Paginirung mit lateinischen Ziffern die richtige Anordnung. Es fehlen die Blätter XXVIII—XLV (ein Quaternio) LXXVI, LXXVIII und LXXXV (das erste und letzte Blatt eines Quaternio). Die Hs. umfasst heute noch 70 Blätter, die Zahl der Hymnen ist 106. Die Seite hat gewöhnlich 17, selten 16 Zeilen. Die Ueberschriften der Hymnen sind in roten, die ersten Worte der Hymnen in schwarzen Majuskeln gegeben; jede Strophe erhält eine frische Zeile mit ausgerückter Initiale. Den Schluss der Hs. bildet ein unvollständiges Officium in Nat. s. Mariae Magdalena, das durchgängig neumirt ist. Wie in den späteren Hymnensammlungen ist hier schon die Sequenz *Cantemus* (Kehrein no. 44) ad LXXma eingefügt. Je der erste Doppelversikel hat die Melodie in gregorianischen Buchstaben; ebenso hat die erste Strophe des Hymnus: *O sancta mundi* (no. CXVII) dieselbe Melodiebezeichnung. Das Vorsetzblatt ist im XIV. Jahrhundert mit dem Hinnus de scō georio. *Martyr egregie*, beschrieben worden. Die Hymnensammlung beginnt auf der Rückseite des folgenden Blattes mit einem Initial P.

Die Anordnung der Hymnen ist nicht in allen diesen Hymnaren dieselbe: am meisten weicht A ab, besonders in der Anordnung der Ferialhymnen. Zudem ist diese Sammlung nur von mässiger Ausdehnung. In C scheint der Schreiber zu einer kürzern Sammlung aus einer andern Quelle Nachträge gegeben zu haben. Dagegen ist die Anordnung in den vier andern Hss. ziemlich dieselbe, abgesehen von den Hymnen, die jeder einzelnen besonders eigen sind. Die Reihenfolge ergibt sich aus folgenden Tabellen:

A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	C	C	C
74	74	98	87	99	100	54	113	185	201	120	130	55	120	155
85	75	101	89	103	101	58	28	125	181	154	125	53	185	161
88	77	78	90	84	103	55	44	164	109	182	19	54	70	159
91	76	80	91		84	60	46	158	104	181	24	58	152	71
94	78	81	92		9	66	59	153	8	44	108	60	153	
97	80	82	93		5	127	177	152	7	104	116	66	154	
100	81	83	94		16	135	151	155	119	52	34	178	158	
76	82	102	95	12	17	108	52	157	11	75	37	127	160	
86	83	87	96	11	143	116	62	159	14	77	39	135	205	
89	102	90	97	19	126	70	67	204	15	130	41	190	204	
92	85	93	98	34	21	—	128	205	12	5	31	105	122	
95	86	96	99	31	20	—	133	176	198	119	35	176	123	

B	D	E	F	B	D	E	F	B	D	E	F	B	D	E	F
		102		7	7	7	7	20		20	137				
		75		8	8	8	8	19	19	19	138				
		77		5	5			17			164	164			
74	74	74	74			11	11		196			166			
76		76	76	192					195			167	167		
75	75		75	193				209				166			
	76			210				113	113						
77	77		77	211				108	108			49			
		103		214							168	44	44	44	44
78	78	78	78	215							166		45	45	
36				218					112		112		46		
80	80	80	80		219				109			47	47		
81	81	81	81		220						119	48	48		
82	82	82	82	148					207		K.44		49		
83	83	83	83	149						18		42	42		
	103					16	16	24	24			43	43		
84	84	84	84			15	15	25	25	25				50	
9	9	9	9			200		207				53			
		10				143		208				54			
85	85	85	85			147		26	26			55	55	55	55
86	86	86	86			125				27		56			
87	—	87	87		13				30				57		
88	—	88	88	12	12		12	31					54		
89	—	89	89	13				34					53	53	
90	—	90	90	14	14			33	33					54	
91	—	91	91	15	15				34	34	34			59	
92	—	92	92				199				27		104		
93	—	93	93	197	197						31		105		
94	—	94	94	198	198		198		32				106		
95	—	95	95				143	37	37		37	62	62	62	
96	—	96	96	144	144				38		38		60		
97	—	97	97	145				39	39				63		
98	98	98	98	146					40		40		60		
99	99	99	99	125	125		125			28		64	64		
100	100	100	100	126		126			41			61		61	
101	101	101	101			12			31	31			65		
102	102		102		196				35	35	35		63		
103			103				18			29	29	66	66	66	
6	6			20				173				67	67	67	
		5	5	21	21	21	21	180				68	68	68	

B	D	E	F	B	D	E	F	B	D	E	F	B	D	E	F
		113		182	182		182			122			152	152	152
		119				184		123		123					132
		112				108		122				154	154		154
		165				109	124					153	153	153	153
		202				127	186							154	
		203		114	114			185	185	185			156		
128	128	128	128	115	115					161	155	155			155
127	127		127		116	116	116		188		158	158	158	158	158
129						117				189	157	157			
133	133	133	133	118	118				186		160	160	160	160	160
134						190				141	161	161	161		
135			135			191	212						162		
			215	150			213								163
			216	119	119		139	139		139		205	205		
			142	104			140	140			204	204	204	204	204
136	136		136	105		105				194	205				205
	135					104				73	206				
		137		106				69	69				1		
22						172	70	70		70			2		
23	23					176		71		71			3		
	22			122			152							72	
170				123			130	130	130	130				70	
171				124			131	131						71	
183	183			120	120		120			159					

Ausser diesen ältern Hymnensammlungen sind noch in einigen wenigen Hss. aus dieser früheren Zeit einzelne Hymnen zerstreut. Die bedeutendste ist *Num. XXXIV*, die aus dem IX. Jahrhundert stammt. Nach den Psalmen und Cantica, die diesen stattlichen, prächtig geschriebenen Quartband füllen, folgen einige ziemlich zerfetzte Blätter einer gleichzeitigen Sammlung von Hymnen. Der Verlust derselben ist sehr zu bedauern, da sie ursprünglich vom h. Benediktus für gottesdienstliche Zwecke zusammengestellt wurde. Es sind nur noch acht ganz oder teilweise erhaltene Lieder; die Ueberschrift ist:

INCIPIUNT HYMNI S̄C̄I AMBROSI QUOS SCS BENEDICTUS IN DIUERSAS HORAS CANENDOS ORDINAUIT. Es sind:

a) HYM. AD NOCT. DOMINICIS DIEB;

Medię noctis tempore (no. XXVI)

b) ohne Ueberschrift:

. deserit

typusque Christi lucifer (Dan. I. p. 66)

c) HYMN. FER SECUNDAE AD MAT.

Splendor paternę glorię (no. LXXXVI)

d) HYM TERTIAE FERIAE

Eterne lucis conditor (Dan. I. p. 39.)

e) ohne Ueberschrift:

. . . . mus impie (Dan. I. p. 68)

f) HYM AD PRIMAM

Post matitunis laudibus (no. XXXVI)

g) HYM PRIUATIS DIEBUS AD TERTIAM.

Certum tenentes ordinem (Dan. I. p. 45)

h) HYMN AD SEXTĀ PRIUATIS DIEB;

Dicamus laudes domino. (Dan. I. p. 45)

Auch in *Num. L* einer Hs., die aus dem IX. oder X. Jahrhundert stammt, findet sich neben der *Expositio Justi super Canticum canticorum* und neben Sermonen des Isidor, des Papstes Leo, der Bischöfe Fulgentius und Maximus eine neumirte Sequenz (p. 95) In *nat. sci Blasii martyris* (Kehrein n. 521) und p. 114 ohne Ueberschrift ein Hymnus (no. CXLIII).

Ebenso bietet *Num. 74 b*, ein Direktorium Chori und Kalendarium aus dem XI. Jahrhundert (MLXIII), p. 18 den neumirten Hymnus auf den h. Nicolaus (no. CLXXIII) und p. 38 eine neumirte unbekannte Sequenz auf den h. Fintan, deren Text aber so abgerieben ist, dass sie nur z. T. lesbar ist.

Was die Wiedergabe der handschriftlichen Schreibweisen betrifft, so wurde als Grundsatz möglichst genaue Anschliessung an die Hs. angenommen. Daher kommen nun gewisse Ungleichheiten und Schwankungen in einzelnen Wörtern, besonders bei den Vorsilben in-, im-, con-, com-, ad-. Dagegen ist bei einzelnen Wörtern, wie hymnus, paraclitus, sidera etc. die durch die ältern Hss. gebotene Form überall statt der späteren ymnus, paraclytus, sydera durchgeführt. Die Doxologien, die bei der Klassificirung der Hss. von Bedeutung sind,¹⁾ hat der Schreiber meist nur durch die ersten Worte angedeutet. Die Ueberschriften sind bald dieser, bald jener Hs. entnommen, wie sie eben zu passen schienen. In der *adnotatio critica* ist diese Ueberschrift bei den betreffenden Hss. nicht mehr angeführt worden. Uebrigens entbehren in den Hss. nur einige wenige Hymnen der Titel.

So sei denn diese Arbeit als ein Beitrag zur Erforschung der Hymnologie und besonders als eine Vorarbeit für eine umfassende Sammlung der in der Schweiz ehemals gebräuchlichen Hymnen dem Wohlwollen der Fachgenossen empfohlen.

Lenzburg, den 28. Februar 1891.

J. Werner.

¹⁾ So haben in den Ferialhymnen A C *Praesta pater*, während B D E F *Deo patri sit* bieten.

I. Hymnus in honore sanctae trinitatis.

- I. O pater sancte, mitis atque pie!
o Jesu Christe, fili uenerande!
paraclitusque spiritus et alme
deus aeterne!
- II. Trinitas sancta, unitasque firma,
deitas uera, bonitas immensa,
lux angelorum, salus orphanorum,
spesque cunctorum!
- 5
- III. Seruiunt tibi cuncta, quae creasti;
te tuae cunctae laudant creaturae;
nos quoque tibi psallimus deuoti:
tu nos exaudi!
- IV. Gloria tibi, deus omnipotens,
trinus et unus, magnus et aeternus,
te decet hymnus, honor, laus et decus
nunc et in aeum. Amen.

Daniel IV. p. 270. — Mone n. 12. — Dreves II. p. 58. (M). — Hs. D p. 111.

10 vor 9 M. — laudent — seruant M — 11 deuote M — 15. 16 laus tibi, Christe, honor, lux deus hic ||
et in aeternum. M.

II. Alius hymnus.

- I. O ueneranda trinitas laudanda,
ualde benigna, gloriaque digna!
nostras exaudi preces quibus tibi
canimus hymnum.
- II. Te inuocamus atque adoramus
teque laudamus, trinitas beata!
tu nobis dona scelerum cunctorum
remissionem.
- 5
- III. Ut ualeamus mentibus deuotis
agere dignas tibi quoque laudes
die ac nocte horis et momentis
semper dicentes:
- IV. Gloria ingens sine fine manens
sit trinitati, summae deitati;
cuncta per saecula uoce simul una
cuneti dicamus: Amen.

Morel n. 2. — Hs. D p. 112. 3 tibi preces quibus, Mor. — 9 Et D² — 10 q̄qD quoque Mor.

III. Alius hymnus.

- I. Summe largitor praemii,
spes qui es unica mundi!
preces intende seruorum
ad te deuote clamantium.
- II. Nostra te conscientia
graue offendisse monstrat;
quam emundes, supplicamus,
ab omnibus piaculis.
- 5

III. Si renuis, quis tribuet?
indulge quia potens es:
si corde rogaris mundo,
certe debes ex promiso.

10

IV. Ergo acceptare nostrum
qui sacrasti ieunium,
quo mystice paschalia
capiamus sacramenta.

15

V. Summa nobis haec conferat
in deitate trinitas,
in qua gloriatur unus
per cuncta saecula deus.

20

Daniel I. p. 182. — Mone n. 75. — Dreves II. p. 42. Hs. D. p. 112: 4 clamantium fehlt D — 6 graue se D — 9 rennus D — 11 Te corde rogare mundo || fac nos — precamur — domine. Dreves gegen den Reim.

IV. De sancta trinitate.

I. O sacra sancta trinitas,
quae cuncta condens ordinis,
diem labori deputans
noctem quieti dedicas.

II. Te mane simul uesperi,
te nocte et die canimus,
tu in tua nos gloria
per cuncta serua tempora.

5

III. Praesta parens piissima
patris parentis unice
cum spiritu paraclito
aeuo uiuens intermino.

Amen.

Morel n. 1. — Hs. E. p 204: 1 O sacrosancta Mor. — 4 quiete E quieti Mor.

V. Hymnus ad uesp. de aduentu domini.

I. Conditor alme siderum!
aeterna lux erendentum!
Christe, redemptor omnium:
exaudi preces supplicum!

IV. Cuius forti potentiae
genu curuantur omnia:
caelestia, terrestria
falentur nutu subdita.

15

II. Qui, condolens interitu
mortis perire saeculum,
saluasti mundum languidum
donans reis remedium,

V. Occasum sol custodiens,
luna pallorem retinens,
candor in astris relucens
certos obseruant limites.

20

III. Uergente mundi uespere
uti sponsus de thalamo
egressus honestissime
uirginis matris clausula.

VI. Te deprecamur, hagie!
uenture iudex saeculi!
conserua nos in tempore
hostis a telo perfidi.

10

- VII. Laus, honor, uirtus, gloria 25
deo patri cum filio
una cum sancto spiritu
in sempiterna saecula.
Amen.

Daniel I. p. 74 — Mone n. 34 — Dreves II. p. 35.
Hss.: A p. 209 — B p. 29: ym. ad uesp̄ — C p. 51: in aduentu dñi. ad uesp̄. Neumen — D p. 22: ad uesperum ym. — E p. 150: In aduentu dñi ad ū. — F p. 29: In aduentu dñi.

8 ei D — 9 Uergentem A — uesperi D² uespera A — 11 honestissima D² — ingressu honestissimo A — 12 clausulam A. 13. fortis D¹ — potentia A — 14 flectuntur E, darüber curuantur von E² — curuatur B curuantes A — 16 nutu fatentur B 17—20 fehlen bei Drev — 18 retines D¹ — rediens B — 19 elucens A. 20 obseruans A C E obseruat F — 21 agye C F aye E — 24 notis A noctis B D¹ — 25 Nur den Anfang der Doxol. geben B D; 27 sancto simul paraelito C E² F (paraelyto C F) — 28 Amen fehlt A F.

VI. Ad uesperum.

- I. Sol, astra, terra, aequora,
montes, colles et sidera!
laudate unigenitum,
qui erat ante saecula.
- II. Quem Gabriel praedixerat:
aduentum dei altissimi,
prolem excelsi germinis
diues et inops concrepent.
- III. Olim promissum uatibus,
partum puellae inclitum,
natum ante luciferum,
dei potentis filium.
- IV. Uenturum regem gloriae
deum regnante regibus,
mundum saluare languidum
hostem quoque perimere.
- V. Laetentur simul angeli,
omnes exultent populi:
excelsus uenit humilis
saluare quod perierat.
- VI. Deus et homo oritur,
sancta que regnat trinitas,
aequalis patri filius
terris descendit dominus.
- VII. Clament prophetae et prophetent: 25
Emmanuel iam prope est!
mutorum linguae iam sonent;
claudi! in occursum pergit!
- VIII. Agnus, ferae et bestiae
simul manducent paleas, 30
agnoscat bos et asinus
iacentem in praesepio.
- IX. Signum regale emicat,
agant magi obsequia:
regali nato nobili, 35
reges! parate munera.
- X. O quam beatum nuntium!
uirgo Maria audiens
credendo mater fit dei
et uirgo uirum nesciens.
- XI. Omnes gentes et insulae,
magno triumpho plaudite!
cursu ceruorum currite:
redemptor, ecce, iam uenit.
- XII. Discant caecorum oculi 45
clausum uidere luminis,
noctis tenebras soluere
lumen uerum percipere.

XIII. Gens Galilaea et Graeca
credant, Persa et India:
dignando deus homo fit
et uerbum cum patre manet.

50

Dreves II. p 81, dessen Text einzelne Verderbnisse verunstalten. Hss: B p 24 — D p 29: In aduentu d. — 8. inobs concrep & n B — 14 regnante B — 23 patris B — 25 et fehlt B — 26 emmanuhel B hemmanuel D — 31 agnoscant B — 34 agnoscunt B — 36 regi D — 42 triumpho B — 51 deus et B sit D — 52 manens D¹. Beide Hss. beginnen die Doxol. Laus, honor, uirtus gloria deo patri.

VII. Ad nocturnam.

I. Uerbum supernum prodiens
a patre olim exiens,
qui natus orbi subuenis
cursu declui temporis.	5	III. Iudexque cum post aderis
rimari facta pectoris,
reddens uicem pro abditis
iustisque regnum pro bonis.
II. Illumina cor hominum,
tuoque amore concrema!
audita ut praeconia
sint pulsa tandem lubrica.		IV. Non damnis artemur malis
pro qualitate criminis!
sed cum beatis compotes
simus perennes caelibus.

Daniel I. p. 77. — Mone n. 33. — Roth n. 40. — Dreves II. p 35. Hss. B p. 27: in mat. l. B¹ ad noct. B² — C. q. 67: ad uesper. — D p. 21: alius ad noct. — E p. 151: ad nocturnam. — F. p. 30: ad noct. — 1. supremum C — 3 orbis D — 4 cursus E cursum declivit D — 5 Inlumina C — 7 audito D² auditio ut praeconio E¹ praeconio D — 9 Iudex qui C — aderit B — 13 Non demum B E D¹ — arte murmalis B — 15 cum beatis in B wiederholt — 16 perhenne B. Doxol. Deo patri sit fängt C an, Laus honor B E; E am untern Rde (mit Z) und F bieten: Gloria tibi trinitas || aequalis una deitas || et ante omne saeculum || et nunc et in (im F) perpetuum. Amen. D hat: Laus, honor, uirtus, gloria || deo patri et filio || una cum sancto spiritu || in sempiterna saecula. Amen.

VIII. In matutina laude.

I. Uox clara, ecce, intonat,
obscura quaeque increpat:
pellantur eminus somnia!
ab aethre Christus promicat.		III. E sursum agnus mittitur
laxare gratis debitum;
omnes pro indulgentia
uocem demus cum lacrimis.
II. Mens iam resurgat torpida,
quae sorde extat saucia;
sidus refulget iam nouum,
ut tollat omne noxiun.	5	VI. Secundo ut cum fulserit,
mundumque horror cinixerit,
non pro reatu puniat,
sed nos pius tunc protegat.

Daniel I. p. 76. — Roth n. 41. — Dreves II. p. 35. Hss. B. p. 28. — C p. 67: ymnus de aduentu dni. ad mat. — Dp. 22: In laudibus ym. — E p. 151. — F p. 31: in mat. l.
3 omnia D (D² a. Rde: scil. obscura) — 4 habethe D abethra B² ab aethere E². — 6 exstat C. — 16 pius nos EF — B D E F Laus honor. C hat: Gloria tibi trinitas || aequalis una deitas || et ante omne saeculum || et nunc et in perpetuum. Amen. Deo patri.

IX. In aduentu domini. ad completorium.

I. Christe, qui lux es et dies,
noctis tenebras detegis,
Iucisque lumen crederis
lumen beatum praedicans.	15	IV. Oculi somnum capiant,
cor ad te semper uigilet,
dextera tua protegat
famulos, qui te diligunt.
II. Precamur, sancte domine:
defende nos in hac nocte!
sit nobis in te requies!
quietam noctem tribue!	5	V. Defensor noster, aspice!
insidiantes reprime!
guberna tuos famulos,
quos sanguine mercatus es.
III. Ne grauis somnus irruat,
nec hostis nos subripiat,
nec caro illi consentiens
nos tibi reos statuat.	10	VI. Memento nostri, domine,
in graui isto corpore;
qui es defensor animae,
adesto nobis, domine!

Daniel I. p. 33. — Mone n. 70. Hss. B. p. 11: In XL. similiter. — C p. 50: alius ad c. — D. p. 9: alius ad complet. ymnus. — E. p. 138: In aduentu domini ad complet. — F. p. 12: alius.

2. detegens D¹ C² — 10 ne B D¹ — surripiat E² F — 11. ne B. F — consentiat B D¹. E² — 18: reprime respice
E — 20 est C D¹ — 22 isto graui C — 24 adesto sancte spiritus C — Nach 24 hat D folgende zwei Strophen: Non
sit oblitus, domine || orationes pauperum || ad te clamamus (clamemus D¹), domine, || noli nos derelinquere. ||| Tu deus
Christe, salua nos || aeterne noster protector || in manu tua. domine, || commendo spiritum meum. || Deo patri. — B fügt
bei: Tu deus — aeterne nobis — manus tua — meum. C F geben den Anfang: Deo patri sit gloria. E gibt: Praesta pater.

X. Item.

I. Jesu redemptor saeculi!
uerbum patris altissimi!
lux lucis inuisibilis!
custos tuorum peruigil!		III. Te deprecamur supplices,
ut nos ab hoste liberes:
ne ualeat seducere
tuo redemptos sanguine.
II. Tu, fabricator omnium,
discretor atque temporum,
fessa labore corpora
noctis quiete recreas.	5	IV. Ut, dum graui in corpore
breui manemus tempore,
sic caro nostra dormiat,
ut mens soporem nesciat.
V. Sit, Christe, rex piissime
tibi patrique gloria,
cum spiritu paraclito
et nunc et in perpetuum.		10 15

Mone: n. 291. — Hs. E. p. 139. — 9 De E — 20 im E.

XI. Hymnus de natuitate domini. ad uest.

I. Ueni, redemptor gentium!
ostende partum uirginis:
miretur omne saeculum!
talis decet partus deum.		II. Non ex uirili semine,
sed mystico spiramine
uerbum dei factum est caro
fructusque uentris floruit.
		5

III.	Aluus tumescit uirginis, claustrum pudoris permanet, uxilla uirtutum micant, uersatur in templo deus.	10	VI.	Aequalis aeterno patri carnis tropaeo cingere, infirma nostri corporis uirtute firmans perpeti.
VI.	Procedens e thalamo suo pudoris aula regia, geminae gigans substantiae alacris ut currat uiam.	15	VII.	Praesepe iam fulget tuum lumenque nox spirat nouum, quod nulla nox interpolet fideque iugi luceat.
V.	Egressus eius a patre, regressus eius ad patrem, excursus usque ad inferos, recursus ad sedem dei.	20	VIII.	Laus, honor, uirtus, gloria deo cum filio patri, una cum sancto spiritu in sempiterna saecula. Amen.

Daniel I. p. 12. — Mone n. 30. — Dreves II. p. 36. — Hagen. p. 42. Hss: A. p. 161. — C p. 68: ad noct. uel ad uesp. — (mit Neumen) — E. p. 152: in natuitate domini (mit Neumen) F. p. 32: In nat. dñi. — 4. deo E — 9–12 fehlen A; mit : am untern Rande nachgetragen. — 10 claustra — permanent C E¹ — 13 & halamo A — de thalamo E F — 16 alacris occurrat A — 22 tropeo A tropheo F stropheo E trophea C — accingere C E¹ — 29–32 hat C; Deo patri fangen A F E² an; Gloria tibi domine E¹.

XII. In natale domini hymnus. ad uesperum.

I.	A solis ortus cardine ad usque terrae limitem Christum canamus principem natum Maria uirgine.		V.	Enixa est puerpera quem Gabriel praedixerat, quem matris aluo gestiens clausus Johannes senserat.	20
II.	Beatus auctor saeculi seruile corpus induit, ut, carne carnem liberans, ne perderet, quos condidit.	5	VI.	Foeno iacere pertulit, praesepe non abhorruit, paruoque lacte pastus est, per quem nec ales esurit.	
III.	Clausa parentis uiscera caelestis intrat gratia, uenter puellae baiulat secreta, quae non nouerat.	10	VII.	Gaudet chorus caelestium, et angeli canunt deum, palamque fit pastoribus pastor creator omnium.	25
IV.	Domus pudici pectoris templum repente fit dei, intacta nesciens uirum uerbo concepit filium.	15	VIII.	Summo parenti gloria, natoque laus quam maxima cum sancto sit spiramine nunc et per omne saeculum. Amen.	30

Daniel I. p. 143. — Dreves II. p. 36. — Hagen. p. 44 Hss: A von pastoribus (v. 27) an — B. p. 47. — C. p. 70: ad uesperum. — D. p. 27: In laudibus. — E. p. 159: ad uesperam. — F. p. 36: ad uesperam.
8 quod BCF. — 9 Clausae BC¹D¹F. — 11 baiulat C F. — 16 creauit C. — 18 gabriel B C E. — deo D. — 29 Gloria tibi fieng E¹ an — E² schrieb 29–31 an d. Rd. 30 maxime B. — Amen fehlt A.

XIII. In laude.

- I. Surgentes ad te, domine,
atrae noctis silentio,
uigiliis, obsequiis
patrum sequentes ordinem. 5
- II. Quem nobis dereliquerunt
iure hereditario;
ministrantes excubiis
tibi, sancte paraclite. 10
- III. Pari cum patre clarus es,
cum Christo subtilissimus,
multis modis spiritus
rex mysticus agnosceris. 15
- IV. Fragiles carne conspice;
quos ille antiquissimus
suis decepit artibus
tuis trahe uirtutibus! 20
- V. Grex tuus tibi deditus
nullo teneatur criminis,
quem tuo, Christe, sanguine
uoluisti redimere. 25
- VI. Oves errantes prouide,
pastor bone, piissime:
ad aulam celsitudinis
tuis reporta humeris. 30
- VII. Tabefactus et saucius
abscedat princeps daemonum,
perdat praedam de faucibus
fur importunus, rapidus. 35
- VIII. Exultet Christus dominus,
psallat chorus angelicus,
laudes sonans in organo
ter sanctus dicat domino. Amen.
- IX. Gloria tibi dicimus,
pater una cum filio,
simul cum sancto spiritu
in trina laude personet. 40

Daniel IV. p. 28. — Mone n. 246. — Wackernagel n. 139. Hss; B. p. 49. — D. p. 26: In natuitate dñi. ad nōc. — 5 dereliquerant D² — 7. ministante B — 7 excubiis D (a D²) — 9 est D. — 10 subtilissimos D² — 11 multisque D (que fügt D² bei) — 11 modi B. — 13 Fragile B. — 23 aula B aulas D² — 32 ter sanctus D in Ras

XIV. Alius.

- I. Audi, redemptor gentium,
natalis tui gloriam:
Bethleem egressus a deo
Mariae partum uirginis. 5
- II. Christe, uirtutum domine,
non ex uirili semine;
diuinitatis unius
consorsque sancti spiritus. 10
- III. Es potens omnium salus:
in te credentes libera!
fortis ubique in praelio
nos peccatores eripe! 15
- IV. Genitum deum ex deo
miramur in hoc corpore,
hominem deo similem
mysterium mirabile. 20
- V. Jam nos ut sancti credimus,
obstupescunt et angeli,
casto nascentem corpore
pastorem ex tribu Juda. 25
- VI. Lumen refundens perditis
Jesse originem ducis:
mundus contactu carneo,
esse quod uoluisti, es. 30

VII. Natalis tui gaudium:

quod homo natus ex deo,
omnes fatemur filium,
regnum paternum permanens.

VIII. Perennes laudes dicimus

patri deo cum filio,
qui est vocatus ex Aegypto
per suos famulos deus.

IX. Renati sancto spiritu

lumen uidemus muners,
si te sequamur dominum,
salui erimus iugiter.

Morel p. 6. — Hss: B. p. 51. — C. p. 69: In n. xpi. ad noct. — D. p. 28: ad uesperum ym. 4 partus C partu Mor. — 10 in te credentium deus D, aber D² hat am Rde beigeftigt: in te credentes liberans. — 17 Jam omnes C 17 sancte Mor. — 19 nascente B D Mor. — 22 hiesse D. — 23 mundum contacto D 25 sui Mor. — 30 dei B 31 ex stört das Versmass. — 34 muneri B D Mor. — 35 rite Mor. 35 sequentes B sequentis D querentes Mor domino D¹. — B C geben den Anfang der Doxol: Laus honor uirtus, D hat: Gloria tibi domine || qui natus de uirgine.

XV. alias.

I. Christe, redemptor omnium,
ex patre patris unice!
solus ante principium
natus ineffabiliter.

IV. Sic praesens testatur dies
currens per anni circulum,
quod solus a sede patris
mundi salus adueneris.

II. Tu lumen, tu splendor patris,
tu spes perennis omnium!
intende quas fundunt preces
tui per orbem famuli.

V. Hunc caelum, terra, hunc mare
hunc omne, quod in eis est,
auctoris aduentus sui
conlausans canit cantico.

III. Memento, salutis auctor!
quod nostri quondam corporis
ex illibata uirgine
nascendo formam sumpseris.

VI. Nos quoque, qui sancto tuo
redempti sanguine sumus,
ob diem natalis tui
hymnum nouum concinimus.

VII. Gloria tibi, domine!
qui natus es de uirgine,
cum patre et sancto spiritu
in sempiterna saecula.

Amen.
25

Daniel I. p. 78. — Dreves II. p. 36. — Hss: B. p. 52. — C. p. 83: De natale dñi. ad mat. m. Neumen. — D. p. 29. — F. p. 35: In mat. I. —

8 tuis D familis B D¹ — 11 illabata B illibata^a C. 12 sumseris F — 13 Hic F Hoc. E² — 16 salus E² zu-
gefütgt. — 16 adueneras CE. — 17: Hinc — hinc — 18 hinc F E — 19 auctorem D — aduentu F — tui C. — 20 col-
laudans D laudat exultans C laudans exultat F E. — 22 sumus sanguine F E² — 25. die Doxol bietet D. angefangen
in F E. Laus honor fangen B C an.

XVI. In natale domini. ad nocturnas.

I. Agnoscat omne saeculum,
uenisse uitae praemium:
post hostis asperi iugum
apparuit redemptio.	V. Praesepe poni pertulit,
qui lucis auctor extitit;
cum patre caelos condidit
sub matre pannos induit.	20
II. Esaias quae praecinit,
completa sunt in uirgine;
adnuntiauit angelus,
sanctus replete spiritus.	VI. Legem dedit qui saeculo,
cuius decem praecepta sunt,
dignando factus est homo,
sub legis esse uinculo.	
III. Maria uentre concepit
uerbum fideli semine
quem totus orbis non baiulat
portant puellae uiscera.	VII. Adam uetus quod polluit,
Adam nouus hoc abluit;
tumens quod ille deiecit,
humillimus hic erigit.	25
VI. Radix Jesse iam floruit,
et uirga fructum edidit:
fecunda partum protulit,
et uirgo mater permanet.	VIII. Jam nata lux est et salus,
fugata nox et uicta mors
uenite gentes, credite:
deum Maria protulit.	30
	IX. Gloria tibi, domine,
qui natus es de uirgine,
cum patre, sancto spiritu
in sempiterna saecula.	35
		Amen.

Daniel I. p. 159. — Roth n. 51—54. — Hss: C. p. 51 mit Melodie. — E. p. 153: ad noct. — F. p. 33: ad no. — 7 annunciauit E F — 11 orbs E F — baiolat C F — 14 fructus E F — 18 exstitit C E — 25 quod, uetus, C — 33 Doxol. haben C F (34 ex F — 35 et sancto F — Amin C) E fängt an: Deo patri sit.

XVII. Item hymnus de natali domini.

I. A patre unigenitus
ad nos uenit per uirginem
baptisma cruce consecerans
cunctos fideles generans.	VI. Mane nobiscum, domine!
noctem obscuram remoue!
omne delictum ablue!
piam medelam tribue!	15
II. De caelo celsus prodiit,
excepit formam hominis,
facturam morte redimens,
gaudia uitae largiens.	V. Quem iam uenissee nouimus,
redire item credimus,
tu scepturn tuum inclitum
tuo defende clipeo.	20
III. Hoc te, redemptor, quaesumus
illabere propitius,
clarumque nostris sensibus
lumen prebe fidelibus.	VI. Gloria tibi, domine!
qui natus es de uirgine,
cum patre, sancto spiritu
in sempiterna saecula.	Amen.

Daniel IV. p. 151. — Mone n. 59. — Wackernagel n. 173. — Dreves. II. p. 80. — Hss: B. p. 76 ohne Überschr. — C. p. 83. — 3. consequens B — 7 mortem B¹ — 11 cordibus B. — 14 obscura B — 19 scepturn que B (ohne tu) — 20 B bezeichnet die Doxol. mit: Gloria patri ing.

XVIII. In circumcione domini.

- I. Corde natus ex parentis ante mundi exordium
alpha et ω cognominatus, ipse fons et clausula
omnium, quae sunt, fuerunt, quaeque post futura sunt
saeculorum saeculis. 5
- II. O beatus partus ille! uirgo cum puerpera
edidit nostram salutem, feta sancto spiritu;
et puer, redemptor orbis, os sacramum protulit
saeculorum saeculis. 10
- III. Psallat altitudo caeli, psallant omnes angeli;
quicquid est uirtutis usquam, psallat in laude dei;
nulla linguarum silescat, nox et omnis consonet
saeculorum saeculis. 15
- IV. Ecce, quem uates uetustis concinebant saeculis,
quem prophetarum fideles paginae spoponderant,
emicat promissus olim: cuncta collaudent deum
saeculorum saeculis. 20
- V. Te senes et te iuuentus, parvulorum te chorus,
turba matrum uirginumque, simplices puellulae
uoce concordes pudicis perstrepant concentibus
saeculorum saeculis. 25
- VI. Tibi, Christe, sit cum patre, hagioque pneumatici
hymnus, melos, laus perennis, gratiarum actio,
honor, uirtus, uictoria, regnum aeternaliter
saeculorum saeculis. 30

Amen.

Daniel I. p. 122. — Joachim, N. Laus. Magaz. bd. 50 p. 14. Hss: E p. 160: ad nocturnam. — F. p. 43. —
5 ortus E — 9—12 nach 13—16 E — 10 laudem E — 11 consonat E — 13 uetusti E — 15 collaudant E — eum F —
19 pudici E — 21 Doxol in F E² am Rde. (21 pneumaticis E — 22 imnus E) In E war von erster Hd. geschrieben:

Gloriam patri melodis resonemus uocibus,
gloriam Christo canamus, gloriam paraclito,
qui deus trinus et unus exstat ante omnia
saeculorum saecula.

XIX. Hymnus in epiphania.

- I. Inluminans altissimus
micantium astrorum globos,
pax, uita, lumen, ueritas!
Jesu, faue precantibus! 5
- II. Seu mystico baptimate
fluenta Jordanis retro
conuersa quandam tertio
praesentem sacraris diem.

III.	Seu stella partum uirginis caelo micans signauerit et hoc ad oratum die praesepe magos duxerit.	10		VI.	Sic quinque milibus uirum dum quinque panes diuidit, edentium sub dentibus in ore crescebat cibus.	
IV.	Uel hydriis plenis aqua uini saporem fuderit; hausit minister conscius, quod ipse non impleuerat.	15		VII.	Multiplicabatur magis dispendio panis suo; quis haec uidens mirabitur iuges meatus faucium?	25
V.	Aquas colorari iubet inebriari flumina, mutata elementa stupent transire in usus alteros.	20		VIII.	Inter manus frangentium panis rigatur profluus; intacta quae non fregerant, fragmenta subrepunt uiris.	30

Daniel I p. 19. — Mone n. 56. — Hss.: A. p. 162: ymnus in epyphania. — B. p. 74: alius. — C. p. 73: in aepyphania. — D. p. 37: alius in laudibus. — F. p. 47: in mat. I. — 1 Illuminans BDF — 2 globus A¹ — 7 tertio F — quadam tempore A. — 8. praesente D — sacris D¹ sacrari B — die A² B² — 11 et ad hoc ad B¹ — hac A² — diem ABC¹D — 12 duxerat D² — 13 aquę F — 15 ausit B hauxit D — 16 impleuerat D — 17 uidens ACF — 18 inaebriare A — flumine C — 21 uirorum B uiris D¹ — 26 sui ACF — 27 haec in A radirt ec B quis ≡≡≡ uidens non D — 28 fontium BD — 32 framenta A¹ fractamenta C — supersunt A² C D² — uiri B. — Die Doxol: Deo patri fangen CDF an, Gloria patri B.

XX. Ad uesperum.

I.	Jesus refulsit omnium, pius redemptor gentium; totum genus fidelium laudes celebret dramatum.			V.	Felix Johannes mergere illum tremescit flumine, potest suo qui sanguine peccata cosmi tergere.	20
II.	Quem stella natum fulgida monstrat micans in aethera, magosque duxit praeuia ipsius ad cunabula.	5		VI.	Uox ergo prolem de polis testatur excelsi patris uirtus adestque pneumatis sancti, datrix carismatis.	
III.	Illi cadentes paruulum pannis adorant obsitum, uerum fatentur et deum munus ferendo mysticum.	10		VII.	Nos, Christe, supplici prece preciamur: omnes protege! qui praecipis rubescere potenter hydrias aquae.	25
IV.	Denum ter annorum cyclis iam parte uiuens corporis, lympham petit baptismatis cunctis carens contagis.	15		VIII.	Praesta benignum sedulo solamen adiutorio, raptosque nos e tartaro regnare fac tecum polo.	30

IX. Laus trinitati debita
honor, potestas, gloria,
perenniter sit omnia
per saeculorum saecula.

35
Amen.

Daniel I. p. 4. — Mone n. 58. — Dréves II. p. 79. Hss: B. p. 71. — C. p. 55: Item in aepyph. (m. d. Melodie) D. p. 36: Alius ad uesperum. — F. p. 46: ad noct. — 4 celebrat C — dragmatum B drammatum D F — 12 fereddo D — 13 cielus D — 15 baptismatis B baptimate D — 18 tremiscit F, — 22 testator D — 23 adest quē D adest quē B — 24 karismatis F chyrmatis C. — 25 Nox B — supplices D¹ subnixa C F — 26 omnes precamur D — 29 benigno D¹ — 31 et artaro B — 32 fate cum B — 33 trinitatis D — 35 omnium D¹

XXI. Alius ad nocturnum.

- I. Hostis Herodes impie,
Christum uenire quid times?
non eripit mortalia
qui regna dat caelestia.

II. Ibant magi, quam uiderant,
stellam sequentes praeuiam:
lumen requirunt lumine,
deum fatentur munere.

III. Katerua matrum personat
collisa deflens pignora,
quorum tyrannus milia
Christo sacrauit uictimam.

10

- IV. Lauacrum puri gurgitis
caelestis agnus attigit:
peccata, quae non detulit,
nos abluendo sustulit.

V. Miraculis dedit fidem:
habere se deum patrem,
infirma sanans corpora
resuscitans cadauera. 20

VI. Nouum genus potentiae:
aquaer iubescunt hydriae;
uinumque iussa fundere
mutauit unda originem.

Daniel I. p. 147. — Joachim. Neues Laus. Magaz. bd. 50. p. 18 — Sedulius, von Huemer p 164. — Hss: B. p. 73 — C. p. 54: ymnus in aepyphania (mit d. Melodie). — D. p. 35: in epiph. ad noct. ym. — E p. 160: in aepiphania dñi (E² am Rde.: ad uesp. et ad mat. l. per VIII.) — F. P. 45: in epiphania. 1 impie E — 2 qui D¹ quid D² am Rde mit: — 3 eripi D¹ diripit C arripit E F — 4 regnat ad C F — 5 qua D — 9—12 fehlt C E F — 10 collis ad efflens B — uictima B — 13 Lauacra D E¹ — 14 anus D¹ 16—20 lassen C E F aus. — 20 et suscitans B — 22 aqua D — 24 origine B.

B hat die Doxol.: Tu esto nostrum gaudium || qui es futuri praemium || sit nostra in te gloria || per cuncta laus et (laud & B) saecula. Amen. C giebt: Gloria tibi domine. D bietet: Gloria patri domino || gloria unigenito || una cum sancto spiritu || in sempiterna saecula. Amen. E¹ begann: Gloria tibi domine qui natus, darüber schrieb E²: Summo parenti. F hat: Summo parenti.

XXII. Hymnus in transfiguratione domini.

- I. O nata lux de lumine,
Jesu, redemptor saeculi!
dignare clemens supplicum
laudes precesque sumere.

- II. Qui carne quondam contegi
dignatus es pro perditis:
nos membra confer effici
tui beati corporis. 5

III.	Prae sole uultu flammeus ut nix amictu candidus in monte dignis testibus tu paruisti conditor.	10	V.	Te uox paterna caelitus suum uocauit filium, quem nos fideli pectore regem fatemur caelicum.
IV.	Uates alumnis abditos nouis uetustos conferens utrisque te diuinitus deum dedisti credere.	15	VI.	Concede nobis, quaesumus, almis micare moribus, ut ad polorum gaudia bonis uehamur actibus.
			VII.	Laudes tibi nos pangimus, aeterne regum rex, deus! qui trinus unus rector es per cuncta regnans saecula.
				25 Amen.

Daniel IV. p. 161. — Dreves II p. 57. Hss: B p. 171 — D p. 87: alias. — 5 carnem B — 6 est D — 9 flammeo D — 10 amictus D — 11 dignus B — 13 alumpnis B abditis B — 14 nouis B conserens B — 20 caelitum B — 25 Laus D 26 aeternae D rerum D.

XXIII. Alius.

I.	O sator rerum, reparator aeui, Christe rex regum, metuende censor! tu preces nostras pariterque laudes suscipte gratus.		V.	Da dies nobis probitate faustos mortis ignaram tribuendo uitam, semper ut nostros tua sit per actus gloria perpes.	20
II.	Noctis en cursu tibi uota laudum pangimus: praesta, tibi sint ut apta; nosque concentu refoue perenni, luminis auctor!	5	VI.	Ure cor nostrum iecur atque lumbos igne diuino, uigilesque nos fac: semper ardentes manibus lucernas ut teneamus.	
III.	Inter Heliam Moysenque uates, ut iubar solis facie refulgens, candidas uestes niuis instar almis tu reserasti.	10	VII.	Esto tu noster cibus atque potus tu labor, uirtus, requies, amictus! liuor absistat, tumor, ira, luxus, maeror et omnis.	25
IV.	Tu dei patris patre teste proles, tuque sanctorum decus angelorum, tu salus mundi, uia, uita, uirtus crederis esse.	15	VIII.	Lumen infundens tenebras repelle, aufer infesti laqueos celydri, uincla dissoluens scelerum fer astra scandere nobis.	30
			XI.	Gloria, uirtus tibi sit, creator! cuneta qui solus retinens, gubernans in throno regni sine fine regnas trinus et unus.	35
				Amen.	

Daniel I. p. 267 — Dreves II. p. 57 (M) Hss: B p. 173: AL — D p. 85: IN TRANFIGURATIO DNI.

3 Laude B — 4 grates D¹ M — 6 aptas M aptae Drev. — 7 renoue M renoua Drev. — 10 facies M — 11 almis D, doch D² am Rande: alii albis. — albe B — 12 separasti B — 13 deus D dei prae his patre M — 17 a 21 re 22 Digne B, Irrtum des Rubrikator — 18 morti ignara M — 22 noctes D — 23 lucernis B — 27 libor B D — 27 assistat D¹ — 28 infunde B M — 30 celidri B celidri D — 31 dissolute, coelorum M — 34 retines D gubernas D M — 35 regnans D M.

XXIV. In Septuagesima.

- I. Alleluia piis edite laudibus,
ciues aetherei psallite nauiter
alleluia perenne.
- II. Hinc uox perpetui luminis accolas
assumet resonans hymniferis choris
alleluia perenne. 5
- III. Uos urbs eximia suscipiet dei;
quae laetis resonat cantibus, excita
alleluia perenne.
- IV. Te lucis redditia gaudia sumite
reddentes domino glorificos melos:
alleluia perenne,
- V. Almum sidereae iam patriae decus
uictores capitis, quo canor est iugis
alleluia perenne. 15
- VI. Illuc regis honor uocibus inclitis
iocundo reboat psallendo carmine
alleluia perenne.
- VII. Hoc fessis requies, hoc cibus et potus,
hoc laetans reduces haustibus affluis: 20
alleluia perenne.
- 10 VIII. Nos te suauisonis, conditor, affatim
rerum carminibus laudeque pangimus
alleluia perenne.
- IX. Te, Christe, celebret gloria uocibus
nostris, omnipotens, ac tibi dicimus
alleluia perenne. 25

Daniel IV. p. 63. — Mone n. 66. — Dreves II. p. 41. — Hss.: B. p. 85. — C. p. 74: Sabbato quando alleluia dimititur C — D. p. 42: In septuagesima. ym. 2. suauiter C — 3. Alleluia perhennem edite laudibus. B alleluia perhennem edite laudibus ciues etherei. D. — 4. Hic B D — uos D fons C — perpetuis B — accola C — 5 assumentes D — resonat B resonant D — ymniferi D — choris fehlt B. chori D² — 6 alleluia perhennem luminis B. all. perhennem luminis acolas D. — 7—12 fehlen C. — 7 Mox B — perpetua D — 8 leti B — excitat D¹ — 9 all suscipiet dei B. all. perhennem suscipiet dei D (ähnlich an den übrigen Stellen) 13. sidereum D syderium B — 14 uictor es C — canores iugis B canore iugi D — 16—18 fehlen B D. — 19 fessi B D¹ cybus C — 20 oblectans C — reduceens D — hostibus B D 22 suauissonis C suasonis B suasioni D¹ suasoni D² — 23 laudemque C laudesque B D — pandimus B — 25 celebrat C — 26 hac B.

XXV. Alius.

- I. Alleluia, dulce carmen, uox perennis gaudii,
Alleluia, laus suavis est choris caelestibus,
quam canunt deimanentes in domo persaecula.
- II. Alleluia laeta mater concinit Hierusalem,
Alleluia uox tuorum ciuium gaudientium: 5
exules nos flere cogunt Babylonis flumina.
- III. Alleluia non meremur nunc perenne psallere,
Alleluia nos reatus cogit intermittere.
tempus instat, quo peracta lugeamus crimina.
- IV. Unde laudando precamur te, beata trinitas, 10
ut tuum nobis uidere pascha des in aethere,
quo tibi laeti canamus alleluia perpetim. Amen

Daniel I. p. 261. — Dreves II. p. 41. — Hss.: B p. 85. — D. p. 43: in laude ym. — E. p. 161: hymnus in septuagesima. 1 uos D² — gaudiis B — 3 qua D² que E — 4 mente D¹ 4 concius E — 6 babilonis D E — 8: intermittere D interrumpere D² am Rd. — 9 tempus instat streicht D² — crimina streicht D² und bietet: quo peracto lugeamus omnes nostra crimina. 10 Inde B — 11 pasca D — Amen fehlt B.

XXVI. Hymnus in Quadragesima.

I. Mediae noctis tempore
prophetica uox admonet:
dicamus laudes domino
patri semper ac filio,	5	VII. Ipsum profecto tempus est,
quo uoce euangelica
uenturus sponsus creditur
regni caelestis conditor.	25
II. Sancto quoque spiritui;
perfecta enim trinitas
uniusque substantiae
laudanda nobis semper est.	10	VIII. Occurrunt sanctae uirgines
obuiam tunc aduentui,
gestantes claras lampadas
magno laetantes gaudio.	30
III. Terrorem tempus hoc habet:
quo, cum uastator angelus
Aegypto mortes intulit,
deleuit primogenita.	15	IX. Stultae uero remanent,
quae extinctas habent lampadas;
frustra pulsantes ianuam
clausa iam regni regia.	35
IV. Haec hora iustis salus est,
quos ibidem tunc angelus
ausus punire non erat,
signum formidans sanguinis.	20	X. Peruigilemus sobrie
gestantes mentes splendidas,
aduenienti ut Jesu
digni curramus obuiam.	40
V. Aegyptus flebat fortiter
natorum dira funera;
solus gaudebat Irael
agni protectus sanguine.		XI. Noctisque mediae tempore
Paulus quoque et Sileas
Christum uincti in carcere
conlausantes soluti sunt.	
VI. Nos uero Irael sumus:
laetemur in te, domine!
hostem spernentes et malum
Christi defensi sanguine.	25	XII. Nobis hic mundus carcer est:
te laudamus, Christe deus!
solue uincula peccatorum
in te, Christe, credentium!	45
		XIII. Dignos nos fac, rex hagie!
uenturi regni gloria!
aeternis ut mereamur
te laudibus concinere.	50

Daniel I. p. 42. IV. p. 26. — Hss.: Rhenov. XXXIV p. 384: hym. ad noct. dominicis diebus. (R) — B p. 90 — D p. 44: in XL. ad nocturno. — 1 tempus est B D — 2 ammonet B D — 3 ut deo B D — 9 Terrorum B D — 10 quodecum D² quoecumq; R — uastatur R — 11 mortem R¹ B D — 13 iusti=s R iustis hora B D — 14 in qua idem B in quo hisdem D — 15 ponire R¹ — puniri B D — 17 Haegyptum D — 18 natorum R (na in Ras.) — dyra B — 21 Non D¹ — 22 laetamur D¹ — 23 hostes B — immanes B inmanem D — 25 Ipsud R¹ — 28 canditor B — 29 Occurrent D¹ — uirginis B — 30 obuia D — tune zweimal B — 31 clara B — lampades B D — 33 At stultae uero B D — 34 lampades B D¹ — 35 ianuas B — 37 Quare uigilemus B D — 38 iestantes B — 39 aduenientes R¹ aduentui D — 40 occurramus R (digni vor und nach occurramus über d. Linie zugefügt.) — 42 sylas B silas D 44 collaudantes B D — 45 carcerem D¹ (est fehlte D¹) 47 uincilia D — 48 sancte B D — 49 nos R über der Linie zuges. — 50 gloriae R¹ B D — 51 aeternas B D — 52 tibi laudes B D — B D bietet die Doxol.: Gloria patri ingenito || gloria unigenito || una cum sancto spiritu || in sempiterna saecula. Amen.

XXVII. Ad nocturnum.

I. Clarum decus ieunii
monstratur orbi caelitus,
quod Christus auctor omnium
cibis dicauit abstinentia.	5	
II. Hoc Moyses carus deo
legisque lator factus est,
hoc Heliam per aera
curru leuauit igneo.		
V. Praesta, pater, per filium!
praesta per alcum spiritum!
cum his per aeuum triplici
unus deus cognomine. Amen.		20
III. Hinc Daniel mysteria
uictor leonum uiderat, 10
per hoc amicus intimus
sponsi Johannes claruit.		
IV. Haec nos sequi dona, deus,
exempla parsimoniae!
tu robur auge mentium 15
dans spiritale gaudium!		

Daniel I. p. 178. — Mone n. 71. — Hss.: E p. 162: in quadrages. — F p. 58. — 2 monstrator E¹ — 9 daniel E F. mysterium F.

XXVIII. Ad nocturnum.

I. Nunc tempus acceptabile
fulget datum diuinitus,
ut sanet orbem languidum
medela parsimoniae.	5	
II. Christe, decoro lumine 5
dies salutis emicat,
dum corda culpis saucia
reformat abstinentia.		
III. Hanc mente nos et corpore,
deus, tenere perfice!
ut appetamus prospero
perenne pascha transitu.		10

Mone n. 72. — Hss.: C p. 56: de quadragesima. — E p. 164. — 5 decore C. — 9 Hac C. — Praesta beata trinitas geben beide als Anfang der Doxol.

XXIX. Ad matutinam laudem.

I. Jesu quadragenariae
dicator abstinentiae,
qui ob salutem mentium
hoc sanxeras ieunium.	5	
II. Quo paradiso redderes,
— seruata parsimonia —
quos inde gastrimargiae
huc illecebra depulit.		
III. Adesto nunc ecclesiae!
adesto paenitentiae! 10
qua pro suis excessibus
orat profusis fletibus.		
IV. Tu retroacta crimina
tua remitte gratia!
et a futuris adhibe 15
custodiam mitissime!		

V. Ut expiati annuis
ieiuniorum uictimis
tendamus ad paschalia
digne colenda gaudia. 20

Daniel I. p. 5. — Hss.: E p. 165. — F p. 62: dominica III. — 5 redderet F — 7 castimargie E — castrimargie F — 8 detulit E². — 12 profusis orat precibus F — 15 ut E¹. — E hat als Doxol.: Praesta beata trinitas, F Praesta pater per filium, praesta.

XXX. In laude hymnus.

I. Jam lucis splendor rutilat
noctis fugatis tenebris:
reddamus laudes domino
qui manet ante saecula.

II. Pellamus omne noxiū! 5
poscamus omne prosperum
defendat suos famulos
uirtus aeterna iugiter!

Daniel I. p. 69. — Hs.: D p. 45. — D beginnt die Doxol.: Deo patri.

XXXI. In laudibus.

I. Audi, benigne conditor,
nostras preces cum fletibus
in hoc sacro ieiunio
fusas quadragenario.
II. Scrutator alme cordium! 5
infirma tu scis uirium:
ad te reuersis exhibe
remissionis gratiam.

III. Multum quidem peccauimus
poenasque comparauiimus: 10
sed cuncta qui solus potes
confer medelam languidis.
IV. Sic corpus extra conteri
dona per abstinentiam!
ieiunet ut mens sobria 15
a labe prorsus criminum.

V. Praesta beata trinitas!
concede, simplex unitas!
ut fructuosa sint tuis
ieiuniorum munera. Amen. 20

Daniel I. p. 178. — Mone n. 74. — Dreves II. p. 42. — Hss.: A. p. 165: Item in quadragesima. — B. p. 93. — C. p. 78: ad uesp. in sexages. — D p. 50: ad uesperum. — E p. 164: ad mat. I. — F p. 59: In mat. I. — 2 laudibus D Drev. — 7 exhibe B D¹. adhibe E. — 10 sed parce confitentibus B D Drev. — 11 ad laudem tui nominis B D Drev. — 13 Si B — conteris B 1. — 14 abstinentia B — mensobria D — 17 die Doxol. bieten A B D, beginnen C E F — 19 sintuis B — 20 amen D fehlt.

XXXII. In laude.

I. Jam, Christe, sol iustitiae,
mentis dehiscant tenebrae!
virtutum et lux redeat,
terris diem cum reparas.

II. Da tempus acceptable! 5
et paenitens cor tribue!
conuertat ut benignitas,
quos longa suffert pietas. 5

III. Quiddamque paenitentiae
da ferre, quamvis grandium
maiore tuo munere
quod emptio sit criminum.

10

V. Te rerum uniuersitas,
clemens adoret trinitas,
et nos noui per ueniam
nouum canamus canticum.

20

Daniel I. p. 235. — Mone n. 69. — Drevēs II. p. 43 abweichend. — Hss. D p. 48. — 4 terras D² — dies D — 5 Das D¹ Dans D² — Quidamque D¹ — 11 maiores D² — tuis D¹ tui D² — 12 demptio D¹ — 13 ueni D — 15 ac D — 15 tua D¹ — 15 reducti D¹ gratia D¹ — 19 uenias D¹.

XXXIII. Ad uesperum hymnus.

I. Aures ad nostras deitatis preces,
deus, inclina pietate sola!
supplicum uota suscipe, precamur,
famuli tui.

II. Respice clemens solio de sancto
uultu sereno, lampades illustra!
lumine tuo tenebras depelle
pectore nostro.

5

III. Crimina laxa pietate multa!
abue sordes! uincula dirumpe!
parce peccatis! releua iacentes
dextera tua!

10

IV. Te sine tetro mergimur profundo,
labimur alta sceleris sub unda;
brachio tuo trahamur ad clara
sidera caeli.

15

V. Christe! lux uera! bonitas et uita!
gaudium mundi! pietas inmensa!
qui nos a morte roseo saluasti
sanguine tuo.

20

VI. Insere tuum, petimus, amorem
mentibus nostris! fidei refunde
lumen aeternum! caritatis auge
dilectionem.

VII. Tu nobis dona fontem lacrimarum! 25
ieiuniorum fortia ministra!
uitia carnis milia retunde
framea tua!

VIII. Procul a nobis perfidus absistat
satana, tuis uiribus confractus! 30
sanctus adsistat spiritus, a tua
sede dimissus.

30

IX. Gloria deo sit aeterno patri,
sit tibi semper, genitoris nate!
cum quo aequalis spiritus per cuncta
saecula regnat.

35

Amen.

Daniel I. p. 262. IV. p. 262 — Wackernagel n. 240 — Drevēs II. p. 83 (M) — Hss.: B p. 96: AD VEP — D. p. 45: Ad uespū. ym. 1 a D — Ad preces nostras deitatis aures Daniel — 3 precamur D — 4 famulis tuis B¹ (beide s sind durchstrichen) — 7 repellē B¹ — 8 pector D¹ — 9 Crimine M — 10 dirrumpe B¹ D² disrumpe M — 13 mergimus D — 14 umbra^d D — 15 tramur B¹ (ha B darüber zugesetzt) trahimur M Daniel — 17 xpē B — 18 inmensa B (n durchstrichen) — 21 tuo D¹ M — amore M — 27 rotonda B¹ — 28 fremea B¹ — 29 ^badsistat B — 30 satanātuis B satanātuis D — 31 assistat B M — 35 que D¹ — 36 regnas M.

XXXIV. Hymnus in quadragesima ad uesperum.

I. Ex more docti mystico
seruemus en ieiunium,
denum dierum circulo
ducto quater notissimo.	V. Dicamus omnes cernui,
clamemus atque singuli,
ploremus ante iudicem,
flectamus iram uindicem. 20
II. Lex et prophetae primitus
hoe praetulerunt, postmodum
Christus sacrauit, omnium
rex atque factor temporum. 5	VI. Nostris malis offendimus
tuam, deus, clementiam;
effunde nobis desuper,
remissor, indulgentiam!
III. Utamur ergo parcius
uerbis, cibis et potibus,
somno, iocis et artius
perstemus in custodia. 10	VII. Memento, quod sumus tui,
licet caduci plasmatis;
ne des honorem nominis
tui — precamur — alteri! 25
IV. Uitemus autem pessima,
quae subruunt mentes uagas;
nullumque demus callido
hosti locum tyrranidis. 15	VIII. Laxa malum, quod fecimus!
auge bonum, quod poscimus! 30
placere quo tandem tibi
possimus hic et perpetim.
IX. Praesta, beata trinitas!
concede, simplex unitas!
ut fructuosa sint tuis
ieiuniorum munera. 35	Amen.

Daniel I. p. 96. — Mone n. 73. — Dreves II. p. 83. — Hss.: A. p. 163. — B. p. 94: in I noct. — C. p. 76: in quadragesima ad u. — D p. 47: ad noc. — E p. 163: dominica in quadrag. (per II hebdom. fügt E² bei). — F p. 56: in XLma. — 1 doctis B¹ D¹ — 2 seruamus A B¹ C. hen D — hoc B² — 3 deno E Drev. — 4 ductu C — 6 protulerunt C — 8 fator B — 9 Utetur A¹ — partius A C — 10 ac C — 11 arcius E — 15 nullum A¹ — 16 hostis D — 15. 16: callidi hostis locum tyrranidi Drev. — 26 plasmati D — 29 gessimus C E — 31 qd A¹ q; A² — 32 hinc E — Doxol bieten C D E F, fängt an B, fehlt A.

XXXV. Item ad uesperum.

I. Ut nox tenebris obsita,
aequans per horas tempora,
ternis quater successibus
reddit diem mortalibus,	III. Nos ergo signo domini
tundamus casta pectora,
ne serpens ille callidus
intrandi temptet aditum. 10
II. Sic ter quaternis trahitur
horis dies ad uesperum,
occasu sol pronuntians
noctis redire tempora. 5	IV. Sed armis pudicitiae
mens fulta, uigil, libere,
sobrietate comite 15
hostem repellat improbum.

V. Sed ne ciborum crapula
tandem distendat corpora,
ne ui per somnum animam
glorificatam polluat.

20

Daniel I. p. 81. — Dreves II. p. 84 weitläufiger. — Hss.: B p. 100: y. ad uesperum. — C p. 79: — D. p. 51: alius. — E. p. 165: dominica II in quadrag. — 1—4 omis. B C D — 7 occasum D¹ E. — pronuncians E — 8 temporum B — 10 tutemus claustra pectorum E — tutemus claustra peccatorum D — 12 adtemptet C — aditum D — 13—16 nach 17—20 E — 13 pudiciciae E — 14 libera E — 16 improbum D E — 17 nec E — 18 distentat E — distentet D — sonnum D — 20 iudicatam D — iudicata B — Als Doxol. haben B D: Gloria tibi trinitas. — E: Praesta beata trinitas. — C: Gloria deo patri | gloria unigenito | una cum sancto spiritu | in sempiterna saecula. Amen.

XXXVI. In quadragesima ad primam.

- I. Post matutinas laudes,
quas trinitati psallimus,
psallamus rursus admonet
uerus pater familias.

II. Simus semper solliciti,
ne praetereat opus dei;
sed oremus seduli
sicut docet apostolus.

5

- III. Psallamus mente domino,
psallamus simul spiritu, 10
ne uaga mens in turbibus
inertes tegat animos.

IV. Sed septies in hac die
dicamus laudes domino,
diuinitati perpetim 15
debitam demus gloriam.

Daniel I. p. 44. — Hss.: Rhenov. XXXIV p. 388: hymn. ad primam (R) — B. p. 5 — 1 matitunis R — laudibus R — 2 trinitatis B — psalimus R¹ — 3 sallamus R² — 3 ammonet B — 4 familia R — 6 praeteread B — 7. 8. in R abgerissen. — 8 decet B — 10 simul et R — 15 diuinitate R¹ — perpeti R — 16 debita — gloriae R — gloria B — B hat als Dox.: Gloria deo patri | gloria unigenito | una cum sancto spiritu | in semp.

XXXVII. Ad tertiam.

- I. Dei fide, qua uiuimus,
spe perenni, qua credimus
per caritatis gratiam
Christo canamus gloriam.

II. Qui ductus hora tertia
ad passionis hostiam
crucis ferens suspendia
ouem reduxit perditam.

5

- III. Precemur ergo subditi,
redemptione liberi, 10
ut eruat a saeculo
quos soluit a chirographo.

IV. Gloria tibi trinitas
aequalis una deitas,
et ante omne saeculum 15
et nunc et in perpetuum. Amen.

Daniel I p. 71. — Hagen p. 48 — Dreves II p. 43. — Hss.: B p. 98. — C p. 77: in XLma ad tertiam. — D p. 48: ad III ymnus. — F p. 60. — 2 spes C — 2 qua fehlt C — 3 karitatis B — 4 xpi C — 5 ora D tercia F — 9 Precemur D — 12 quod B cyrogr. B C. cirogr. D — 13 B hat nur den Anfang der Dox. — 16 im C D F. Amen fehlt D.

XXXVIII. Ad sextam.

<p>I. Qua Christus hora sitiit,
crucem uel in qua subiit,
quos praestat in hac psallere
ditet siti iustitiae.</p>	<p>II. Quibus sit et esuries, 5
quam ipse de se satiet;
crimen sit ut fastidium
virtusque desiderium.</p>
<p>III. Charisma sancti spiritus 10
sic influat psallentibus,
ut carnis aestus frigeat
et mentis algor ferueat.</p>	

Daniel I p. 169. — Dreves II p. 85. — Hss.: D p. 49: Ad VI. ymnus. — F. p. 60: Ad sextam. — 2 quam D² — 3 ac D — 6: de se quam ipse D — 9 karisma F — 12 ardor Drev. — 13: F beginnt die Doxol.: Gloria tibi.

XXXIX. Alius.

<p>I. Meridie orandum est,
Christus deprecandus est,
ut iubeat nos edere
de suo sancto corpore.</p>	<p>II. Ut ille sit laudabilis 5
in uniuersis populis,
ipse caelorum dominus,
qui sedet in altissimis.</p>
<p>III. Det nobis auxilium 10
per angelos mirabiles,
qui semper nos custodiant
in omni uita saeculi.</p>	

Daniel I p. 72. IV. p. 44. — Hagen p. 48. — Dreves II. p. 43 — Hss.: B p. 98: ad sext. — C p. 77: ad sextam — D p. 49: alias ymnus. — 2 xpcq; D¹ — 5 Et C — 6 uniuerso populo C — 11 nos semper C — 12 saecula D — Als Doxol. beginnen alle drei: Gloria tibi.

XL. Ad Nonam.

<p>I. Ternis ter horis numerus
sacrae fidei panditur;
nunc trinitatis nomine
munus precemur uenia!</p>	<p>II. Latronis en confessio 5
Christi meretur gratiam;
laus nostra uel deuotio
mercetur indulgentiam.</p>
<p>III. Mors per crucem nunc interit,
et post tenebras lux redit:
horror dehiscat criminum,
splendor nitescat mentium.</p>	

Daniel I. p. 73 — Dreves II. p. 85 — Hss.: D p. 49: Ad VIII. — F p. 61: VIII. — 2 pangitur D² — 2 fidei sacrae D² — 5 hen D — 9 interit D¹ — 10 rediit D¹ F — Beide bieten als Doxol.: Gloria tibi tri.

XLI. Alius.

I. Perfecto trino numero
ternis horarum terminis
laudes canentes debitas
nonam dicentes psallimus.	II. Sacrum dei mysterium
puro tenentes pectore,
Petri magistri regulam
signo salutis proditam.	5
III. Et nos psallamus spiritu
adhaerentes apostolis!
qui plantas habent debiles
Christi uirtute dirigant!		10

Daniel I p. 45. — Dreves II p. 43. — Hss.: B p. 99: ad VIII. — C p. 78: ad nonam. — D p. 50. — horaruminis B. — 7 regulae C — 8 proditum C — 12 uirtutem B Drev. — 12 diligent C Drev. — Gloria tibi trin. ist der Anfang der Doxol B C D.

XLII. Jn palmis.

I. Magno salutis gaudio
laetetur omne saeculum;
Jesus redemptor omnium
sanauit orbem languidum.	VII. Olim propheta praescius
praedixit almo spiritu:
„exulta“, dicens, „filia
Sion, satis et iubila!“	25
II. Sex ante pascha ferias
aduenit in Bethaniam,
ubi pie post triduum
resuscitauit Lazarum.	VIII. „Rex ecce tuus humilis,
— noli timere — ueniet,
pullo iugalis residens
tibi benignus, patiens.“	30
III. Currunt uidere Lazarum,
qui fuerat iam mortuus
sedentem cum discipulis
loquentem cum apostolis.	IX. Ramos uirentes sumpserat
palma recisos tenera,
turba processit obuiam
regi perenni plurima.	35
IV. Nardi Maria pistici
sumpsit libram mox optimi,
unxit beatos domini
pedes rigando lacrimis.	X. Coetus sequens et praeuius
sanctoque plenus spiritu
clamabat: „in altissmis
osanna Dauid filio!“	40
V. Post haec iugalis asinae
Jesus, supernus arbiter,
pullum sedebat, inclitam
pergebat Hierosolimam.	XI. Quidam solutis propriis
uiam tegebant uestibus,
pluresque flore candido
iter parabant domino.	
VI. O quam stupenda pietas,
mira dei clementia:
sessor aselli fieri
dignatur auctor saeculi.	XII. Ad cuius omnis ciuitas
commota ingressum tremuit,
Hebraea proles aurea
laudes ferebat debitas.	45

XIII. Nos ergo tanto iudici
curramus omnes obuiam!
palmas gerentes gloriae
mente canamus sobria.

50

XIV. Honor, decus, imperium
sit trinitati unicae:
patri, nato, paraclito
per infinita saecula. Amen.

Daniel I. p. 179. — Wackernagel n. 101. — Hss.: B p. 129: **Y** IN PALME. — D p. 63: Jn palmis. — 3 gentium D — 5 pasche B¹ D — 10 mortuum B¹ — 10 mortuum B¹ — 15 unc^x B — 20 periebat D hierosolimam B¹ — 28 Syon BD — 32 benignum D¹ — 37 Coecus D — 40 dauit D — 41 salutis B — 42 tegebat B — 43 flores D¹ — 46 ferebat B (n von B² darüber geschrieben) — 49 tanti D — 50 omnes curramus D — únice B.

XLIII. Alius. Jn laudibus.

I. Celsae salutis gaudio
mundus fidelis iubile:
„Jesus, redemptor omnium,
mortis peremis principem!“

II. Uenit deus humillimus,
pullo iugalis residens;
adire Hierosolimam
dignatur orbis conditor.

5

III. Palmas, oliuae surculos
coetus uiando deferens
osanna Dauid filio
claris frequentant uocibus.

10

IV. Uidelicet cognouerat,
quod mitis agnus necteret
trucem leonem uinculis,
pacemque mundo redderet.

15

V. Jngressus aulam nobilem
flagris reiecit perfidos,
orationis aedibus
merces uetabat fieri.

20

VI. Quis non stupescat audiens
tantum dei miraculum?
plus istud est mirabile
quam suscitasse mortuos.

VII. Quis imperator belliger
ausus patrare talia,
ni summa uirtus caelitus
templo profanos pelleret?

25

VIII. Huic ergo summo principi
curramus omnes obuiam!
melos canentes gloriae
palmas geramus sobrias!

30

IX. Cursusque nostros lubricos
donis beatis subleua!
grates ut omni tempore
tibi feramus debitas.

35

X. Laus sempiterna gloriae
sit trinitati unicae:
patri, nato, paraclito
per infinita saecula! Amen.

40

Morel n. 37. — Hss.: B p. 132: IN LAVD. — D p. 65: A¹. Jn laudib; — 1 Celsa — gaudia D — 3 ihū
B¹ — 7 adhire B hierosolymam B — 9 Palmas et D — 10 caetus D cētus A — 11 dauit D¹ — 12 frequentans D²
frequentat Morel — 14 néct^a & B (a von B²) — 16 reddidit B — 18 flagrisq; B¹ — 19 sedib; B¹ qdib; B² D haedib;
B² am Rande. — 23 est istud Morel — 24 suscitass & D — 28 prophano B² am Rand — 30 obui Morel — 36 red-
damus D — 40 in sempiterna D — .

XLIV. Hymnus de passione domini.

I. Uexilla regis prodeunt,
fulget crucis mysterium,
quo carne carnis conditor
suspensus est patibulo.

II. Confixa clavis uiscera
tendens manus uestigia
redemptionis gratia
hic inmolata est hostia.

5

III. Quo uulneratus insuper
mucrone diro lanceae,
ut nos lauaret crimine
manauit unda sanguine.	10	VI. Beata, cuius brachiis
saecli pependit pretium,
statera facta est corporis
praedamque tulit tartari.
IV. Impleta sunt, quae concinit
Daud fidelis carmine
dicendo nationibus:
„regnauit a ligno deus.“	15	VII. Fundens aroma cortice
uincis saporem nectare,
iocunda fructu fertili
plaudis triumpho nobili.
V. Arbor decora et fulgida,
ornata regis purpura,
electa digno stipite
tam sancta membra tangere.	20	VIII. Salve ara! salve uictima
de passionis gloria,
qua uita mortem pertulit
et morte uitam reddidit.
		25
IX. Te, summa deus trinitas,
conlaudat omnis spiritus;
quos per crucis mysterium
saluas, rege per saecula. Amen.	30	
		35

Daniel I. p. 160 — Dreves II. p. 45 (M) Hss.: A p. 202: Ymnus de passione dñi. Mit spätern Neumen. — B p. 122: ADVESPA YM — C. p. 56 mit der Melodie. — D p. 58: In dom. ī paß. — E p. 166: DOM^I III. (E² darüber V) De PASSIONE DÑI. Neumen — F p. 62 DOM. In PASIONE DÑI. 1. reis D¹ — 3 qua D — 5—8 fehlen ACEF — 8 hec est immolata hostia D est immolata B¹ immolata ē B² est feht M — 9 Qua D — 10 dire B, darüber uel diro — dirae M — 12 et sanguinem D¹ et sanguine D² B² — 13 cecinit A — 14 fideli B — carmina D¹ — dicens in D² F M — 16 regnabit D² — 17 et B² E² über der Linie zugesetzt — 18 purpurea C — 19 erecta M — 22 Seculi E precium A C praemium M pretium pependit saeculi B D (sc̄li) — 23 est fehlt D M — 24 praedam tulitque BD — tartaris E tartaro D² — praedam quae Dreves — 25 bis 32 hat nur B — 28 triumphantum nobilem B¹ — 29 B² am Rand: uel hostia — 31 quam B¹ — 32 mortem B¹; B² am Rande: uel uictam — Statt dieser zwei Strophen haben die andern Hss. eine andere Strophe:

O crux! aue, spes unica
hoc passionis tempore,
auge piis iustitiam
reisque dona ueniam.

33 summe A — 34 collaudat A B D¹ E F collaudant D² collaudet M — 35 quod B — 36 saluas regens A salua regens B saluans regis D saluans rege E.

XLV. Ad nocturnum.

I. Auctor salutis unicus!
mundi redemptor inclitus!
tu, Christe, nobis annue
crucis fecundae gloriam!	5	III. Hinc morte mortem diruens
uitamque uita largiens
mortis ministrum subdolum
deuiceras diabolum.
II. Tu sputa, colaphos, uincula
et dira passus uerbera,
crucem uolens ascenderas
nostrae salutis gratia.	10	IV. Nunc in parentis dextera
sacrata fulgens uictima,
audi, precamur, uiuido
tuo redemptos sanguine.
		15

V. Quo te sequentes omnibus
morum processu saeculis,
aduersus omne scandalum
crucis feramus labarum. 20

Daniel I p. 236. — Hss.: E p. 167. — F. p. 64 — 1 unice E¹ — 2 inclite E¹ — 3 annuam E¹ — 4 secundae F — 7 ascendere E² — 9 Hinc E in Ras. — 14 fulges E² — 17—20 fehlen F. Doxol E: Presta beata (E² darüber uel summa) trinitas; F: Te summa, deus, trinitas.

XLVI. Item de passione.

I. Signum crucis mirabile olim per orbem praenit, in qua pependit innocens Christus, redemptor omnium.	III. Tu, Christe, rex piissime! huius crucis signaculo 10 horis, momentis omnibus munire nos non abnuas.
II. Haec arbor est sublimior cedris, quas habet Libanus, quae poma nescit noxia sed ferre uitae praemia.	IV. Ut ore tibi consono et corde deuotissimo possimus omni tempore 15 laudes referre debitas.
V. Te summa, deus, trinitas, conlausat omnis spiritus, quos per crucis mysterium saluas, rege per saecula. Amen. 20	

Daniel IV. p. 265. — Mone n. 77. — Morel n. 39 — Dreves II. p. 86. — Hss.: C. p. 57 mit Neumen — E p. 167: ad matutinales laudes — 2 praenitens E — 6 habet quas E — 17. E giebt nur den Anfang der Doxol.

XLVII. Hymnus in passione in I. nocturno.

I. Pange, lingua, glorioli praelium certaminis et super crucis trophyo dic triumphum nobilem, qualiter redemptor orbis immolatus uicerit.	
II. De parentis protoplasti fraude factor condolens, quando pomi noxialis morsu in mortem corruit, ipse lignum tunc notauit, damna ligni ut solueret. 5	
III. Hoc opus nostrae salutis ordo depoposcerat, multiformis proditoris ars ut artem falleret, et medelam ferret inde, hostis unde laeserat.	
IV. Quando uenit ergo sacri plenitudo temporis, 10 missus est ab arce patris natus orbis conditor, atque uentre virginali caro factus corruit.	

- V. Uagit infans inter arta conditus praesepia,
membra pannis inuoluta uirgo mater alligat,
et manus pedesque crura stricta cingit fascia. 15
- VI. Lustris sex qui iam peractis tempus implens corporis,
se uolente, natus ad hoc, passioni deditus,
agnus in crucis leuatur immolandus stipite.
- VII. Hic acetum, fel, arundo, sputa, claui, lancea
mite corpus perforatur, sanguis unda profluit, 20
terra, pontus, astra, mundus quo lauantur flumine.
- VIII. Crux fidelis inter omnes, arbor una nobilis,
nulla silua talem profert flore, fronde, germine
dulce lignum, dulces clauos, dulce pondus sustinet.
- IX. Flecte ramos, arbor alta! tensa laxa uiscera! 25
et rigor lentescat ille, quem dedit natuitas,
ut superni membra regis miti tendas stipite.
- X. Sola digna tu fuisti ferre saecli pretium,
atque portum praeparare nauta mundo naufrago,
quem sacer cruar perunxit fusus agni corpore. 30
- XI. Gloria et honor deo atque coaltissimo,
una patri filioque, inclito paraclito,
cui honor et potestas per immensa saecula. Amen.

Daniel IV. p. 163. — Drevēs II. p. 44. — Hss.: B p. 124. — D. p. 59: ad noct. ym. — 2 tropō B¹ tropēum B² — 4 frauda facta D factor B, B² darüber: uel facta. — 5 morsum mortem D¹ morsu in morte D² morte morsu B¹ morsu in mortem B² — 8 multiformi D — arte D ars B, B² darüber: uel arte. — 9 lexerat D¹ — 15 et pedes manusque B¹. — Nach 15 bietet D die Doxol: Gloria — Amen. 16 D hat als Ueberschr.: Alius. 16 B² am Rand: uel Lustra 46 peractis B¹ inplens D — 17 passionis B¹ — 18 cruce B¹ — 19 clavis D — 20 et unda D — 24 duce lignum D sustines D ferre pretium saeculi B¹ — sc̄eli ferre pretium D — 30 quam B¹ D — perunexit B — corpore B, darüber B²: uel sanguine. — 33 cuius D — inmensa D.

XLVIII. Jn laudibus.

- I. Crux benedicta nitet, dominus qua carne pependit
atque cruore suo uulnera nostra lauit.
- II. Mitis amore pio pro nobis uictima factus,
traxit ab ore lupi quas sacer agnus oues.
- III. Transfixis palmis ibi mundum a clade redemit 5
atque suo clausit funere mortis iter.
- IV. Hic manus illa fuit clavis confixa cruentis,
quae eripuit Paulum crimine, morte Petrum.

- V. Fertilitate potens, o dulce et nobile lignum!
quando tuis ramis tam noua poma geris. 10
- VI. Cuius odore nouo defuncta cadauera surgunt,
et redeunt uitae, qui caruere die.
- VII. Uret nullum aestus sub frondibus arboris huius,
luna nec in nocte, sol neque meridie.
- VIII. Tu plantata micas, secus est ubi cursus aquarum, 15
spargis et ornatas flore recente comas.
- IX. Appensa est uitis inter tua brachia, de qua
dulcia sanguineo uina rubore fluunt.
- X. Gloria magna deo magnalia tanta patranti,
qui tam mira facit: gloria magna deo. Amen. 20

Daniel I. p. 168. — Morel n. 56. — Hss.: B p. 128. — D p. 61: alius. — 1 nit & s D — 4 quam B¹ — 5 ubi D — 9 et über der Linie D — 11 Huius B¹ — hodore B¹ D — 11 defuncto D¹ — 13 Huret B¹ Aret B² — estusub D — 20 Amen fehlt B.

XLIX. Jn cena domini hymnus.

I. Hymnum dicamus domino,		V. Denariorum numero
fratres, deo cum cantico,		Christus Judaeis traditur,
qui nos crucis patibulo		innocentem pro noxiis
suo redemit sanguine.		quem Judas tradit impius. 20
II. Diei cursus ad uesperum,	5	VI. Praeses Pilatus proclamat:
quo Christus morti traditur,		„nullam culpam inuenio.“
ad cenam uenit impius		ablutis aqua manibus
qui erat Christi proditor.		Christum Judaeis tradidit.
III. Jesus futura nuntians		VII. Phalanx Judaea impia
cenantibus apostolis:	10	latronem petit uiuere,
„unus ex discubentibus		Christum accusat grauiter:
ipse me traditurus est.“		„crucifigatur! reus est.“
IV. Judas mercator pessimus		VIII. Et Barrabas dimititur,
osculum petit domino;		qui mortis reus fuerat;
ille, ut agnus innocens,	15	uita mundi suspenditur,
non negat Judae osculum.		per quam resurgunt mortui.

Daniel I. p. 81. — Mone n. 78. — Hss.: B p. 121 — D p. 62: alius. — 6 traitur D¹ — 10 discipulis D 11 disscubentibus D — 14 osculo B — 16 non negavit B D¹ — 18 Christum — tradidit D — 20 tradidit D — 25 Fallax D — 29 barnabas D¹ — Anfang der Doxol. Deo patri sit BD.

L. Jn matutina laude.

I. Rex Christe! factor omnium,
redemptor et credentium!
placare uotis supplicum
te laudibus colentium!	5	IV. Ligatus es ut solueres
mundi ruentis complices,
per probra tergens crimina
quae mundus auxit plurima.	15
II. Cuius benigna gratia
crucis per alma uulnera
uirtute soluit ardua
primi parentis uincula.		V. Cruci redemptor figeris,
terram sed omnem concutis:
tradis potentem spiritum
nigrescit atque saeculum.	20
III. Qui es creator siderum,
tegmen subisti carneum,
dignatus hanc uilissimam
pati doloris formulam.	10	VI. Mox in paternae gloriae
uictor resplendens culmine
cum spiritus munimine
defende nos, rex optime! Amen.	

Daniel I. p. 180. — Roth nro 72. 78. Hss.: F. p. 65. Jn spätern Hss. ist dieser Hymnus häufig, z. B. Rhenov. Num. CXXXIII. saec. XIV. p. 603. — Turie. C. 63. saec. XIII. fol. 171 b.

LI. De sancta cruce.

I. Da, Christe, nobis prospera
huius diei gaudia
dicata per mundum sacro
crucis tuae mysterio.		III. Crux paradisi ianua
et inferni destructio
crux angelorum coetibus
coniungit humanum genus.	10
II. Per quam salus credentibus
est facta uictis hostibus,
et innouata gloriae
rursus tuae miracula.	5	IV. Quam qui sacrasti proprio,
Jesu benigne, sanguine,
tu nos per ipsam — quaesumus —
salua, tuere, protege.	15
		V. Deum patrem cum filio
et spiritu paracclito,
honoris hymno perpetis
collaudet omnis spiritus. Amen.	20

Morel n. 48. — Hs.: E. p. 204. 14 benigno Mor.

LII. De cruce.

I. Christe supreme, dominator alme,
rex triumphator, celebris redemptor!
quos redemisti pretio ualenti:
nosmet obaudi! | | II. Debitas laudes meritasque grates
reddimus uotis tibimet benignis,
quos crucis magno redimis trophaeo
sanguine fuso. | 5 |
|---|--|--|---|

III. Hoste submerso baratri profundo
uicerat ligno draco qui nocuo, 10
ipse per lignum sua damna sanctum
plorat in aeum.

IV. Maeret extineto coluber ueneno,
uiribus pressis soliti doloris,
luget assumptum ueterem colonum 15
in paradisum.

V. Per crucis signum - crucifer - iocundum,
per tui dulcis pretium cruaris,
iure clementi famulos atroci
eripe morti! 20

VI. Doxa regnanti supero parenti,
laus simul proli maneat potenti
cum coaeterno pariterque digno
pneumate sancto. Amen.

Morel n. 45. — Dreves IV. p. 34. — Hss.: A p. 204 von etwas jüngerer Hand. — C. p. 60: inuentio crucis. — 12 ploret A — morte C — 24 Amen fehlt A.

LIII. In resurrectione hymnus.

I. Te, lucis auctor, personent
huius cateruae carmina,
quam tu replesti gratia,
anastasis potentia.

IV. Dum mane nostrum cernimus
redisce uictis hostibus,
mundique luxum temnimus 15
panem salutis sumimus.

II. Nobis haec dies innuit
diem supremum sistere,
quo mortuos resurgere,
uitaeque fas sit reddere.

V. Jeiuniorum uictimis
corpus litamur aridis,
piisque parsimonii
sacris potamur hostiis. 20

III. Octaua prima redditur,
dum mors abunda tollitur
dum mente circumcidimur,
nouique demum nascimur.

VI. Haec alma sit sollemnitas,
sit clara haec festiuitas,
sit feriata gaudiis
dies reducta ab inferis!

Daniel IV. p. 122. — Mone n. 139. — Hss.: B. p. 134. — C. p. 80: ad nocturnas, — D p. 68: alius. — E p. 169: ad noct. — 1 personant C E — 7 resistere B¹ — 8 faxis B xis in Ras, B² am Rde.: uel fas sit) fas sis D — 9 reditur D² — 10 habundat CD — 13 Cum C — 17—20 fehlen D E; B athetirt die Verse durch — am Rde. — 21 solemnitas C — 25: Gloria tibi domine B C D E

LIV. Hymnus in Pascha ad matutinum.

I. Aurora lucis rutilat,
caelum laudibus intonat,
mundus exultans iubilat,
gemens infernus ululat.

III. Ille, qui clausus lapide
custoditur sub milite, 10
triumphans pompa nobili
uictor surgit de funere.

II. Cum rex ille fortissimus,
mortis conftractis uiribus,
pede conculcans tartara
soluit catena miseros. 5

IV. Solutis iam gemitibus
et inferni doloribus,
quia surrexit dominus 15
splendens clamat angelus.

V. Tristes erant apostoli de nece sui domini, quem poena mortis crudeli saeue damnarant impii.	20	VIII. Quo agnito discipuli in Galilaeam propere pergunt, uidere faciem desideratam domini.	30
VI. Sermone blando angelus praedicit mulieribus: „Jn Galilaea dominus uidendus est quantocius.“		IX. Claro paschali gaudio sol mundo nitet radio, cum Christum iam apostoli uisu cernunt corporeo.	35
VII. Ilae dum pergunta concite apostolis hoc dicere, uidentes eum uiuere osculantur pedes domini.	25	X. Ostensa sibi uulnera in Christi carne fulgida resurrexisse dominum uoce fatentur publica.	40
		XI. Rex Christe clementissime! tu corda nostra posside! ut tibi laudes debitas reddamus omni tempore.	

Daniel I. p. 83. — Mone n. 141. — Dreves II. p. 47 (M.) — Hss.: A p. 166. — B p. 135: in laudibus. — C p. 80: ad matutinos — D p. 67: alius — E p. 170: ad. mat. laudes — 1 rutilans D — 3 exultat M — 7 consultat (d. i. consultat) — 8 a poena B D E M — 10 limite D — 16 resplendens B D M clamabat E. — 19 crudelis D¹ M — 20 saeuia A C E B¹ serui M seu D B² (B² über der Linie: uel serui) — 20 dampnarunt B¹ C D². Nach 20 hat E als Doxol. Gloria tibi domine, die folg. Ueberschrift ist ausradirt. 21 blandus M — 22 praedixit B D E M — 24 quantotius A D — 25 Jlle D — concitat D E — 26 apostoli B¹ — 28 dei A¹ — 31 faciet B¹ — 32 desiderata B¹ — 34 mundi B¹ — nitet fehlt E¹, von E² am Rd. zugefügt. — 35 dum A — xpo B¹ — 38 xpo B — 41—44 fehlt D¹; von D² am ob. Rd. der Seite nachgetragen. A ohne Doxol; B C E; Gloria tibi domine; D Quaesumus auctor. Gloria.

LV. Hymnus de pascha ad uesperum.

I. Ad cenam agni prouidi stolis albis candidi post transitum maris rubri Christo canamus principi.		III. Protecti paschae uespero, a deuastante angelo erepti de durissimo Pharaonis imperio.	10
II. Cuius sacrum corpusculum in ara crucis torridum cruore eius roseo gustando uiuimus deo.	5	IV. Jam Pascha nostrum Christus est, qui immolatus agnus est: sinceritatis azyma caro eius oblata est.	15

V. O uere digna hostia!
per quam fracta sunt tartara,
redempta plebs capituata
reddita uitae praemia.

20

VI. Cum surgit Christus tumulo,
uictor redit de baratro
tyrannum trudens uinculo
et reserans paradisum.

VII. Quaesumus, auctor omnium!
in hoc paschali gaudio
ab omni mortis impetu
tuum defendas populum!

25

Daniel I. p. 88. — Mone n. 161. — Roth n. 103. — Dreves II. p. 46 Hss.: A p. 169 — B p. 137: ad uesperum. — C p. 79: in pascha ad uesperam. mit Neumen. — D p. 65: in resurr. d. — E p. 168: de resurrect. domini mit Neumen. — F p. 66: in pascha. ad. uesp. (bis zu v. 10: a deua). 2 et stolis C E extolis D & stolis ^{amicti} albis candidis B (& — amicti — s von B² beigeftigt.) — 3 postransitum D — mari D — 5 Cuius corpus sanctissimum D B (B¹: C. c. sanctissimus) — 7 cruentum B² D — et vor eius fügt B² bei — roseum B² D² — uespere B C¹ D E F — 10 adEuastante D E ad ea stante B adae uastante C — 15 azimo E 16 — oblat^as A — 18 quem B¹ — 20 reddito B¹ redit ad E praemio B¹ — 21 B² am Rd. uel Con — 22 parat^a C — uaratro B¹ — 26 paschalis B¹ — 27 inpetu E impetum B¹ — 28 defende B D. Doxol. A: Deo patri sit gloria. Item. Gloria tibi domine qui surrexisti a mortuis cum patre, et sancto spiritu in sempiterna saecula. Amen. Jn B ist für die fehlende Dox. Raum leer gelassen. C D E: Gloria — Amen, (surrexit D — et fehlt C D.)

LVI. Alius.

I. Sol, luna, caelum, sidera,
mons, uallis, alta, concaua,
fons, stagna, flumen, aequora,
quicquid uolat, repit, natat,

II. Qua uoce quisque praeualet,
in laudem Christi plaudite:
redemptor orbis hac die
ab inferis uictor redit.

5

III. Cui latro mox ut creditit,
sedem beatam percipit:
cunctis sacram spem contulit,
dum latro poenas effugit.

10

IV. Uita ante per lignum perit:
nunc uita per lignum uiget;
hoc per crucem deus refert,
per pomum Adam quod perdidit.

15

V. Recepta mors est optime,
ars arte uicta corruit;
quae sic solebat tollere,
a se ligata reddidit.

20

VI. Gauisa Christum accipit,
deum uorando se necat,
. . . quaerendo praeda fit;
glutiuit, ipsum coperit.

VII. Escam putauit, mors fuit:
dum plus cupid, se perdidit;
uultu de praedam sumere,
clauso necatur gutture.

25

VIII. Captiuia plorant tartara;
erepta gaudent milia:
qui nostra soluis uincula
dextra, quaesumus, libera!

30

IX. Gloria patri ingenito,
semperque unigenito,
simul cum sancto spiritu
in sempiterna saecula. Amen.

35

Daniel I p. 258. — Hss.: B p. 139 — 9 credit B — 13 periit B — 23 es fehlt ein Wort, vielleicht quaestum; doch wird dadurch die metrische Schwierigkeit nicht gehoben. — 27 ist verdorben.

LVII. In laudibus.

- I. Rex aeterne, domine!
rerum creator omnium!
qui eras ante saecula
semper cum patre filius.
II. Qui mundi in primordio
Adam plasmasti hominem,
cui tuae imaginis
uultum dedisti similem.
III. Quem diabolus deceperat,
hostis humani generis,
cuius tu formam corporis
adsumere dignatus es.
IV. Ut hominem redimeres,
quem ante iam plasmaueras,
et nos deo coniungeres
per carnis contubernium.
V. Quem editum ex uirgine
pauescit omnis anima,
per quem et nos resurgere
deuota mente credimus.
VI. Qui nobis per baptismata
donasti indulgentiam,
qui tenebamur uinculis
ligati conscientiae.
VII. Qui crucem propter hominem
suscipere dignatus es,
dedisti tuum sanguinem
nostrae salutis pretium.

Daniel I p. 85. — Dreves II p. 47 — Hss.: D. p. 66. — 3 es D¹ — 4 filio D¹ — 7 imagine D¹ — 9 diabolus D satanas D² am Rande — 9 deciperat D² — 12 assumere D² 14 plasmauerat D¹ 17 h^oditum D — 21 baptismum D¹ — Dox.: Quaesumus auctor. Gloria tibi.

LVIII. Item de Pascha. ad tertiam.

- I. Hic est dies uerus dei
sancto serenus lumine,
quo diluit sanguis sacer
probrosa mundi crimina,
II. Fidem refundens perfidis
caecosque uisu inluminans.
quem non graui soluat metu
latronis absolutio?
III. Qui praemio mutans crucem
Jesum breui quaesiuit fide,
iustosque praeui gradu
praeuenit in regnum dei.
IV. Obstupent et angeli
poenam uidentes corporis
Christoque adhaerentem reum
uitam beatam carpere.
V. Mysterium mirabile
ut abluat mundi luem
peccata tollat omnium
carnis uitia mundans caro.
VI. Quid hoc potest sublimius,
ut culpa quaerat gratiam
metumque soluat caritas
reddatque mors uitam nouam.

VII. Amum sibi mors deuoret! 25
 suisque se nodis liget!
 moriatur uita omnium!
 resurgat uita omnium.

VIII. Cum mors per omnes transeat,
 omnes resurgunt mortui; 30
 consumpta mors ictu suo
 perisse se solam gemat.

Daniel I. p. 49. — Mone n. 167. — Hss.: A. p. 168. — C. p. 81: ad tertiam. — 4 probos A¹ — 10 adquisiuit C — 11 iustos A¹ breuio A — 21 potes C — 29 Dum C — 33 Gloria tibi domine C. Die Cistercienser änderten einzelne Ausdrücke dieses Hymnus: Cod. Rhenov. LX. saec. XV. p. 412.

LIX. Hymnus in pascha domini.

- I. Uita sanctorum! deus angelorum!
 uita cunctorum pariter piorum!
 Christe! qui mortis moriens ministrum
 exsuperasti. 5
- II. Tu tuos laetos famulos trophyaeo
 nunc in his serua placidus diebus,
 in quibus sanctum celebratur omnem
 pascha per orbem.
- III. Pascha, quo uictor rediens ab imo
 atque cum multis aliis resurgens
 ipse susceptam super alta carnem
 astra leuasti. 10

- IV. Nunc in excelsis dominus refulgens
 et supra caelos deus eleuatus,
 inde uenturus homo iudicatus 15
 denuo iudex.
- V. Corda tu sursum modo nostra tolle,
 quo patri dexter residens in alto,
 ne resurgentes facias in ima
 praecipitari. 20
- VI. Hoc pater tecum, hoc idem sacratus
 praeestet amborum, pie Christe, fatus,
 cum quibus regnas deus unus omni
 iugiter aevo. Amen.

Daniel I. p. 238. — Wackernagel n. 178. — Roth n. 259. — Hss.: C p. 57: ymnum. in pascha domini.
 Mit der Mel. in Buchstaben. — E p. 171: Dominicis diebus ad uesperum (in II dominica ante ascensam domini später
 zugefügt) m. Neumen. — 2 piorum pariter C — 6 placidis C — 8 omne E² — 13 Tunc C.

LX. Hymnus in ascensa domini.

- I. Festum nunc celebre magnaue gaudia
 conpellunt animos carmina promere
 cum Christus solium scandit ad arduum
 caelorum pius arbiter. 5
- II. Conscendit iubilans laetus ad aethera,
 sanctorum populus praedicat inclitum,
 concinit pariter angelicus chorus
 uictoris boni gloriam.

- III. Qui scandens superos uincula uinxerat,
 donans terrigenis munera plurima 10
 districtus rediet arbiter omnium
 qui mitis modo transiit.
- IV. Oramus, domine, conditor inclite!
 deuotos famulos respice protegens,
 ne nos liuor edax daemonis obruat 15
 demergat uel in inferos.

V. Ut cum flammiuoma nube reuerteris
occulta hominum pandere iudicans,
non des supplicia horrida noxiis
sed iustis bona praemia.

20

VI. Praesta hoc, genitor optime maxime!
hoc, tu nate dei et bone spiritus!
regnans perpetuo fulgida trinitas
per cuncta pie saecula. Amen.

Daniel I. p. 217. — Hss.: A p. 171 später zugesetzte Neumen. — B p. 145: ad uesperum. — C p. 82: in ascensione domini nostri Jesu Christi. Mit Buchstaben — D p. 73: alias ymnus. — E p. 173: alius in asc. domini — 1 gaudio B² — 2 compellunt C B D — 5 Conscendens iubilat D — 7 concinnit A — 8 uictori B D bono D bene A — 9 tartara uinxerat B D — 11 rediens B rediget D¹ — 15 nox D — 16 dimergat E — 17 cum in A C² D² E² — 18 pondere E — 19 de B — 23 perpetue D — Amen fehlt D.

LXI. In ascensione domini ad uesperum.

I. Hymnum canamus gloriae,
hymni noui nunc personent:
Christus nous cum tramite
ad patris ascendit thronum.		V. Quos alloquentes angeli:
„quid astra stantes cernitis?“
„saluator hic est“, inquiunt,
„Jesus triumpho nobilis.“
II. Transit triumpho gloriae
poli potenter culmina,
qui morte mortem absumperat
derisus a mortalibus.	5	VI. „A uobis ad caelestia
qui regna nunc adsumptus est,
uenturus inde saeculi
in fine iudex omnium.“
III. Apostoli tunc mystico
in monte stantes chrismatis,
cum matre clara uirgine
Jesu uidebant gloriam.	10	VII. Quo nos — precamur — tempore 25
Jesu redemptor unice,
inter tuos in aethera
seruos benignus aggrega!
IV. Hoc prosecuti lumine
laeto petentem sidera,
laetis per auras cordibus
duxere regem saeculi.	15	VIII. Da nobis illuc sedula
deuotione tendere,
quo te sedere cum patre
in arce regni credimus.

Daniel I p. 206. — Dreves II p. 48 (M) — Hss.: B p. 147 ohne Ueberschr. — D p. 71 — E p. 174:
ad noct. — 2 ymnum nouum nunc personet B 3 nunc tr. M — 4 polum B — 5 triumphum B — triumpho nobili E —
7 morte fehlt B — assumperat B adsumperat D¹ superat D² absumperas E — 9 Ppli B; Jrrtum des Rubricators —
10 chrismatis in Rasur D — stantes angeli B — 11 cum D² am Rande. — uirginem B — 13 Oc B Ac E — prosecuti
E — 14 leti D — portante B — potentes D¹ — 15 aures D¹ cordium E D² — 16 E zeigt durch eine Lücke die
Diuisio an — 20 nobili D M — 22 regnat B D¹ assumptus B E — 25 Quod D¹ — tuere B — 26 redemtor E — 27
etherē B — 28 benigne D¹ benigne suscipe B — 29 am Rd. fügt E² bei: diurnis horis — 32 sedimus B — Doxol
fehlt D; Deo patri B; Gloria tibi domine E.

LXII. Hymnus in ascensa domini.

I. Aeterne rex altissime!		IV. Tremunt uidentes angeli	
redemptor et fidelium!		uersam uicem mortalium:	
quo mors soluta deperit		culpat caro purgat caro,	15
datur triumphus gratiae.		regnat deus, dei caro.	
II. Scandens tribunal dexteræ	5	V. Te, Christe, nostrum gaudium	
patris, potestas omnium		manens Olympo praeditum,	
conlata est Jesu caelitus,		mundi regis qui fabricam	
quae non erat humanitus.		mundana uincens gaudia.	20
III. Ut trina rerum machina		VI. Hinc te precantes quaesumus:	
caelestium terrestrium,	10	ignosce culpis omnibus,	
et infernorum condita		et corda sursum subleua	
flectat genu iam subdita.		ad te superna gratia!	
VII. Ut cum repente cooperis	25		
clarere nube iudicis,			
poenas repellas debitas,			
reddas coronas perditas.			

Daniel I p. 196. — Mone n. 171 172. — Hagen p. 52. — Dreves II p. 48 (M.) — Hss.: B p. 141. — C p. 60: de ascensione Christi — D p. 72: alius ad noct. — E p. 172: in ascensione domini. — 3 deperit C — 7 collata B D E — est streicht D² — 8 humanitas D¹ — 9 At C — 10 fr̄ustum D — 12 flectet M — iam fehlt E — 14 uersa uice D¹ — 16 deus homo caro D (homo in Ras, caro von zweiter Hand am Rande) — 17 Tu D M — 18 proditum C praemium M — 19 qui fehlt C — 22 igno D — omnium C — 25 rubente E M — ceperit B D¹ — 26 nube über mundo C, nubem iudicii D — 27 repellat B — B hat vor der Doxol. noch eine Strophe: Sponsor, deus, uerissime! donum patris nunc ingere! munusque nos paracliti aptet suo receptui. Doxol: Praesta pater B. — Gloria tibi domine D E, Gloria tibi qui surrexit C.

LXIII. Ad matutinam laudem.

I. Jesu, nostra redemptio!		III. Jnfernī claustra penetras	
amor et desiderium!		tuos captiuos redimens,	10
deus, creator omnium!		uictor triumpho nobili	
homo, in fine temporum!		ad dextram patris resides.	
II. Quae te uicit clementia,	5	IV. Jpsa te cogat pietas,	
ut ferres nostra crima,		ut mala nostra superes	
crudelem mortem patiens		parcendo, et uoti compotes	15
ut nos a morte tolleres?		nos tuo uultu saties.	

Daniel I p. 63. — Mone n. 173. — Wackernagel n. 65. — Roth n. 99. — Dreves II p. 49. — Hss.: D p. 73: alius — E p. 176: — 6 ferres nostra E — 7 paciens E — 8 toller&s D (s D²) — 9 penetrans D — 12 residens E — 15 parcendo uotis D — 16 sacies E — Doxol.: Tu esto nostrum gaudium qui es futurum praemium sit nostra in te gloria per cuncta laus et saecula. D. Gloria tibi domine E.

LXIV. In primo nocturno.

I. Optatus uotis omnium
sacratus illuxit dies,
quo mundi Christus spes deus
conscendit caelos arduos.	V. O grande cunctis gaudium!
quod partus nostrae uirginis
post sputa, flagra, post crucem
paternae sedi iungitur. 20
II. Ascendens in altum dominus
propriam ad sedem remeans,
gauisa sunt caeli regna
reditu unigeniti. 5	VI. Agamus ergo gratias
nostrae salutis uindici,
nostrum quod corpus uexerit
sublimem ad caeli regiam.
III. Magno triumpho praelii
mundi perempto principe
patris praesentans uultibus
uictricis carnis gloriam. 10	VII. Sit nobis cum caelestibus
commune manens gaudium,
illis quod se praesentauit,
nobis quod se non abstulit. 25
IV. Est eleuatus nubibus,
et spem fecit credentibus
aperiens paradisum,
quem protoplastus clauserat. 15	VIII. Nunc prouocatis actibus
Christum expectare nos decet;
uitamque talem uiuere,
quaes possit caelos scandere. 30
IX. Nunc, Christe, scandens aethera
cor nostrum ad te subleua!
tuus patrisque spiritus 35
descendat in nos caelitus.	

Daniel I p. 62. — Mone n. 175. — Hss.: B p. 143. — D p. 74: alius. — 8 redditu D¹ — 9 praelium D¹
— 11 patri praesentis B — 12 gloriae B¹ — in nubibus B D¹ (D² am Rde.: alii in nube) — 16 protoplausto D (u radirt)
protoplausti B — clauerant B² — 18 partum D¹ — paterno B sedis D — 23 uexerat D¹ — 24 sublim D¹ sublime
D² — regnum D² — 26 mane D² — 32 possit D — celo B — 35 tuis D² — 36 inos B — Doxol.: Gloria tibi domine
qui scandis super sydera cum patre, sancto spiritu in sempi B Gloria tibi D.

LXV. Alius ad nocturnum.

I. Astra polarum super ascendit
Christus ad patris dexteram sedens,
uictor et auctor noster ubique.	II. Jdcirco, fratres, pangite melos
huic deo nostro! ut mereamur 5
scandere mente, quo manet ipse.
III. Gloria simul patri, perenni
sit filio, spirituique
almo, deoque semper in aeuum. Amen.	

LXVI. Hymnus de pentecoste.

I. Ueni, creator spiritus !
mentes tuorum uisita !
imple superna gratia,
quae tu creasti pectora.	5	IV. Accende lumen sensibus !
infunde amorem cordibus !
in firma nostri corporis
uirtute firmans perpeti.	15
II. Qui paraclitus diceris,
donum dei altissimi,
fons uiuus, ignis, caritas
et spiritalis unctio.		V. Hostem repellas longius !
pacemque dones protinus !
ductore sic te praeuio
uitemus omne noxiun.	20
III. Tu septiformis munere,
dextrae dei tu digitus,
tu rite promisso patris
sermone ditas guttura.	10	VI. Per te sciamus, da, patrem !
noscamus atque filium !
te utriusque spiritum
credamus omni tempore.	

Daniel I p. 213. — Mone n. 184. — Dreves II p. 93 (M) — Hss.: A p. 172 mit etwas späteren Neumen. — B p. 149: ad uesperum in pentecoste. — C p. 83: in pente. costen. — D p. 75: Jn pentecoste ad uesperum. — E p. 176: Jn uigilia pentecosten. — 3 ingle D — 7 unus A¹ — 12 ditans D¹ — 13 sensibus A in Ras. — 16 perpetim B D E — 17 Ostem A D¹ repelle M. — 18 redde M — 21 siamus D — 23 utrorumque M; D fügt eine Strophe zu: Hic, Christe, nunc paraclitus per te pius nos uisit, nouansque terrae faciem (faci & D¹) culpis solutos recreet. A ohne Doxol. Gloria patri domino natoque, qui a mortuis surrexit, ac paraclito in saeculorum saecula. Amen. B D; nur Amen C E.

LXVII. In nocturno hymnus.

I. Beata nobis gaudia
anni reduxit orbita,
cum spiritus paraclitus
effulsit in discipulos.		IV. Patrata sunt haec mystice,
paschae peracto tempore
sacro dierum numero,
quo lege fit remissio.	15
II. Ignis uibrante lumine
linguae figuram detulit,
uerbis ut essent proflui
et caritate feruidi.	5	V. Te nunc, deus piissime !
uultu precamur cernuo :
illapsa nobis caelitus
largire dona spiritus.	20
III. Linguis loquuntur omnium,
turbae pauent gentilium,
musto madere deputant
quos spiritus repleuerat.	10	VI. Dudum sacrata pectora
tua replesti gratia,
dimitte nunc peccamina,
et da quieta tempora.	

Daniel I p. 6. — Mone n. 183. — Dreves II p. 50 (M) — Hss.: B p. 150. — C p. 61: in pentecosten die sancto. — D p. 76: ad noct alias. — E p. 177: ad nocturn. mit Neumen. — 3 spiritu D¹ — 5 luminis B — 6 ling^e B¹ figura B — 8 caritatis D¹ — 9 locuntur B C — 12 quod B — 13 mystica C — 14 paschale C — 16 quo longe fit C — 17 deus C² über der Linie, — 18 cernui C — 19 inlasa D¹ inlapsa C D² (D² am Rand: illapsa) illapsi M — 20 largiri D² — 22 tua remitte C — 24 quiete E. — Doxol.: Gloria tibi domine C. Gloria patri D. — Sic, Christe, nunc paraclitus per te pius nos uisit, nouansque terrae faciat culpis solutos recreet. Sit laus patri cum genito amborum et paraclito proles ut hunc promiserat nobis modoque tribuat B. — Hic, Christe, nunc paraclitus per te pius nos uisit, nouansque terrae faciem culpis solutos recreat. Sit laus patri cum filio sancto simul paraclito nobisque mittat filius karisma sancti spiritus. Amen. E. — Vor diesen zwei Strophen fügte E² am Rande bei: Sit laus. Hi duo uersiculi ad cursum diurnum per totam septimanam imponuntur ultimi.

LXVIII. Alius in laude.

I. Jam Christus astra ascenderat
regressus, unde uenerat:
promissum patris munere
sanctum daturus spiritum.	5	V. Impleta gaudent uiscera
afflata sancto lumine,
uoces diuersae consona
fantur dei magnalia. 20
II. Sollemnis urgebat dies,
quo mystico septemplici
orbe uoluto septies
signat beata tempora.		VI. Ex omni gente cogiturn
Graecis, Latinis, barbaris;
cunctisque admirantibus
linguis loquuntur omnium.
III. Cum hora cunctis tertia
repente mundus intonat,
orantibus apostolis
deum uenisse nuntians. 10		VII. Judaea tunc incredula
uesani turba spiritus,
ructare musti crapula
alumnos Christi concrepat. 25
IV. De patris ergo lumine
decorus ignis almus est,
quo fida Christi pectora
calore uerbi compleat. 15		VIII. Sed signis et uirtutibus
occurrit et docet Petrus,
falsos probari perfidos
Johelis testimonio. 30

Daniel I. p. 64. — Mone n. 182. — Dreves II. p. 49 (M) — Hss.: B p. 152. — D p. 77: alius — E p. 178: ad mat. l. mit Neumen. — 3 promissa — munera E M — 4 daturum D — 5 urguebat D — 6 septelici B — 7 orbem uolutus E¹ orbis uolatus M — 9 Dum B — 11 ap. orant. D — 12 nuntiat E M — 13 patre B — 16 uerbi calore D — 18 spiritu E — 19 diuersas E M — consono D¹ consonant B intonant E M — 21 cogniti M — 22 grecus latinus barbarus D — 23 ammirantibus B D — 24 locuntur B — omnibus E M — 25 ingredula B¹ — 26 uesano D uesana E M — turbo D¹ toruo M tacta E² — spiritu D E M — 31 falsas B falsi D¹ — probauit E profari B D — 32 Johele teste comprobans D¹ — Doxol.: Gloria patri domino B D — Jn E ist Hic Christe. Sit laus ausradirt und von E² durch: Deo patri sit ersetzt.

LXIX. Hymnus in dedicatione ecclesiae.

I. Sacratum hoc templum dei,
altaris renouatio,
nos recurrentes annue
laudes deo referimus.		IV. Uota soluentes hic deo
sanctisque eius omnibus,
quorum sacrae reliquiae 15
templum ornarunt hoc dei.
II. Altare hoc magnum dei
sacratum est in hoc die,
in cuius honore sedule
omnes curuamus genua. 5		V. Omnis qui huc ingreditur
sanctificatus exeat,
semper orando dominum
purificatus maneat. 20
III. Precantes autem dominum,
qui solus inuisibilis,
ut nos semper in hoc loco
sanctificari iubeat. 10		VI. Caerimoniarum hostias
ad hoc sacrum altare
nos offerentes pariter
deuotis semper mentibus.

VII. Sanctificet nos dominus
in hoc templo sancto suo,
in quo et nos sollemniter
sacrum munus offerimus.

25

VIII. Deum, fratres carissimi!
et Christum eius filium
simulque sanctum spiritum
hymnis laudemus iugiter.

30

Daniel I. p. 106. — Hss: B. p. 212. — D. p. 102: In dedicatio ecclesie. (am Rande von anderer Hand:
Urbs beata. require in principio huius ymnarii) — 6 hac D — 17 hac D² — 29 k̄mi B D — Doxol.: Deo patri B D.

LXX. Alius.

- I. Christe, cunctorum dominator alme!
patris aeterni genitus ab ore:
supplicum uota pariterque hymnum
cerne benignus.
- II. Cerne, quod puro deus in honore
plebs tua supplex resonat in aula,
annuo cuius redeunt colenda
tempora festa.
- III. Haec domus rite tibi dedicata
noscitur, in qua populus sacratum
corpus assumit, bibit et beatum
sanguinis haustum.
- IV. Hic sacrosancti latices ueternas
diluunt culpas perimuntque noxas,
chrismate uero genus ut creetur
christicolarum.
- V. Hic salus aegris, medicina fessis,
lumen orbatis, ueniaque nostris
fertur offensis; timor atque maerior
pellitur omnis.
- VI. Daemonis saeuia perit hic rapina,
peruicax monstrum pauet, et retenta
corpora linquens fugit in remotas
ocius umbras.

10

15

20

- VII. Hic locus nempe uocatur aula
regis immensi niueaque caeli
porta, quae uitae patriam petentes
accipit omnes.
- 5 VIII. Turbo quam nullus quatit, aut uagantes
diruunt uenti, penetrantque nimbi, 30
non tetris laedit piceus tenebris
tartarus horrens.
- IX. Quaesumus ergo, deus! ut sereno
annuas uultu famulos gubernans,
qui tui summo celebrant amore 35
gaudia templi,
- X. Nulla nos uitae cruciet molestas,
sint dies laeti placidaeque noctes!
nullus ex nobis pereunte mundo
sentiat ignes.
- 10 XI. Hic dies, in quo tibi consecratam
conspicis aram, tribuat perenne
gaudium nobis, uigeatque longo
temporis usu.
- XII. Gloria summum resonet parentem, 45
gloria natum, pariterque sanctum
spiritum; dulci modulemur hymno
omne per aeum. Amen

Daniel I. p. 107. — Hagen p. 72. — Dreves II. p. 72. — Hss: A. p. 179 (Wegen Verlust eines Blattes
erst von orbatis v. 18 an) — B p. 214 — C. p. 92: in dedicatione aeccliae. — D. p. 103: alias. — E. p. 215: ad
noctur. — F. p. 91: ad noctur. — 6. resonet C — 7 annua B — colendo C colende B¹ — 8 festo B — 9 dicata F —
10 nascitur BD — sacratus B D — 11 assumens B — beati F — 12 sanguinis C — 13 sacrasancti B¹ — 15 crismate E
chrysma C crismata B — 18 ueniamque B D — 21 Doemonis C — hac B — 22 patet A C E² — retentat B — 24
otius A E — 25 Sic B — 26 immensi F — niueique B D — 27 portaque A B D portaque C E¹ — 28 omnis C — 30
nymbi D — 34 gubernes B D F — 37 ul B — crucient molesta B D E — 38 sunt E¹ — placidesq; B — 40 ignis E¹ —
41 Haec B F E² — qua F — 42 tribuas B D — tribue A E — 43 uigeat A¹ — 45 Gloriam D — 46 gloriam D —
paterque B — 47 dulce A¹ — modulemus D modoletur A¹ moduletur A² B F — Amen fehlt B.

LXXI. In matutina laude.

I. Christe, caelorum habitator alme,
haec domus fulget sub honore cuius,
hostiam clemens tibi quam litamus
suscipte laudes.	IV. Uirginis sanctae meritis Mariae
atque cunctorum pariter piorum
contine poenam pie, quam meremur,
daque medelam.
II. Omnium semper chorus angelorum
in polo temet benedicit almo,
atque te sancti simul uniuersi
sedulo laudant.	5 V. Hic tuam praesta celebrare laudem
flebilem uitam miseratus istam,
fiat ut nobis licitum uidere
te sine fine.
III. Quaesumus horum precibus sacratis:
nos in hoc templo tibi dedicato
cernuarum uota precum canentes
cerne benignus.	10 VI. Doxa sublimi maneat parenti,
eius et nato simul, atque sancto
pneumati, trino domino et uni
semper in aeuum. Amen.

Daniel IV. p. 192. — Hss.: C p. 114: in dedicatione ecclesiae (mit späteren Neumen.) — D p. 104 alias.
— E p. 217: ad matutinam laudem (mit späteren Neumen.) — F p. 93 — 4 laudis C E — 9 Dominus D quorum D
E F — 11 cernua uota precumque D¹ — 12 benigne D — 17 Sic D² — 22 et eius E pariterque E F — 23 pneumatē
C E uno C D E.

LXXII. In dedicatione ecclesiae.

I. O sidereae conditor aulae!
rex atque deus! qui tam nitido
fretus solio uis et in istis
sedem tibimet ponere terris.	IV. Iustis humiles sub tegumentis
plebes reficis corpore sancto,
nec non salubri sanguinis haustu
uitam capiant sicut amoena.
II. Laudes, — petimus, — suscipte clemens, 5
quas deferimus huius in aedis
tibi sacratae luce celebri;
nostrosque simul cerne precatus.	5 V. His te petimus nos quoque tectis
sentire tuam quo pietatem,
fore praesentem semper in isto
templo famulis, sic ualeamus.
III. Hanc tu familis more benigno
aulam dederas, qua tibi uota
sua reddentes promereantur
laxo ueniam crimine cuncto.	10 VI. Clemens bonitas ut tua nostras
placata preces audiat, atque
veniam nobis porrigat illam,
quaes nos patriam ducat in altam.
VII. Jn qua tibi sit gloria perpes
laus atque decus, qui deus unus
per cuncta manens, cuncta gubernans,
uiuens dominus saecula saecli. Amen.	25

Hss.: E p. 215. — 8 nostroque E — 29 seculi E.

LXXIII. In dedicatione ecclesiae.

- I. Urbs beata Jerusalem, dicta pacis uisio,
quae construitur in caelis uiuis ex lapidibus,
et angelis coornata uelut sponsa nobilis.
- II. Noua ueniens e caelo, nuptiali thalamo
praeparata, ut sponsata copuletur domino: 5
plateae et muri eius ex auro purissimo.
- III. Portae nitent margaritis adytis patentibus,
et uirtute meritorum illuc introducitur
omnis, qui pro Christo deo hic in mundo
premitur.
- IV. Tunctionibus, pressuris expoliti lapides 10
suisque aptantur locis, per manum artificis
disponuntur permansuri sacris aedificiis.
- V. Angularis fundamenti lapis Christus missus est
qui compago parietum in utroque nectitur,
quem Sion sancta suscepit, in quo credens
permanet. 15
- VI. Omnis illa deo sacra et dilecta ciuitas,
plena modulis in laude et canore iubilo,
trinum deum unicunque cum fauore praedicat.
- VII. Hoc in templo, summe deus, exoratus adueni,
et clementi bonitate precum uota suscipe, 20
largam benedictionem hic infunde iugiter!
- VIII. Hic promereantur omnes petita acquirere,
et adepta possidere cum sanctis perenniter,
paradisum introire translati in requiem.
- IX. Gloria et honor deo usquequo altissimo 25
una patri filioque inclito paraclito,
cui laus est et potestas per aeterna saecula. Amen.

Daniel I p. 239. — Mone n. 251. — Roth n. 131. — Dreves II. p. 73. — Hss.: D p. 2 von späterer Hand:
In dedicacione ad uesperum. — F p. 88: — 3 coornata D ut sponsata comite D — 4 a Mo. — 7 aditis D F — 9 ob Mo
Christi nomine D Christi nomen Mo — 11 suis coaptantur Mo. — 12 permansuris D — 13 fundamentum D — 14
parietis D — 15 syon D F — 16 grata Mo — 17 canoro Mo — 18 trinumque D feroore Mo. praedicans D — 19 adueniet.
clementi D — 22 Sie D Hinc Mo. accipere Mo. — 25: D giebt nur den Anfang einer Doxol: Gloria et honor deo atque.

LXXIV. Feria prima ad nocturnum.

- I. Primo dierum omnium,
quo mundus extat conditus,
uel quo resurgens conditor
nos morte uicta liberat.
- II. Pulsis procul torporibus 5
surgamus omnes ocios;
et nocte quaeramus pium,
— sicut prophetam nouimus —
- III. Nostras preces ut audiat,
suamque dextram porrigat, 10
et expiatos sordibus
reddat polorum sedibus.
- IV. Ut quique sacratissimo
huius diei tempore
horis quietis psallimus 15
donis beatis muneret.
- V. Jam nunc, paterna claritas!
te postulamus affatim:
absit libido sordidans 20
omnisque actus noxius.
- VI. Ne foeda sit, uel lubrica
compago nostri corporis,
per quam Auerni ignibus
ipsi crememur acrius. 25

VII. Ob hoc, redemptor, quae sumus,	25	VIII. Quo, carnis actu exules,
effecti ipsi caelibes,	30
ut probra nostra diluas,		— ut praestolamur cernui —	
uitae perennis commoda		melos canamus gloriae.	
nobis benignus conferas.			
-
IX. Praesta, pater piissime!			
patrique compar unice!			
cum spiritu paraclito	35		
regnans per omne saeculum. Amen.			

Daniel I. 175. — Mone. n. 271. — Roth n. 149. — Hss.: A p. 139: hymnus ad nocturnum dom. — B p. 1 ohne Ueberschr. von omnium an. — C p. 37: ad nocturnas mit Mel. — D p. 3 ohne Ueberschr. — E p. 132: ad nocturnam. — F p. 4: in dominicis diebus ad noct. — 2 exstat C — 4 liberet B C E — 6 otius C F — 10 dexteram C — 13 quicquid C — 15 oris A — sallimus E¹ — 16 munere B — 19 libido B — 22 compago A — 33 A B C E geben nur die ersten Worte der Doxol.

LXXV. Ad nocturnum.

I. Nocte surgentes uigilemus omnes,
semper in psalmis meditemur, atque
uiribus totis domino canamus
dulciter hymnos.	II. Ut pio regi pariter canentes
cum suis sanctis mereamur aulam
ingredi caeli, simul et beatam
ducere uitam.	5
III. Praestet hoc nobis pietas beata
patris et nati pariterque sancti
spiritus, cuius reboatur omni
gloria mundo.	Amen.	10

Daniel I. p. 176. — Hss: A p. 205: In dominica ad nocturnum mit späteren Neumen. — B p. 4: temporibus, diebus dominicis, mit Neumen. — C p. 38: Item ad noct. — D p. 5: In estate ad noe. — E p. 131: ad nocturnum mit Neumen. — F p. 7: In estate ad. n. — 10 ac C E F — 11 renouatur B. — Amen fehlt F.

LXXVI. Hymnus ad matutinam dominicis diebus.

I. Aeterne rerum conditor!
noctem diemque qui regis,
et temporum das tempora,
ut alleues fastidium.	III. Hoc excitatus lucifer
soluit polum caligine,
hoc omnis errorum chorus
uiam nocendi deserit.	10
II. Praeco diei iam sonet,
noctis profundaे perugil,
nocturna lux uiantibus
a nocte noctem segregans.	5 IV. Hoc nauta uires colligit,
pontique mitescunt freta,
hoc ipsa petra ecclesiae
canente culpam diluit.	15

V. Surgamus omnes strenue,	VII. Jesu labentes respice!	25
gallus iacentes excitat,	et nos uidendo corrige:	
et somnolentos increpat,	si respicis lapsos, stabunt;	
gallus negantes arguit.	fletuque culpa soluitur.	
VI. Gallo canente spes redit	VIII. Tu, lux, refulge sensibus!	30
aegrис salus refunditur,	mentisque somnum discute!	
mucro latronis conditum,	te nostra uox primum sonet	
lapsis fides reuertitur.	et ora soluamus tibi.	
IX. Deo patri sit gloria,		35
eiisque soli filio,		
cum spiritu paraclito		
et nunc et in perpetuum.	Amen.	

Daniel I. p. 15: — Hss: A. p. 145. — B. p. 2: in laude. — C. p. 38: Item ad mat. — D. p. 5 ad mat laud. — E p. 133: in mat. I. — F. p. 5: in mat. I. — 3 dans B D — 4 fastigia D — 5 Precor D — sonat A F — 6 profunda B — 8 ac C — 10 caliginem D — 13 collègit B — 15 ipse A — petro E² — ecclesia D — 17 strenue F — 20 negantem D — 21 canentes D — rediit A¹ — 23 conditor D E¹ — 25 labentes C — 26 respice D — 27 lapsi F — cadunt B — 29 refulg & D — 30 mentesque E¹ — 32 hora B C ore D E¹ — psallamus D¹ E¹ — 33 A B C D E geben nur die ersten Worte der Doxol; welche F ganz hat.

LXXVII. Ad matutinum.

I. Ecce iam noctis tenuatur umbra,	II. Ut deus nostri miseratus omnem	5
lucis aurora rutilans coruscat;	pellat languorem, tribuat salutem,	
nisibus totis rogitemus omnes	donet et patris pietate nobis	
cunctipotentem.	regna polorum.	

Daniel I. p. 177. — Hss: A. p. 206. — B. p. 4: in laudibus. — C. p. 38 — D. p. 6: in laude. — E. p. 132: ad. mat. I. — F. p. 8: in mat I. — 2 rutilat coruscans D¹ — 3 nosibus D¹ — rogitemus A — 4 cunctipotentem A — 5 noster D² — miseratur D² omne D¹ — 7 nobis piet. patris B D² E² F — Doxol: Praestet hoc nobis A B C E F Praesta pater D.

LXXVIII. Ad primam.

I. Jam lucis orto sidere	III. Sint pura cordis intima,	
deum precemur supplices,	absistat et uecordia,	10
ut in diurnis actibus	carnis terat superbiam	
nos seruet a nocentibus.	potus cibique parcitas.	
II. Linguam refrenans temperet,	IV. Ut cum dies abscesserit,	
ne litis horror insonet;	noctemque sors reduxerit,	
uisum fouendo contegat,	mundi per abstinentiam	15
ne uanitates hauriat.	ipsi canamus gloriam.	

Daniel I. p. 56. — Roth n. 156. — Hss: A p. 151: ymnus ad primam. — B p. 5: ymnus ad prima. — C. p. 39 — D p. 6 ohne Überschr. — E p. 135. — F p. 8 — 1 sydere B C F — 6 orror A D — 8 uanitatem D auriat B D¹ — 13 abcesserit A D. — Alle beginnen die Doxol: Deo patri sit gloria.

LXXIX. Hymnus priuatis diebus ad tertiam.

I. Certum tenentes ordinem
pio poscamus pectore
hora diei tertia
trinae uirtutis gloriam.	II. Ut simus habitaculum
illi sancto spiritui,
qui quondam in apostolis
hac hora distributus est.	5
	III. Hoc gradientes ordine
ornauit cuncta splendida
regni caelestis conditor
aeternae uitae praemiis.	10

Daniel I. p. 45 — Hs: Rhenov. XXXIV. p. 389 (R) — 3 ora R — 4 gloriae R — 7 apostolos R¹ — 8 hec R¹ — ora R — 10 splendide R¹.

LXXX. Ad tertiam.

I. Nunc, sancte nobis spiritus!
unus patris cum filio,
dignare promptus ingeri
nostro refusus pectori. | II. Os, lingua, mens, sensus, uigor
confessionem personet,
flammescat igne caritas!
accendat ardor proximos. | 5 |
|---|---|---|

Daniel I. p. 50 — Hss: A p. 152: ymnus ad tertiam. — B. p. 7: ad III. — C p. 40. — D p. 7: ad III. die zweite Strophe mit der Doxol sind ausradirt. — E p. 136: mit Neumen. — F p. 9: ad terciam. — 2 unum D² — 3 promtus B — ingere E¹ — 4 refusos D — 6 confessione B confesine E — personent B D F — 7 flammascat C D E F — karitas F — proximus B E — Doxol: Praesta pater. A B C (D) E F.

LXXI. Hymnus ad sextam.

I. Rector potens! uerax deus!
qui temperas rerum uices,
splendore mane instruis
et ignibus meridiem. | II. Extingue flammas litium!
aufer calorem noxiun!
confer salutem corporum
ueramque pacem cordium. | 5 |
|---|---|---|

Daniel I. p. 51 — Hss: A p. 153 mit spätern Neumen. — B p. 7: ad VI. — C p. 40: ad sextam m. Neumen — D p. 7: ad VI. — E p. 136: ad sextam. — F p. 9: ad sextam. — 2 uice B — 3 spendorre A¹ — 5 licium A C E — 8 In B fehlen die Worte pacem cord. wie auch die Doxol; Praesta pater A C D E F.

LXXXII. Hymnus ad nonam.

I. Rerum, deus, tenax uigor!
inmotus in te permanens,
lucis diurnae tempora
successibus determinans. | II. Largire claro uespere
quo uita nusquam decidat;
sed praemio mortis sacrae
perennis instet gloria. | 5 |
|---|--|---|

Daniel I. p. 52. — Hss: A p. 153. — B p. 8: ad VIII. — C p. 40: ad nonam. — D p. 7: ad VIII. — E p. 137: ad nonam — F p. 10: ad nonam. — 2 immotus B C D F — permanet B D — determinas E — 5 clarum B D E F uesperum D¹ — uesperi B E — 7 praemium B D E — Doxol fehlt B, Praesta pater A C D E F.

LXXXIII. Hymnus ad uesperum diebus dominicis.

I. Lucis creator optime!	III. Ne mens grauata crimine
lucem dierum proferens,	uitae sit exul munere, 10
primordiis lucis nouae	dum nil perenne cogitat
mundi parans originem.	seseque culpis inligat.
II. Qui mane iunctum uesperi	5 IV. Caelorum pulset intimum!
diem uocari praecipis;	uitale tollat praemium!
teturum chaos inlabitur:	uitemus omne noxium! 15
audi preces cum fletibus.	purgemus omne pessimum!

Mone n. 62. — Wackernagel n. 59 — Hss: A p. 153. — B p. 9: ad uesperum ym̄ dominica. — C. p. 40: Dominico die ad uesp. mit der Melodie. — D. p. 8: ad uesperum ym. — E p. 137: in dominica ad uesperam. — F p. 10: ad uesp. — 4 para * s D (n. radirt.) — 7 thetrum A C — illabitur B E F — 10 si D — 11 coitat D — 12 sesequi D¹ — illigat B C E F. — 13 Ne lorum B — 14 tollet E. — Anfang der Doxol in allen: Praesta pater piissime

LXXXIV. Hymnus ad completorium.

I. Te lucis ante terminum,	II. Procul recedant somnia
rerum creator, poscimus,	et noctium phantasmata,
ut solita clementia	hostemque nostrum conprime
sis praesul ad custodiam.	ne polluantur corpora.
III. Praesta, pater omnipotens!	
per Jesum Christum dominum, 10	
qui tecum in perpetuum	
regnat cum sancto spiritu. Amen.	

Daniel I p. 53. — Hss.: A. p. 160. — B p. 10: ad completa. — C p. 50: ad completor. — D p. 9: ad completorium. — E p. 138: ad compl. — F p. 11: ad compl. — 4 custodia D — 6 fantasmata A C D E F — 7 com-prime B C D E F — 11 im F; nur den Anfang der Doxol bieten C D E.

LXXXIV. Feria secunda ad nocturnam.

I. Somno refectis artibus	III. Cedant tenebrae lumini
spreto cubili surgimus,	et nox diurno sideri: 10
nobis, pater, canentibus	ut culpa, quam nox intulit,
adesse te deposcimus.	lucis labescat munere.
II. Te lingua primum concinat!	IV. Precamur idem supplices,
te mentis ardor ambiat!	noxas ut omnes amputes
ut actuum sequentium	et ore te canentium 15
tu, sancte! sis exordium.	lauderis in perpetuum.

Daniel I p. 26. — Codices: A p. 140. — B p. 12. — C p. 41. — D p. 10. — E p. 139. — F p. 13. — 4 depositus D — 6 ambigat A F — 11 nox fehlt A¹ — 12 labescat D¹ labascat C F — 16 im C D F — ohne Doxol B; Praesta pater piissime A C D E F.

LXXXVI. Hymnus Feriae secundae ad matutinum.

I. Splendor paternae gloriae
de luce lucem proferens,
lux lucis et fons luminis
dies dierum inluminans.	III		V. Mentem gubernet et regat
casto fideli corpore!
fides calore ferueat,
fraudis uenena nesciat!	20
II. Uerusque sol inlabere
micans nitore perpeti,
iubarque sancti spiritus
infunde nostris sensibus.	5		VI. Christusque nobis sit cibus!
potusque noster sit fides!
laeti bibamus sobrie
ebrietatem spiritus!	II
III. Uotis uocemus et patrem,
patrem perennis gloriae,
patrem potentis gratiae:
culpam religet lubricam!	10		VII. Laetus dies hic transeat!
pudor sit ut diluculum,
fides uelut meridies!
crepusculum mens nesciat!	25
IV. Jnformet actus strenuos!
dentem retundat inuidi!
casus secundet asperos!
donet gerendi gratiam!	15		VIII. Aurora cursus prouehit!
aurora totos protegat,
in patre totus filius
et totus in uerbo pater!	30

Daniel I. p. 24. — Mone n. 272. — Dreves II. p. 29 n. 1. — Hss.: Rhenov. XXXIV. s IX.—X. p. 386.
(R) — A p. 146: Fer. II. ad mat. — B p. 14: Jn laud. (bis zu v. 3 lucis.) — C p. 42: ad mat. mit d. Melodie. — D p. 11: in laudibus. — E p. 140: ad mat. I. (m. Neumen.) — F p. 14: Jn mat. I. — 4 illuminans C F illuminas D E — 5 inlabi R¹ inlabere C D E F — 6 perpeti R¹ — perpetim D — 7 scī sc̄s F — 9 te C E — 11 gratiam R¹ — 12 releget C E² F — 13 actos R actu C — strinuos R strenuos F — 14 dentes D — retundet A C E — 15 casos R¹ — fecundet D — 18 casto et D — 23 sobriam D F — 25 dies fehlt A — 26 pudor R diluculo C D¹ E¹ — 29 prouegat R¹ A¹ — prouehat R² A² — 30 totus prodeat D E¹ F — Doxol: Deo patri sit gloria C D E F.

LXXXVII. Feria secunda ad uesperum.

I. Inmense caeli conditor!
qui, mixta ne confunderent
aquaefluenta, diuidens
caelum dedisti limitem.		III. Infunde nunc piissime!
donum perennis gratiae,
fraudis nouae ne casibus
nos error atterat uetus.	10
II. Firmans locum caelestibus
simulque terrae riuulis,
ut unda flamas temperet
terrae solum ne dissipet.	5	IV. Lucem fides inueniat!
sic luminis iubar ferat!
haec uana cuncta terreat!
hanc falsa nulla comprimant.	15

Daniel I. p. 58 — Mone n. 273 — Dreves II. p. 29. n 2. — Hss: A p. 155. — C p. 43: ad uespr. — D p. 12: ad uesperum. — E p. 141: ad uesperam. — F p. 15: ad uesperam. — 1 Immense D F — 2 confunderet D² — 3 fluentea E¹ — 8 solo D¹ — dissipent D² — 12 atuetus D¹ — 15 conterat A — 16 comprimant C F comprimat D¹ — A ohne Doxol.; die übrigen: Praesta pater.

LXXXVIII. Feria III. ad nocturnum.

I. Consors paterni luminis,
lux ipse lucis et dies!
noctem canendo rumpimus:
adsiste postulantibus.

II. Aufer tenebras mentium!
fuga cateruas daemonum!
expelle somnolentiam,
ne pigrantes obruat!

III. Sic, Christe, nobis omnibus
indulgeas credentibus!
ut proposit exorantibus,
quod praecinentes psallimus.

Daniel I. p. 27 — Dreves II, p. 30 n. 3. — Hss: A p. 141. — C p. 43 mit Meledie. — D p. 12 — E p. 142 — F p. 16. — 4 assiste E F — 6 caterua A¹ — 11 fehlt D¹ — Doxol.: Praesta p. p. A C D E F.

LXXXIX. Ad matutinum.

I. Ales diei nuntius
lucem propinquam praecinit:
nos excitator mentium
iam Christus ad uitam uocat.

II. Auferte — clamat — lectulos! 5
aegros, sopore desides
casteque recte ac sobrie
uigilate! iam sum proximus.

III. Jesum ciamus uocibus
flentes, precantes sobrie! 10
intenta supplicatio
dormire cor mundum uetat.

IV. Tu, Christe, somnum dissice!
tu rumpe noctis vincula!
tu solue peccatum uetus! 15
nouumque lumen ingere!

Daniel I. p. 119. — Dreves II. p. 30. — Hss.: A p. 148: Fer. III. ad mat. — C p. 43. — D. p. 13: Jn laudibus — E p. 142: ad mat. I. — F p. 17: in mat. I. 7 — castique recti ac sobrii F — 9 sciamus D F — 10 sobrii C — 11 subpl. E — 13 disiice C discice D — 14 nostra D — Doxol.: Praesta A C: Deo patri sit gloria D E F.

LXXX. Ad uesperum.

I. Telluris ingens conditor!
mundi solum qui eruens
pulsis aquae molestias
terram dedisti immobilem:

II. Ut germen aptum proferens,
fuluis decora floribus,
fecunda fructu sisteret
pastumque gratum redderet. 5

III. Mentis perustae uulnera
mundauit roris gratia,
ut facta fletu diluat,
motusque prauos adterat,

IV. Jussis tuis obtemperet,
nullis malis adproximet,
bonis repleri gaudeat
et mortis actus nesciat. 15

Mone n. 274. — Daniel I. p. 59. — Dreves II. p. 30 n. 5. — Hss.: A p. 155: Fer. III. ad uesp. — C p. 44 — D p. 13 — E p. 143 — F p. 17; alle mit der Überschr. — 5 actum C — 7 fructum D — 10 munda uiroris A F — mundam D¹ munda D² uiorem gratie D — 11 deleaf C E Drev. — 12 afterat A C E F — 14 approximet E F abproximet D — 16 actum A E¹ D² Drev. — A ohne Doxol. Die übrigen beginnen: Praesta pater p.

LXXXI. Feria III. ad nocturnum.

I. Rerum creator optime
rectorque noster! respice!
nos a quiete noxia
mersos sopore libera!	10	III. Mentes manusque tollimus,
propheta sicut noctibus
nobis gerendum praecipit,
Paulusque gestis censuit.
II. Te, sancte Christe, poscimus: 5
ignosce tu criminibus!
ad confitendum surgimus
morasque noctis rumpimus.		IV. Uides malum, quod gessimus;
occulta nostra pandimus,
preces gementes fundimus: 15
dimitte quo peccauimus!

Daniel I. p. 53. — Mone n. 275. — Dreves II. p. 31. — Hss.: A. p. 141. — C p. 44. — D p. 14 — E p. 143. — F p. 18; alle bieten die gleichen Überschr. und die gleichen Doxol.: Praesta pater. — 5 possimus D — 11 praecipit A.

LXXXII. Ad matutinum.

I. Nox et tenebrae et nubila,
confusa mundi et turbida
lux intrat, albescit polus,
Christus uenit: discedite!	10	III. Te, Christe, solum nouimus;
te mente pura et simplici
flendo et canendo quaesumus:
intende nostris sensibus.
II. Caligo terrae scinditur 5
percussa solis spicula,
rebusque iam color reddit
uultu nitentis sideris.		IV. Sunt multa fucis inlita,
quae luce purgentur tua:
tu, lux eoi sideris, 15
uultu sereno inlumina!

Daniel I. p. 120. — Mone n. 276. — Dreves II. p. 31. — Hss.: A p. 148: Feria III. ad mat. — C. p. 45. — D p. 14: Jn laud. — E p. 144. — F p. 19: in mat. l. — 1 tenebrae nubila. A — 5 sinditur D cinditur E — 6 soli D — 7 calor D¹ — 13 illita D F — 15 eoy A C D² E F — 16 illumina D E F — A C haben als Doxol. Praesta; D E F: Deo patri sit.

LXXXIII. Ad uesperum.

I. Caeli deus sanctissime! 5
qui lucidum centrum poli
candore pingis igneo
augens decoro lumine.	10	III. Ut noctibus uel lumini
direptionis terminum
primordiis et mensium
signum dare notissimum.
II. Quarto die qui flammeam
solis rotam constituens,
lunae ministrans ordini
uagos recursus siderum.		IV. Inlumina cor homnium!
absterge sordes mentium!
resolute culpae uinculum!
euerte moles criminum!

Daniel I. p. 60. — Mone n. 277. — Dreves II. p. 31. — Hss.: A p. 156: Fer. III. ad uesp. — C. p. 45. — D p. 15 — E p. 144 — F p. 20; alle vier mit d. gl. Überschr. und der gl. Doxol. Praesta. — 3 pinguis E — 4 auge D¹ — decorem lumini D — 7 lunam C E² — ordinem A D — 9 luminis D E F — 10 directionis D — 13 illumina D E F — A ohne Doxol. Die andern: Praesta.

LXXXIV. Feria V. ad nocturnum.

I. Nox atra rerum contegit
terrae colores omnium:
nos confitentes poscimus
te, iuste iudex cordium!	5	III. Mens ecce torpet inopia,
quam culpa mordet noxia,
obscura gestit tollere
et te, redemptor, quaerere.	10
II. Ut auferas piacula,
sordesque mentis abluas,
donesque, Christe, gratiam,
ut arceantur crimina.		IV. Repelle tu caliginem
intrinsecus quam maxime:
ut in beato gaudeat
se collocari lumine.	15

Daniel I. p. 54. — Mone n. 278. — Dreves II. p. 32. — Hss.: A p. 142 — C p. 45. — D p. 15 — E p. 145 — F p. 21; alle haben die gl. Ueberschr. und die Doxol.: Praesta p. p. — 2 et omnium D — 9 impia A C E F — 10 culpam D — 11 tolleret D — 14 — q; = que C — 16 collocare E — Drev. hat 15 16 vor 13 14.

LXXXV. Ad matutinum.

I. Lux ecce surgit aurea,
pallens fatescat caecitas,
quae nosmet in praecips diu
errore traxit deuio.		III. Sic tota decurrat dies!
nec lingua mendax, nec manus,
oculi nec peccent lubrici,
ne noxa corpus inquiet.	10
II. Haec lux serenum conferat!
purosque nos praestet sibi!
nil loquamus subdolum!
uoluamus obscurum nihil!	5	IV. Speculator adstat desuper,
qui nos diebus omnibus
actusque nostros prospicit
a luce prima in uesperum.	15

Daniel I p. 121. — Dreves II p. 32 n. 10. — Hss.: A p. 149: Fer. V. ad mat. — C p. 46 mit der Ueberschrift. — D p. 16: in laudibus ym. — E p. 146: ad nocturnam. — F p. 22: in mat. l. — 2 fatescat E F — 3 p̄ces D — 5 Hae A — 10 ne — ne E¹ — 11 ne A¹ D² E — 12 nec C Drev. — 13 astat C D E F — Doxol.: A Praesta; C D E F: Deo patri.

LXXXVI. Ad uesperum.

I. Magnae deus potentiae!
qui ex aquis ortum genus
partim remittis gurgiti,
partim leuas in aera,		III. Largire cunctis seruulis,
quos mundat unda sanguinis,
nescire lapsus criminum
nec ferre mortis taedium.	10
II. Dimersa lymphis imprimens,
subiecta caelis inrogans,
ut stirpe una prodita
diuersa rapiant loca.	5	IV. Ut culpa nullum deprimat!
nullum leuet iactantia!
elisa mens ne concidat!
elata mens ne corruat!	15

Daniel I. p. 61 — Dreves II. p. 32 — Hss: A p. 157: Fer. V. ad uesp. — C p. 46 m. d. Überschr. — D p. 16 wie C. — E p. 146: ad uesperam — F p. 22: ad uesperam. — 1 Magne A C E — 2 es D — 3 gurgitis E — 4 leua E — 5 impr. C D F — 6 irrog. D E F — 11 lapsum A C D¹ — criminis C — 13 nullumq; E — deprimat E — 14 leuat C — 15 nec E — A ohne Doxol, die andern haben: Praesta p. p.

LXXXVII. Feria VI. ad nocturnum.

I. Tu trinitatis unitas !
orbem potenter qui regis,
attende laudum cantica,
quae excubantes psallimus.
II. Nam lectulo consurgimus
noctis quieto tempore,
ut flagitemus uulnerum
a te medelam omnium.

III. Quo, fraude quicquid daemonum
in noctibus delinquimus, 10
abstergat illud caelitus
tuae potestas gloriae.
IV. Ne corpus adsit sordidum !
nec torpor instet cordium !
et criminis contagio
tepecat ardor spiritus.

V. Ob hoc, redemptor, quaesumus :
reple nos tuo lumine !
per quod dierum circulis
nullis ruamus actibus.

Daniel I. p. 35 — Mone n. 279 — Dreves II. p. 33 — Hss: A p. 143. — C p. 47 — D p. 17 — E p. 147: ad noct. mit Neumen. — F p. 23. — 2 quo D — 3 attende A D E — 8 ad te E — medela A — 10 delinquimus C E — 13 assit F — 14 ne E — 15 nec D Drev. — contagia E — 17 redemptor E — 18 tuo nos D E F Drev. — 19 quos D — 20 ruamur C D E. — Praesta p. p. haben alle als Doxol.

LXXXVIII. Ad matutinum.

I. Aeterna caeli gloria,
beata spes mortalium !
celsitonantis unice !
castaeque proles uirginis !
II. Da dexteram surgentibus ! 5
exsurgat et mens sobria
flagransque in laudem dei
grates rependat debitas !

III. Ortus refulget lucifer,
sparsamque lucem nuntiat ; 10
cadit caligo noctium
lux sancta nos inluminet !
IV. Manensque nostris sensibus
noctem repellat saeculi !
omnique fine diei 15
purgata seruet pectora !

V. Quaesita iam primum fides
radicet altis sensibus !
secunda spes congaudeat !
et maior extat caritas.

Daniel I p. 55. — Mone n. 159. — Dreves II p. 33. — Hss.: A p. 150: Fer VI. ad mat. — B p. 15: (von v. 2 mort.) — C p. 47. — D p. 17: in laudibus — E p. 147: in mat l. — F p. 24: in mat. laudibus. — 1 Aeterna C — 3 unicae C unice D F 4 casteq; A B C D E — 6 exsurgat B D F — 7 flagrasque A — laude A E F — 8 repellat E¹ — 9 Artus D — 12 illum. B D E F — 14 repellat E¹ — 17 primum fehlt A¹ — fidem D — 18 radice B — 17 secunde E¹ — 20 quo maior B D E — qua m. F — exstat C — extet A¹ exstet A² — Doxol.: Praesta A C; Deo patri B D E F.

LXXXIX. Ad uesperum.

I. Plasmator hominis, deus!		III. Repelle a seruis tuis,
qui cuncta solus ordinans		quicquid per inmunditiam 10
aut moribus se suggestit
humum iubes producere		aut actibus se interserit.
reptantis et ferae genus.		
II. Qui magna rerum corpora,	5	IV. Da gaudiorum praemia,
dictu iubentis uiuida,		da gratiarum munera,
ut seruiant per ordinem		dissolute litis uincula,
subdens dedisti homini.		15
adstringe pacis foedera!

Daniel I p. 61. — Mone n. 250. — Dreves II p. 33. — Hss.: A p. 158: Fer VI. ad uesp. — B p. 16: ymnus ad uesper. — C p. 48 — D p. 18. — E p. 148: ad uesperam. — F p. 25: ad uesperam. — 4 ferre D — 6 dicto E¹ dictum D — 8 hominem B¹ — 10 immund. F — 11 sugerit A — 16astringe C F abstringe B D E — Doxol: Praesta pater.

C. Sabbato ad Nocturnum.

I. Summae deus clementiae		III. Lumbos iecurque morbidum
mundique factor machinae,		adure igni congruo, 10
unus potentialiter,		accincti ut sint perpetim
trinusque personaliter.		luxu remoto pessimo.
II. Nostros pius cum canticis	5	IV. Ut quique horas noctium
fletus benigne suscipe,		nunc concinendo rumpimus,
quo corde puro sordibus		donis beatae patriae 15
te perfruamur largius.		ditemur omnes affatim.

Daniel I p. 34. — Dreves II p. 34. — Hss.: A p. 144. — B p. 17: Sabbato ymnus. — C p. 48 — D p. 18 — E p. 149 — F p. 26 — 1 Summe A B C D E F — 3 potentia aliter D — 7 corda pura B — 9 iecurque A — 10 igne D¹ — 14 concidendo D — 16 afatim B. — Doxol.: Praesta pater.

CI. Ad matutinum.

I. Aurora iam spargit polum,		II. Fantasma noctis decidat, 5
terris dies inlabitur,		mentis reatus subruat,
lucis resultat spiculum:		quicquid tenebris horridum
discedat omne lubricum.		nox attulit culpae, cadat.
III. Ut mane illud ultimum,		
quod praestolamur cernui,		
in lucem nobis effluat,		
dum hoc canore concrepet.		

Daniel I p. 56. — Dreves II p. 34. — Hss: A p. 151: Sabb. ad mat. — B p. 19: ymnus in laude. — C p. 49: — D p. 19: Jn laudibus ymnus. — E p. 149: ad mat. laudem. — E p. 26: in mat. I. — 2 illabitur B D E F — 4 recedat E — 6 reatu D — 8 nos D¹ — adulit D — culpa C — 9 manet D¹ — 11 in fehlt C illucem D — 12 canora D concrepat D — Doxol.: Praesta pater p. A C; Deo patri B D E F.

CII. Ad uesperum.

I. O lux! beata trinitas
et principalis unitas!
iam sol recedit igneus:
infunde lumen cordibus!

II. Te mane laudum carmina,
te deprecamur uespere,
te nostra supplex gloria
per cuncta laudet saecula.

Daniel I p. 36. — Dreves II p. 34: Hss.: A p. 154: item hymnus ad uesperum. — B p. 22: Sabb. ym. — C p. 14: item ad uesperos mit Melodie. — D p. 19 — E p. 131 ohne Überschrift, mit Neumen. — F p. 27: ad uesperam. — 4 sensibus C — 5 laudent E¹ laudent E² — carmine A¹ — 6 uesperi B E¹ — 8 laudat E¹ laudes D — ohne Doxol. A: Deo patri B C D F; Deo patri sit gloria eiusque soli filio, cum spiritu paraclito et nunc et in perpetuum. Amen E. — In B C ist der Hymnus interpolirt: B schiebt zwischen der ersten und zweiten eine Strophe ein:

Jam noctis tempus aduenit:
noctem quietam tribue!
diluculo nos respice,
saluator unigenite!

C fügt an die beiden Strophen zwei weitere:

Nos angelorum gloriam,
apostolorum gratiam,
et martyrum certamina,
ac confitentum praemia.

Laudemus almas uirgines
in mente sacratissimas,
quod uirgo Christum gigneret
mundoque uitam redderet.
Deo patri sit gloria.

CIII. Sabbato ad uesperum.

I. Deus, creator omnium
polique rector, uestiens
diem decoro lumine
noctem soporis gratia!

II. Artus solutos ut quies
reddat laboris usui,
mentesque fessas alleuet
luctusque soluat anxios.

III. Grates peracto iam die
et noctis exortu preces:
uotis reos ut adiuues
hymnum canentes soluimus.

IV. Te cordis ima concinant!
te uox canora concrepet!
te diligit castus amor!
te mens adoret sobria!

V. Ut, cum profunda clauerit
diem caligo noctium,
fides tenebras nesciat,
et nox fideli luceat.

VI. Dormire mentem ne sinas:
dormire culpa nouerit.
castos fides refrigerans
somni uaporem temperet.

5

15

20

VII. Exuta sensu lubrico

25

te cordis ima somnient,
ne hostis inuidi dolo
pauor quietos suscitet.

VIII. Christum rogemus et patrem

Christi patrisque spiritum: 30

unum potens per omnia,
foue precantes trinitas. Amen.

Daniel I p. 17. — Mone n. 281. — Hss.: A p. 158. — B p. 23 — C p. 49: ad uesperos mit d. Melodie. D p. 8: alius in estate. — E p. 134: dominica secunda. — F p. 27: alius. — 3 decore C¹ — 4 gratiam C D — 5 Ortus B Artos A¹ — 6 labores E — 7 aluet E — 8 luxtusq; B — soluat anxios D² am Rd. nachgetragen. — 11 uoti D² — 14 canore A — 15 amore D¹ — 16 te D² am Rande zugefügt. — 16 adorat E¹ — 17 Et A — profundum A profundo E — 20 fidei D E¹ — 21 culpam noueris B D — 23 castis B D — refrigeret F — 15 Exuto E lubrica C¹ D¹ E¹ — 26 somniet A — 31 unus B — 32 faue D F.

CIV. In honore s. Angeli.

I. Tibi, Christe, splendor patris, uita ac uirtus cordium!

in conspectu angelorum uotis, uoce psallimus;
alternantes concrepando melos damus uocibus.

II. Collaudamus uenerantes omnes caeli milites,
sed praecipue primatem caelestis exercitus, 5
Michaelem in uirtute conterentem zabulum.

III. Quo custode procul pelle, rex Christe piissime!
omne nefas inimici; mundos corde et corpore
paradiso redde tuo nos sola clementia.

IV. Gloriam patri melodis personemus uocibus!
gloriam Christo canamus, gloriam paraclito,
qui deus trinus et unus extat ante saecula. Amen.

Mone n. 307. — Daniel I p. 220. — Dreves II p. 64. — Roth n. 163. — Hss.: A saec. XIII. p. 203: in natale s. michaelis — B p. 191. — C p. 83: De s. Michaele archangelo. — D p. 69: In s. Angeli. — E p. 193: In dedic s. Michahelis. (E² fügt am Rande bei: ad noct.) — F p. 131: ad noct. — 1 et E atque A ac fehlt D — 4 Conl. C E — 6 diabolum B — 7 pellens C E¹ F — 8 mundo A casto corde D aber am Rande: „mundo. — 9 tuos D — 10 E giebt nur den Anfang der Doxol. — 10 Gloria C.

CV. Alius.

I. Christe, sanctorum decus angelorum,
anctor humani generisque rector!
nobis aeternum tribue benignus
scandere regnum.

II. Angelum pacis, Michael, ad istam 5
caelitus mitte — rogitamus — aulam,
nobis ut crebro ueniente crescant
prospera cuncta.

III. Angelus fortis Gabriel, ut hostem
pellat antiquum, uolit ab alto; 10
saepius templum ueniat et istud
uisere nostrum.

IV. Angelum nobis, medicum salutis,
mitte de caelis Raphael, ut omnes
sanet aegrotos pariterque nostros 15
dirigat actus.

V. Hinc dei nostri genitrix Maria,
totus et nobis chorus angelorum
semper adsistat simul et beata
contio tota.

20

VI. Praestet hoc nobis deitas beata
patris ac nati pariterque sancti
spiritus, cuius reboatur omni
gloria mundo. Amen.

Daniel I p. 218. — Mone n. 311. — Dreves II p. 64 n. 76. — Hss.: B p. 192. — C p. 88: In festiuitate s. Michahelis m. Neumen. — D p. 69. — E p. 194: Statt des ausradirten Ad noct. setzt E² Ad uesp. und am Rand: in I & II uesp. et in mat. laude. — F. p. 130. In fest s. Michahelis. — 2 rector hum. gen. et auctor C E F — 3 benignum F — 4 cœlum B — 5 Michahel C E F — 6 mitti B D — rogitemus E — 8 prosperant D¹ — 9 grabrihel B C D² — 10 supernis C, C² am Rand uel ab alto — 11 uenit C² — 11 ad istud D E — 13 pacis E¹ — 14 Raphahel C E F — 17 Sic B — Hic D — 19 assistat B C E F — 20 concio C E F — 21 ohne Doxol. B¹ — 22 hac B et C D 23 omne E; nur bis pariterq; hat D die Doxol.

CVI. Alius.

- I. Illuminauit hunc diem
rerum creator omnium
festiuitate maxima,
quae nunc iocunda dicitur.
II. Templum dicauit caelitus
eius perennis gloria
honore in archangeli
hoc Michaelis annuo.
III. Uoluente cursu rediens
celebritatis inclitum
altare, quo templum simul
hoc dedicatum splenduit.
IV. Haec aula caeli ianua:
hic panis almus uescitur,
hic sanguis agni sumitur,
hic abluuntur crimina.

5

10

15

- V. Hic uota redduntur pia,
quae sacer ipse suscipit
Christi minister Michael
eiusque offert obtutibus.

20

- VI. Summi tonantis nuntius
dignum gerens officium,
orationes omnium
offert deo fidelium.

- VII. Archangelorum primus est,
princeps dei exercitus,
plebem regit catholicam
per cuncta mundi climata.

25

- VIII. Uicit draconem perfidum,
iecit polo superbiam,
uenturus est in saecula
ponere finem antichristo.

30

Morel n. 118. — Hss.: B p. 194: alias. — D p. 69: alias ymnus. — 3 ducitur Mor — 6 perhennis B D — 8 michaelis D, h von D² — 12 hoc dicatum respl. D dicatum hoc respl. Mor. — 17 redundunt D — 18 ipsa B¹ — 20 fert B optutibus B — 25 Arcangelorum B — 28 climita D — 29 perfidus B — 30 superbia B — 31 saeculo D² — 32 Doxol. Deo patri B. statt dessen hat D: Amen.

CVII. In matutinis laudibus.

- I. Mysteriorum signifer
caelestium, archangele!
te supplicantes quaesumus,
ut nos placatus uisites.

- II. Ipse cum sanctis angelis
cum iustis hunc apostolis
illustra locum iugiter,
quo nunc orantes degimus.

III.	Castissimorum omnium doctorum ac pontificum pro nobis preces profluas deutus offer domino!	10	VI.	Hic uirtus eius maneat! hic firma flagret caritas! hic ad salutis commoda suis occurrat famulis!	
IV.	Hostem repellat ut saeum opemque pacis dirigat, et nostro simul pectore fides perfecta maneat.	15	VII.	Errores omnes auferat! uagosque sensus corrigat! et dirigat uestigia nostra pacis per semitam!	25
V.	Ascendant nostrae protinus ad thronum uoces gloriae; mentesque nostras erigat, qui sede splendet fulgida.	20	VIII.	Lucis in arce fulgida haec sacra scribat carmina! nostraque simul nomina in libro uitae conserat! Amen.	30

Mone n. 313. — Codex: E p. 195. — 22 flagrat E.

CVIII. Hymnus in festiuitatibus s. Mariae.

I.	Quem terra, pontus, aethera colunt, adorant, praedicant, trinam regentem machinam claustrum Mariae baiulat.		V.	Benedicta caeli nuntio, fecunda sancto spiritu, desideratus gentibus cuius per aluum fusus est.	20
II.	Cui luna sol et omnia deseruiunt per tempora, perfusa caeli gratia gestant puellae uiscera.	5	VI.	O gloriosa femina! excelsa super sidera! qui te creauit prouide, lactas sacrato ubere.	
III.	Mirantur ergo saecula quod angelus fert semina quod aure uirgo concipit, et corde credens parturit.	10	VII.	Quod Eua tristis abstulit, tu reddis almo germine: intrent ut astra flebiles, caeli fenestra facta es.	25
IV.	Beata mater munere, cuius supernus artifex, mundum pugillo continens, uentris sub arca clausus est.	15	VIII.	Tu regis alti ianua, et porta lucis fulgida: uitam datam per uirginem gentes redemptae plaudite!	30

Mone nro. 419 420. — Daniel I p. 172. — Roth n. 220. — Dreves II p. 38, n. 27. — Hss.: A p. 177 — B p. 82: Alius — C p. 75: in festiuitate sc̄ae Mariae. mit Neumen. — D p. 39: al-. ad uesperum. — E p. 189 in assumpt. s. Mariae. mit Neumen. — F p. 79: in assumpt. s. Mariae. — 3 trina B — regentes E — 4 baiolat A B C D² F — 5 sol, luna D — 11 concepit B F — 13 muneris A² mater maria E (maria in Ras) — 16 archa A E F causus B — 22 supra E C — 24 lacta sacrato A B C¹ D¹ — 26 redis A¹ — 30 portae E. ohne Doxol. B, Deo patri sit gloria A C E F, Gloria tibi domine, qui natus D.

CIX. In natuitate s. Mariae, matris domini.

I. O quam glorifica luce coruscas,
stirpis Dauiticae regia proles!
sublimis residens uirgo Maria
supra caeligenas aetheris omnes.	III. Quem cunctus uenerans orbis adorat,
cui nunc rite genu flectitur omne,
a quo nos petimus te ueniente
abiectis tenebris gaudia lucis.
II. Tu cum uirgineo matris honore
angelorum domino pectoris aulam
sacris uisceribus casta parasti,
natus hinc deus est corpore Christus.	IV. Hoc largire, pater luminis omnis!
natum per proprium flamme sancto,
qui tecum nitida uiuit in aethra
regnans ac moderans saecula cuncta. Amen.

Daniel IV. p. 188. — Roth n. 236. — Dreves II p. 40 n. 30. — Hss.: C p. 65. — D p. 84: alius ym.
— E p. 191: in nat. s. Mariae, mit Neumen. — F p. 81: in mat. I. — 1 coruscat D — 5 ut cum C — mater D — 6
aula D — 9 Quę D cunctas C¹ — 13 luminis pater C — 15 ethera E¹ — Amen fehlt D.

CX. Ad matutinam laudem.

I. Maria mater domini,
aeterni patris filii!
fer opem nobis omnibus
ad te confugientibus!	V. Aue Maria inclita!
tu plena dei gratia,
concupies per spiritum
et generabis filium.
II. Deum de deo genitum
tu genuisti filium;
qui non habet initium,
ex te sumpsit exordium.	VI. O uirgo beatissima
per cuncta semper saecula,
et tu miranda nimium
et nunc et in perpetuum.
III. Tunc partum tam mirabilem
semperque conlaudabilem
olim prophetae consono
affati sunt oracula.	VII. Qui totum mundum condidit
in te formatus extitit;
quem mundus totus non capit
in tuo uentre iacuit.
IV. Per Gabriel archangelum
de caelo uenit nuntium,
electum dei filium
affatus est per ordinem.	VIII. Hunc nobis nasci profuit:
a morte nos eripuit,
pro nobis ipse mortuus,
et nos per eum uiuimus.

Hss.: E p. 192: mit Neumen. — 5 de fehlt E — 32 Doxol.: Deo patri sit gloria. — Eine kürzere Fassung des
Hymnus bieten: Michael Furter, Expositio hymnorum, Basileae 1497. fol. XLIX. — Dreves IV. p. 47. — Milchsack Nro. 24.

CXI. In annuntiatione s. Mariae hymnus.

I. Deus, qui mundum criminie iacentem
filii tui carne reueuasti,
et ueternosa perfidi serpantis
noxa delesti, | II. Mortem, quam dudum Eua propinavit, 5
uentre beato uirginis fugasti:
ad preces nostras aures pietatis
tuae relina. |
|--|--|

- III. Caelo dimissus Gabriel salutem
in Galileam uirgini detulit,
gaudium certum nuntiare uenit
mundo uenturum. 15
- IV. Dudum iam uirgo desponsata erat
perquam famoso anulo pudoris
Joseph, qui numquam copulam iugalem
corpo gessit. 15
- V. Haec casta degens corpore puella,
quam sic ingressus angelus salutat:
„aue Maria, gratia plena,
dominus tecum!“ 20
- VI. Festinus dehinc nuntius adiunxit:
„beata eris inter mulieres,
et benedictus fructus uentris tui,
quae credidisti.“
- VII. Gaudens in uerbo sed turbata uirgo 25
cogitans cur sit ita salutata,
quo modo possit fieri, quod dixit
angelus dei.
- VIII. Quam assecutus Gabriel affatur:
„noli timere, gratia repleta;
numinis alti filium gestabis
uentre beato.“
- IX. Inquiens uirgo nuntium perquirit:
„unde hoc mihi? uirum non cognosco;
quo modo possit fieri quod dicis? 35
unde hoc sciam?“
- X. Cui repente angelus respondit:
„spiritus sanctus super te descendet,
ideo sanctum, quod erit, uocatur
filius dei.“ 40
- XI. Mox sacra uirgo angelo respondit:
„ecce, ancilla domini sum ego,
contingat mihi iuxta uerbum tuum,
sicut dixisti.“
- XII. Statim discessit angelus ab ea; 45
uirgo festinans abiit montana,
domum ingressa Zachariae uatis
cum caritate.
- XIII. Gloriam summo referamus patri,
cui congaudet filius dilectus, 50
sanctus simulque spiritus creator
in sempiternum. Amen.

Morel n. 136. — Dreves II p. 80 n. 109. — Hss.: B p. 117. — D p. 56: in ann. s. Mariae. — 1 crima
D — 3 perfidis B — 5 Morte D — 11 gudium D — 13 desponsata B D — 14 pro qua D pro quo B — famosa B —
15 copula iugali D — 17 pectore D — 25 uirgo D, erat B — 27 que B — 28 angelus B — 31 nominis B iestabis B —
32 beata B — 33 nuntius B D¹ — perquirens B — 34 cognoui B — 35 que B — 38 descendit D — 39 uocatus D¹.

CXII. Ad matutinam laudem.

- I. Aue maris stella!
dei mater alma
atque semper uirgo
felix caeli porta!
- II. Sumens illud aue 5
Gabrielis ore
funda nos in pace
mutans nomen Euae.
- III. Solue uincla reis!
profer caecis lumen!
mala nostra pelle!
bona cuncta posce!
- IV. Monstra, te esse matrem:
sumat per te precem,
qui pro nobis natus 15
tulit esse tuus.

V. Uirgo singularis,
inter omnes mitis,
nos culpis solutos
mites fac et castos.

20

VI. Utam praesta puram!
iter para tutum!
ut uidentes Jesum
semper collaetemur.

VII. Sit laus deo patri
summum Christo decus,
spiritui sancto
trinus honor unus. Amen.

25

Daniel I p. 204. — Milehsack I p. 135 nro. 115. — Dreves II p. 39. — Hss.: D p. 40: Alius — E p. 180: 1—12, 17—20, 13—16, 21—28 — F p. 52: In annunt sc̄e Marię. — 8 muta D¹ — eue nomen D — 9 egis D — 10 profert E — 14 preces D — 15 natum D — 16 tuum D¹ — 19 nos solue pollutos E — 26 summo D — 28 trinus et F — Amen fehlt F.

CXIII. In purificatione s. Mariae.

I. Quod chorus uatum uenerandus olim
spiritu sancto cecinit repletus,
in dei factum genitrice constat
esse Maria.

II. Haec deum caeli dominumque terrae 5
uirgo concepit, peperitque uirgo,
atque post partum meruit manere
inuiolata.

V. Sit deo nostro decus et potestas!
sit salus perpes, sit honor perennis!
qui poli summa residet in arce
trinus et unus. Amen.

III. Quem senex iustus Simeon in ulnis
in domo sumpsit domini gauisus, 10
ob quod optatum proprio uideret
lumine Christum.

IV. Tu libens uotis — petimus — precantum
regis aeterni genitrix, faueto!
clara quae celsi retinens olympi 15
regna petisti.

Hagen n. XXIV. — Dreves II p. 39 n. 28. — Roth n. 222. — Hss.: B p. 81. — C p. 55 mit Neumen. — D p. 38. — E p. 179. — F p. 49. — 1 uatus D — 4 en E — 5 dominum C — 7 post fehlt B — 9 iustum D — ulnas F — 11 hoc quod B D — uidere B E² — 14 genitris D — 15 claraque B D E eelsa D — retines C retinet B — 18 sit laus B D — 19 summa caeli B D — 20 A fehlt F.

CXIV. In assumptione s. Mariae ad uesperum.

I. Quis possit amplio famine praepotens
digne fateri praemia uirginis,
per quam ueternae sub laqueo necis
orbi retento reddita uita est.

II. Haec uirga Jesse, uirgo puerpera, 5
hortus superno germine consitus,
signatus alto munere fons sacer,
mundum beatuit uiscere caelib*i*.

- III. Hausto maligni primus ut occidit
virus celydri terrigenum parens, 10
hinc lapsa pestis per genus inrepens
cunctos profundo uulnere perculit.
- IV. Rerum misertus sed sator, inscia
cernens piacli uiscera uirginis,
his ferre mortis crimine languido 15
mandat salutis gaudia saeculo.
- V. Emissus astris Gabriel in nube
aeterna portat nuntia, uirginis
uerbo tumescit latior aethere
aluus replentem saecula continens. 20

IX. Sit trinitati gloria unicae
uirtus, potestas, summa potentia;
regnum retentans quae deus unus est 35
per cuncta semper saecula saeculi. Amen.

Morel nro. 173. — Hss.: B p. 182. — D p. 90: Hymnus in assumptio sc̄e Mariae. — 6 ortus D¹ — 8 uiscera
B D¹ — 10 celydri B caelidri D — 11 irrepens D — 12 cunctum D — 15 inferre D¹ his ferre B D² — 17 ab D² über
d. Linie. (ab astris) — 17 gabrihel B D — nubem B — 20 repente D — 28 deo D demum B — 36 Amen fehlt B.

CXV. Alius.

- I. Ad laudem sanctae Mariae
aeternae sacrae uirginis
hymnum nouum cum gloria
laeti canamus domino.
- II. Quae pro salute saeculi
et libertate populi
mundi ab initio
electa est a domino. 5
- III. Non est in mundo similis
inuenta sanctae uirginis, 10
quia per ipsam dominus
descendens liberauit nos.
- IV. Cum esset ancilla humilis,
facta est mater domini:
o quam beata uirgo est! 15
quae talem meruit gratiam.

- V. Quem portabat in utero,
quem pater non cognouerat,
lactabat mater filium,
quem agnoscebat dominum. 20
- VI. De patre sine semine,
de matre sine coniuge,
deum de deo genitum
patri aequalem filium.
- VII. Credant Judei iucredui, 25
credant, qui nolunt credere!
nos trinitatem credimus
uenturum mundi iudicem.
- VIII. Uenite omnes populi:
rogemus matrem domini, 30
ut ipsa nobis impetraret
pacem et indulgentiam.

Mone nro. 174. — Hss.: B p. 185. — D p. 92: Alius ȳms. — E p. 191 in mat. I. — 5 Quem B — 5 salutem
B¹ — 6 libertatem B — 8 es E — 9 fuit B — 10 uirgini D² E — 12 libauit B E — 13 bis 16 fehlen E — 16 tanta B
— 17 Hunc D Tunc E — 18 quae mater D¹ qui matrem D² E — non corruperat D non corruptit E — 26 quid D — 28 am
Rd.: alii, uentura. — 32 Doxol.: Deo patri B D, fehlt E.

CXVI. In natiuitate s. Mariae.

- I. Gaude uisceribus mater in intimis,
felix ecclesia, quae sacra replicas
sanctae festa Mariae:
plaudent astra, solum, mare! 5
- II. Cuius magnifica est generatio,
cuius uita sacris claruit actibus,
cuius finis honorem
sumnum fine tenet sine. 10
- III. Quae uirgo peperit uirgoque permanet,
lactauit propriis uberibus deum, 10
portantemque gerebat
ulnis prona trementibus.
- IV. Felix multiplici laude puerpera
regis porta sui clausa perenniter,
mundi stella fluentis, 15
floris uirgula regia.
- V. Te nunc suppliciter, sancta theotocos
regis perpetui sponsaque, poscimus,
ut nos semper ubique
miti munere protegas. 20
- VI. Sanctis obtineas, uirgo, precatibus
pacis praesidium dulce diutinae
nobis atque beati
regni dona perennia!
- VII. Praesta, summe pater! patris et unice, 25
amborumque simul spiritus annue!
qui regnas deus unus
omni tempore saeculi. Amen.

Daniel I p. 245. — Morel p. 133. — Roth n. 238. — Hss.: A p 178: unde supra, hat nur bis felix den Text, da das folgende Blatt fehlt. — C p. 75: hymnus de sc̄a Maria. mit Neumen. — D p. 93: Alius — E p. 205 mit Neumen. — F p. 125. — 3 sancta C — 8 sine fine tenet D tenet fine sine E — 14 suis D¹ — 16 regii D² — 18 sponsamque D — 21 precantibus D¹ E¹ — 22 diutinum D — 25 et patris E — 27 28 omni unus D E — 28 secli D.

CXVII. In matutina laude.

- I. O sancta mundi domina!
regina caeli inclita!
o stella maris, Maria!
uirgo, mater deifica! 5
- II. Emerge, dulcis filia!
nitesce iam uirguncula!
florem latura nobilem:
Christum deum et hominem.
- III. Natalis tui annua
en! colimus solemnia,
quo stirpe a lectissima
mundo fulsisti genita. 10
- IV. Per te sumus terrigenae
simulque iam caeligenae,
pacati pace nobili 15
more inaestimabili.
- V. Sit trinitati gloria,
sit semper ac uictoria
in unitate solida
per saeculorum saecula! 20
Amen.

Mone n. 340. — Hss.: F p. 126 mit der Melodie in Buchstaben. — 11 alleluttissima F.

CXVIII. Alius Hymnus.

- I. Nunc tibi, uirgo uirginum!
laudes ferimus carminum,
teque, caeli domina,
resultat haec plebicula. 17
- II. Tu porta domus fulgida
egressionis inscia,
et uirga fructu florida
uirgoque nato grauida. 5
- III. Te nostra sonant carmina,
te angelorum agmina, 10
infernus tibi ululat,
fretumque maris intonat.
- IV. Lacta, regina, paruulum
aeterni regis filium!
lacta sacrato ubere 15
qui te concessit uiuere!
- V. Tu clara stirpe regia
iureque mundi domina,
desideratum omnibus
tu protulisti gentibus. 20
- VI. O stella maris fulgida!
absolue plebis crimina!
fletus quoque supplicum
immuta, dando gaudium! 25
- VII. Te poscant nostra carmina
diebus atque noctibus
laudes ferentes domino
hymnum canentes perpetim.
- VIII. Laus patri inuisibili!
laus eius almo flamini!
laus sit unigenito
orbis terrarum domino. Amen. 30

Mone n. 352. — Daniel IV. p. 162. — Hss.: B p. 187: Alius. — D p. 94. — 7 fructus D¹ — 14 aeternis
D¹ — 15 sacrata B — 25—28 fehlen B. — 27 D² am Rd. alii: feramus — 30 eius fehlt B — 32 Amen fehlt B. —
Die neumirte Melodie findet sich B p. 191: Alius: Nunc tibi uirgo.

CXIX. Hymnus de s. Maria.

- I. Fit porta Christi peruia
referta plena gratia,
transitque rex et permanet
clausa ut fuit per saecula. 5
- II. Genus superni numinis
processit aula uirginis,
sponsus, redemptor, conditor
suae gigas ecclesiae. 10
- III. Honor matris et gaudium
inmensa spes credentium
per atra mortis pocula
resoluit nostra crimina. 15
- IV. Gloria tibi, domine!
qui natus es de uirgine,
cum patre, sancto spiritu
in sempiterna saecula. Amen. 20

Daniel I p. 21. — Roth n. 219. — Hss.: A p. 210 ohne Überschr. von jüngerer Hand. — B p. 100. —
C p. 68: De aduentu domini. — D p. 95: alias. — E p. 180: Ad noct. (d. i. in purific. s. Mariae) p. 190 wird zitiert
Ad noct: Fit porta Christi peruia (d. i. in assumpt. s. Mariae) — F p. 53: ad n. (d. i. in annuntiat. s. Mariae). —
2 refecta A — 2 D² am Rd. alii: omni gratia — 4 secla A — 7 redemtor A — 8 gigans D E gicans A gygas F —
10 immensa D F — 11 atrae D — 13—16 hat allein A; Deo patri B C D E F.

CXX. In festiuitate omnium sanctorum.

- I. Christe, qui uirtus sator et uocaris,
cuius ornatur pietate, quicquid
uel statu claret uel honore pollet:
suscepe laudes! 1
- II. Ecce sollemnis diei uoluptas, 5
plena sanctorum meritis tuorum,
corde deuotam sociando turbam
personet hymnos.
- III. Haec dies Christi genitricis almae
laude sacratur; pariter precamur: 10
eius obtentu ueniam petenti
da, pie, plebi!
- IV. Haec dies festum colit angelorum,
ut tuam semper faciem uidentes
semper in nostro uigilent fauore 15
te miserante.
- V. Et choros dicit sub apostolorum
turba praeclaro nitidos honore,
per preces quorum meat et loquelas
tuta per hostes, 20
- VI. Martyres festis ueneramur aptis:
uota confessor capit omnis ista;
uirgines sanctas monachosque claros
laude sonamus.
- VII. Omnis hoc dignam patriarcha partem 25
doctor et uates habet et sacerdos
gaudio, quorum numerum superna
scriptio seruat.
- VIII. Omnium sane pariter tuorum
festa sanctorum colimus precantes: 30
hos, tibi qui iam meruere iungi,
nostra tueri.
- IX. Ut, quibus uitae stadium magistris
curritur, horum precibus beatis
fulgidu caeli gremio locemur 35
perpetue uita.
- X. Gloriam sanctae piae trinitati
turba persultet, canat et reuoluat,
qua manens regnat deus unus omni
tempore saecli. Amen. 40

Daniel IV. p. 137. — Mone n. 624. Hss.: A p. 196 (1—8, 13—16, 9—12, 17—40) — B p. 198: alias. — C p. 90 mit späteren Neumen: in n. omnium sanctorum. (wie A) — D p. 97: Hymnus in omnium sanctorum. — F p. 135: omnium sanctorum. — 2 ornatu B — 3 pellet B — 5 sollempnis B solemnis F C — uoluntas D — 7 deuoto B — 8 personat A C — 9 genetricis A — 10 laudes sacratus D — 11 optentu C D — 12 piae A pie D F — 15 uigilant C — 17 chorus A D — duxit B — 19 loquela B C F — 21 abtis B — 22 istas C — 24 laudes sonamus D — 26 patriarcham D — 27 gaudia A — supernum C — 31 qui C später über der Linie zugesetzt. — 33 Et D — studiu A — magistri D — 36 perpetae C — uitae C uitam D — 37 pie C — pi & rinita! A — 38 persultat D.

CXXI. In festiuitate omnium sanctorum.

- I. Deus, piorum gaudium,
spes, uita, uirtus, praemium!
laudes tibi canentibus
clemens adesto seruulis.
- II. Haec festa nobis properans 5
dicata sanctis omnibus,
qui dante te caelestibus
iam perfuruuntur sedibus.
- III. Quo uirgo fulget uirginum
tui genitrix filii, 10
quo iugiter te splendidi
laudant, adorant angeli.
- IV. His iunctus et consortio
praecursor et cognomine
cum patriarchis omnibus 15
uatumque gaudet coetibus.

V. Quae lingua, quae uox explicet apostolorum gloriam?
aut candidati martyres quibus coronis emicent?	20	VII. Horum precatu protege
hic nos gementes exules
et his beatiae patriae
adiunge tandem ciuibus.	25
VI. Donantur illic praemia aeterna confessoribus,
agnum sequentes uirgines nouo resultant cantico.		VIII. Quo te pater cum filio
et spiritu paraclito
laeto canentes pectore
laudamus omni tempore.	30

Codex: E p. 196. — 17 quo uox E.

CXXII. De omnibus sanctis ad uesperum.

I. Christe, redemptor omnium!
conserua tuos famulos!
beatae semper uirginis
placatus sanctis precibus.		IV. Martyres dei incliti!
confessoresque lucidi!
uestris orationibus
nos ferte in caelestibus.	15
II. Beata quoque agmina caelestium spirituum!
praeterita, praesentia
futura mala pellite!	5	V. Chorus sanctorum uirginum
monachorumque omnium
simul cum sanctis omnibus
consortes Christi facite!	20
III. Uates aeterni iudicis,
apostolique domini
suppliciter exposcimus
saluari uestris precibus!	10	VI. Gentem auferte perfidam
credentium de finibus,
ut Christi laudes debitas
persoluamus alacriter.	
VII. Gloria patri ingenito
eiusque unigenito
una cum sancto spiritu
in sempiterna saecula.		Amen.	

Mone n. 635. — Daniel I p. 256. — Roth n. 262. — Hss.: B p. 195: In honore omnium sanctorum ym. — C p. 111. — D p. 98. ad uesperum ym. — E p. 197: ad noct. — F p. 137: ad noct. — 4 actibus C — 12 saluare D¹ — 17 Chori D² Choris B — sacrarum C F E¹ sacratus E² — 18 manachorumque E — 23 Christo F — 26—28 fehlt B — 26 gloria unig. D.

CXXIII. Ad matutinum. de omniibus santis.

I. Jesu, saluator saeculi!
redemptis ope subueni!
et pia dei genitrix
salutem posce miseris! | | II. Coetus omnes angelici,
patriarcharum cunei,
ac prophetarum merita
nobis precentur ueniam! | 5 |
|---|--|--|---|

III. Baptista Christi praeuius, et clauiger aethereus, cum ceteris apostolis nos soluant nexu criminis!	10	V. Monachorum suffragia, omnesque ciues caelici annuant uotis supplicum et uitiae poscant praemium.	20
IV. Chorus sacratus martyrum sacerdotum confessio et uirginalis castitas nos a peccatis abluant.	15	VI. Honor, uirtus et gloria, potestas et imperium sit trinitati unicae in sempiterna saecula!	Amen.

Daniel I p. 297. — Roth n. 261. — Hss.: B p. 197: Alius — C p. 111. — D p. 98: alius. — E p. 197: ad mat. I. — F p. 138: ad mat. I. — 6 patriarcharum que C² — 7 et C E F — numerus C — 10 aetherius C D¹ — 12 soluite C solue E criminum D² — 13 sacerorum C — 14 conf. sac. C E F — 16 abluuat C abluat E F — 19 annuant C — 21 bis 24 B D; statt deren Gloria patri ingenito eiusque unigenito una cum sancto spiritu in sempiterna saecula Amen. C; Laus, honor, uirtus, gloria deo patri et filio una e. s. sp. in semp. saec. Amen. E F. — Diese letztere Dox. hat der Hymnus auch im Cod. Rhenov. LX. s. XV. breuiar Cistec.

CXXIV. In festiuitate omnium sanctorum.

I. Alma cunctorum celebremus omnes festa sanctorum, modo qui micantes aetheris regno sine fine gaudent gaudia magna.		V. Hic patriarchas, fidei columnas, proudios uates, domini lucernas, laureis comptos libet enitentes cernere patres.	20
II. Prolis aeternae genitrix Maria, unicum mundi decus et potestas, splendet insignis solio nitenti inclita uirgo.	5	VI. Martyrum coetus ibi gloriantes ornat omnino diadema fulgens, quisque confessor retinet coronam uictor opimam.	
III. Flammeo uultu chorus angelorum multiplex fulget tibi conditori, saepius dulces modulantur hymnos uoce perenni.	10	VII. Uirginum florent nitidae cateruae, serta gerentes resonant choreas, nempe iustorum meritis beata agmina pollut.	25
IV. Cum suis Petrus sociusque Paulus regis immensi proceres triumphant, atque festiuas chlamydes amicti stemmate uernant.	15	VIII. Qui, redemptori pariter ferentes debitas grates, sine labe cuncti mente iocunda uariis frequentant cantibus odas.	30
IX. O deus, clemens pietatis auctor! rite culparum maculis abluti his in aeterna sociemur arce omne per aeum!			

Hss.: B p. 199. — alius D p. 95. — 4 gaudio magno D — 5 marię B — 6 honestas D — 7 splendens D — mitenti B — 8 inclita mundi B — 10 fulgent B — 11 ymnos B D — 12 perhenni B D — 14 imensi B triumphant B — 15 clamides B D — 16 stegmate D — 17 columpnas B — 19 eminentes B — 22 de diadema B — 27 beatus B — 29 Cui D — 30 cunctis D — 37 Gloriam (Gloria D) patri resonemus omnes B D.

CXXV. In natiuit. Innocentum.

I. Saluete, flores martyrum!		V. Transfigit ergo carnifex	
quos lucis ipso lumine		mucrone districto furens	
Christi insecuror sustulit		effusa nuper corpora	
ut turbo florentes rosas.		animasque rimatur nouas.	20
II. Quid crimen Herodem iuuat?	5	VI. O barbarum spectaculum!	
uos prima Christi uictima,		uix interempor inuenit	
grex immolatorum tener,		locum minutis artibus,	
palma et coronis luditis.		quo plaga descendat patens.	
III. Audit tyrannus anxius		VII. Quid profuit tantum nefas?	25
adesse regum principem,	10	inter coaeui sanguinis	
exclamat amens nuntio:		fluenta solus integer	
ferrum, satelles, corripe!		impune Christus tollitur.	
IV. Mas omnis infans occidat!		VIII. Sit trinitati gloria,	
scrutare nutricum sinus!		uirtus, honor, uictoria,	30
fraus nesqua furtim subtrahat	15	quae dat coronam testibus	
prolem uirilis indolis.		per saeculorum saecula.	Amen.

Daniel I p. 124. — Hss.: A p. 181: ymmus Innocentorum. — B p. 67: ḍ. innocentorum. — C p. 72. — D p. 33: In nat. innoc. ym. — E p. 157. — E²: ad laudes et in II uesperis (8–32 E² in Ras.) — F p. 41: In mat. laudibus. — 2 ipso lucis B — 2 limine C E (E² in l.) F limite D — 3 insaeutor C insecuror D¹ insecuror E — 4 ^{ut} ceu E (ut E²) — 5 fehlt E, am Rd. von E² nachgetragen — 6 nox A — 8 corona C D¹ B¹ — 9 Audi B — 11 exclamans D — 12 arripe C E F — 15 nequam B D — 17 Tranfigit D — 19 uisceria F — 24 descendit C E — 25 proficit A — 26 iter B — 27 fluentam D — 28 impune B C E F — tollit; A — 30 uictoria fehlt B — 32 saeculis E — E hatte ursprünglich als Doxol.: Deo patri sit gloria.

CXXVI. Ad matutinas laudes.

I. Uerbi patris principium,		IV. Tibi iam primum munera	
proles beata caelitus		dependit Aethiopia,	
narrare quem nemo ualet		Bethleem, Judaea patria	15
demissus terris appares.		Salemque offert eximia.	
II. Homo uideris, deitas	5	V. Sanguis pius dum funditur	
manens apud patrem ut eras,		natorum ipsorum strage,	
omnipotens inspiceris		edictum regis peruolans	
et cerneris inmortalis.		occidit infantum agmina.	20
III. Tu priscis uaticiniis		VI. Dicto patratur citius	
te uenturum spoponderas,	10	Herodis saeuia iussio,	
ades, medendi pietas,		abstractos ab uberibus	
cunctorum cura uulnera!		allidi solo protinus.	

VII. Nos etiam sequi semper
agni refert uestigia,
quos protulit cruor sacer
primam praemittens hostiam. 25

Daniel I p. 258. — Hss.: B p. 69: alius. — C p. 54: In nat. innocentum. — E p. 158. — 4 emissus E dimissus B — apparel E — 5 uideri B — 6 apud C — 7 inspiceres C — 8 cerneris C — imm. B C — 13—16, 9—12 B — 13 Sibi B — 14 aethippia E ethyopia C — 16 fert E — 21 Hicto B — 24 allisi C alludit E — soli B — 28 prima perm. C — Doxol.: Deo patri B E.

CXXVII. In natale s. Johannis baptistae.

I. Almi prophetae progenies pia,	V. Uox namque uerbi, uox sapientiae,
clarus parente, nobilior patre,
qui praeparauit corda fidelium
quem matris aliis claudere nescius
strauitque rectas iustitiae uias. 20
II. Cum uirginalis regia gloriam
summi tonantis, nomine pignoris,
gestaret aulae nobilis intimo,
claustro pudoris fertilis integro.	VI. Assertor aequi non ope regia
nec morte dura linquere tramitem
ueri coactus; non licet, ait, tibi
uxorem habere fratris adulteram.
III. Uox suscitauit missa puerperae,
fuitque uatis gaudia paruuli; 10
matres prophetant munere pignorum,
mutus locutus nomine filii est.	VII. Hinc ira saeuaque funera
saltationis munere uendita
mensas tyranni et uirginis ebrios
luxus repleuit sanguine sobrio. 25
IV. Scribendus hic est, uocis ut augeat
nostraes canores, duraque uincula
dissoluat oris, larga propheticis 15
uerborum habenis litera nominis.	VIII. Haec uitricus dat dona uesanior
quam si ueneni pocula traderet: 30
negare praestat, quam dare uitricum,
odisse praestat, plus nocet horum amor.
IX. Sit trinitati gloria unicae
virtus, potestas, summa potentia,
regnum retentans quae deus unus est 35
per cuncta semper saecula saeculi. Amen.	

Mone n. 647. — Daniel I p. 100. — Dreves II p. 51 n. 54. — Hss.: A p. 173. — B p. 158: alius 1—20;
alius 21—36. — C p. 85 (1—20, 33—36) Decollatio s. Joh. B. 21—33. — D p. 80: Alius 1—20 Doxol.: Sit trinitati;
item aliis y. 21—36 — F p. 68: in mat. l. 1—20, 33—36; p. 82: in decoll. s. Joh. 21—36 — 2 et nobilior B D —
3 nescium D — 4 hortus B — erilis A — 5 gloria A D F — 6 pigneris F pignorem A pignorum D — 7 iestaret B
aula D² — 8 claustrum C D — 9 pueroram D puerpa C A¹ F (uel — rę über der Linie F²) 10 fuitque A¹ —
paruulus D — 11 pignerum F — 14 canora D — 15 horis B — prophetic D¹ — 16 abenis B — littera A B C D — 17
sapientiae est C — 22 linguere B — 20 tibi ait C — 24 adultera B — 26 munera C — 27 et uitrici ebrius D ebrius
F aebris A hebrios B — 30 qua D — uenena B — 31 uitrico D.

CXXVIII. In natuitate s. Johannis baptistae.

I. Ut queant laxis resonare fibris
mira gestorum famuli tuorum,
solue polluti labii reatum
sancte Johannes.		VIII. Non fuit uasti spatium per orbis
sanctior quisquam genitus Johanne, 30
qui nefas saecli meruit lauantem
tingere lymphis.
II. Nuntius celso ueniens Olympo! 5
te patri magnum fore nasciturum
nomen et uitae seriem gerendae
ordine promit.		IX. O nimis felix meritique celsi,
nesciens labem niuei pudoris,
praepotens martyr eremique cultor, 35
maxime uatum!
III. Ille promissi dubius superni
perdidit promptae modulos loquelae, 10
sed reformasti genitus peremptae
organa uocis.		X. Serta ter denis alios coronant
aucta crementis, duplicata quosdam,
trina centeno cumulata fructu
te sacer ornant. 40
IV. Uentrис obstruso positus cubili
senseras regem thalamo manentem,
hinc parens nati meritis uterque 15
abdita pandit.		XI. Nunc potens nostri meritis opimis
pectoris duros lapides repelle!
asperum planans iter et reflexos
dirige calles.
V. Antra deserti teneris sub annis,
ciuium turmas fugiens, petisti,
ne leui saltem maculare uitam
famine posses. 20		XII. Ut pius mundi sator et redemptor 45
mentibus pulsa liuione puris,
rite dignetur ueniens sacratos
ponere gressus.
VI. Praebuit hirtum tegimen camelus
artubus sacris, strophium bidentes,
cui latex haustum, sociata pastum
mella locustis.		XIII. Laudibus ciues celebrant superni
te, deus simplex pariterque trine! 50
suplices ac nos ueuiam precamur:
parce redemptis.
VII. Ceteri tantum cecinere uatum
corde praesago iubar affuturum;
tu quidem mundi scelus auferentem
indice prodis. 25		XIV. Gloriam patri resonemus omnes
et tibi, Christe genite superne!
cum quibus sanctus simul et creator 55
spiritus regnat. Amen.

Daniel I p. 209. — Wackernagel n. 127. — Dreves II. p. 50. — Hss.: B p. 154: In sci Joh. BB. — C p. 62. 1—32, dann mit ausgekratzter Ueberschr. 33—48. — Die Doxol. bis auf den Buchstaben G. abgekratzt und darüber die geschrieben, welche F hat: Gaus deo — D p. 78: 1—24, diuisio 25—56 — E p. 186: 1—16, 53—56; ad noct. 17—32; ad mat. 1. 33—52 — E² nach 28 am Rande: Laus deo. In mat. laude. — F p. 67 ohne Ueberschrift 25—48 mit anderer Doxol. — 2 tui E — 3 labiis reatu B — 7 gerendi E — 9 promisit D — 10 promte B D — loquelle B — 11 peremte B — 13 obtruso D — recubans cubili B D — 15 hunc B — 16 pangit C — 17 teneris C E modicis B D — petistis B D¹ — 19 saltim C — 21 yrtum B — 22 strofium B stropheum D strophyum E — bidentis C D — 23 ast latex austum B D (cui fehlt) — satiata C — 25 tamen C¹ — uates B — adfut. B D affaturum C¹ — 28 iudice C — 29 uastis D — 32 tinguere C — 33 Omnis ô felix B — 35 heremiq; B C D E F — 37 Certa B C¹ — 39 fructum D¹ — 41 Hunc C¹ D¹ — 43 planas C plana E — 45 At C¹ — 46 lubione D liuione C¹ — 47 sacratus B — 48 pondere C¹ — 49—56 fehlt C F — 51 at E — 52 Amen E 53—56 fehlt E; F hat:

Laus deo patri patris atque proli,
laus et amborum, tibi, pneuma saerum,

nunc et in toto maneat futuri

Amen.

Ebenso C² auf Rasur nach 48. — E² am Rande: Laus deo patri geniteque proli, laus et — Amen,

CXXIX. In nativitate s. Johannis Baptistae.

I. Praeco praeclarus, sacer et propheta,
regis aeterni paronymphus almus
uoxque clamantis: „domino potenti
dirige callem.“		IV. Teque splendentem fieri lucernam
angelo teste decus et Eliae,
credimus natum prece hodierna, 15
quem colit orbis.
II. Qui redemptorem digito notasti,
rite tollentem scelus omne mundi,
intimans agnum pietate cunctum
soluere mundum.	5	V. Ecce poscentem pie cerne plebem,
facque regnante bene nos parentem
sorte clementi munerae lucis,
sumere uota! 20
III. Tuque sensisti reboare patrem,
spiritum supra uolitare sanctum,
dum creatorem meruisti in undis
tingere Christum.	10	VI. Angelus cum tu uocitaris alti,
iure formantem rogita tonantem,
quatenus sanctis sociemur astris
arce polorum.
VII. Hocque tu praesta, genite superne! 25
nate supremi, dato hoc redemptor!
spiritus rector, tribue — precamur —
omne per aeuum. Amen.		

Daniel I p. 267. — Hss.: B p. 161: alias. — E p. 128. — 2 paramimphus E — 3 potent E — 5 redemptore B — 9 reuoare B roboare E — 12 meruist in B — 12 eque B — 13 lucerna B — 15 odiernae B — 19, 20 lucisūmere B — 21 Angelum sanctum uoc. B — 22 flagita E — 25 Hoc tuque E — 26 superni E — 26 dator ac red. E — 27 tribue bis Amen fehlt in E, weil das nächste Blatt herausgerissen wurde.

CXXX. Hymnus in natale apostolorum.

I. Exultet caelum laudibus,
resultet terra gaudiis:
apostolorum gloria
sacra canunt solemnia.		III. Qui caelum uerbo clauditis
serasque eius soluitis, 10
nos a peccatis omnibus
soluite iussu, quaesumus.
II. Uos, saecli iusti iudices,
et uera mundi lumina!
utatis precamur cordium:
audite preces supplicum!	5	IV. Quorum paecepto subditur
salus et languor omnium:
sanate aegros moribus 15
nos reddentes uirtutibus.
V. Ut cum iudex aduenerit
Christus in fine saeculi,
nos sempiterni gaudii
faciat esse compotes. 20		

Daniel I p. 247. — Mone n. 663. — Dreves II p. 74 n. 94. — Hss.: A p. 206 von etwas späterer Hand. — B p. 218: in laudibus. — C p. 72: in n. euangelistarum uel apostolorum. — D p. 104 — E p. 206: in natale apost. (in I et in II et ad mat. E² am Rande) — F p. 94: de apostolis. — 3 gloria A B — 4 canent A — canant B D — 4 sollemnia A D sollempnia B E — 12 iussum B — 13 paeceptis D — 14 hominum A F — 18 finem C — 19 gaudiis B — 20 consortes D² — 20 A B D E F beginnen die Doxol.: Deo patri. — C: Praesta pater.

CXXXI. In nat. apostolorum hymnus.

I. Apostolorum mystica,	VII. Sic sunt secundum gratiam,	25
digna quoque paeconia	quae fuit illis credita,	
quis possit alto flamine	sorte potiti debita	
praeclarus ore promere?	per cuncta mundi climata.	
II. Istos propheta paeescio	VIII. Petrus beatus inclitam	30
prospexit olim spiritu,	post se trahit Italianam,	
iter supernum carpere	secum Andreas Achaiam,	
miratus est ut diceret.	Thomas adoptat Indianam.	
III. Isti quidem, qui uolitant	IX. Jacobus Hierosolimam,	35
ut nubes ad sublimia,	Johannes trahit Asiam,	
polum sic intrant fulgidi	Matthaeus Macedoniam,	
ut columbae ad propria.	Philippus affert Galliam.	
IV. Imbrem sereno ex aethere	X. Bartholomaeus Licaoniam,	40
rorando plebi iugiter	plebem Simon Memphiticam,	
sancto repleti spiritu	ducit Mathias Judaeam	
mentes rigant fidelium.	Jacobus omnem Spaniam.	
V. Flagrat per omne saeculum	XI. Loti suo post sanguine	
apostolorum contio,	palmas tenentes dextera,	
mundi per omnes cardines	spreto superbo principe	
sonus eorum prodiit.	scandunt ad astra lucida.	
VI. Rictum draconis horridi	XII. Ante tremendi iudicis	45
offis retrusum ferreis,	thronum tenentes lucidas	
squamosa frustra uiscera	guttisque tinctas lacteis	
rubra secarunt romphea.	ponunt coronas proprias.	

Morel n. 235. — Hss.: B p. 219. — D p. 105: alius. — 3 faminae D — 5 paeescius D¹ — 6 diuino über olim D² — almi B — 8 doceat D (oceat D² in Ras.) — 11, 12 D² in Ras. — 11 qui sunt ut ad proprias B — 12 fulue columbe fixit emas B — 13 ethere B & ethere D¹ — 21 Ritum B — 22 offa — ferrea D — ossis B — 24 rumphea B — 26 tradita D — 31 secus D¹ — 32 thomam B — 33 hierosolimam B — 35 matheus B — macedonia B — 36 gallias B — 39 iudea B — 40 omne B hispaniam D² — 41 pae D — 46 tenant et B D¹ — 47 gluttisque D — Doxol.: Deo patri B D.

CXXXII. De apostolis et euangelistis.

a. De s. Andrea.

I. Andrea pie, sanctorum mitissime!	II. Annue Christe, saeculorum domine	5
obtine nostris erratibus ueniam!	nobis per huius tibi cara merita!	
et qui grauamur sarcina peccaminum	ut, qui te coram grauiter delinquimus,	
subleua tuis intercessionibus.	huius soluamur gloriosis precibus.	

III. Salua, redemptor, plasma tuum nobile,
signatum sancto uultus tui lumine; 10
nec lacerari sinas fraude daemonum,
propter quod mortis exsoluisti pretium.

IV. Dole captiuos esse tuos famulos!
absolue reos, compeditos erige! 15
et quos cruore redemisti proprio
rex bone! tecum fac gaudere perpetim!

V. Sit tibi, Jesu, benedicte domine!
gloria, uirtus, honor et imperium
una cum patre, sanctoque paraclito,
cum quibus regnas, deus, ante saecula.

Amen. 20

b. De ss. Johanne et Jacobo.

VI. Bina caelestis aulae luminaria,
Jacobe nec non Johannes theologe!
poscite nobis ueniam rogantibus,
quam uenit Christus gratis dare miseris.
Annue Christe, *ut supra*.

c. De s. Jacobo.

VII. Jacobe iuste, Jesu frater domini,
sit tibi pia super nos compassio!
quos reos fecit superba iactantia
atque foedauit mundi petulantia.
Annue Christe, *ut supra*.

d. De s. Bartholomaeo.

VIII. Bartholomaee, caeli sidus aureum,
milies supra solis iubar radians!
erige mentes nostras polo turbidas
aegrasque nostras sana conscientias!
Annue Christe, *ut supra*.

e. De s. Matthaeo.

IX. Mathaee sancte! bino pollens munere,
sedulis Jesum interpella questibus,
ut nos in mundi gubernet turbinibus 35
ne nos aeternus sorbeat interitus.
Annue Christe, *ut supra*.

f. De s. Philippo.

X. Proni rogamus, Philippe, os lampadis!
pias caelestis aures pulsa iudicis,
ut, quae meremur, repellat supplicia,
et, quae precamur, det superna gaudia. 40
Annue Christe, *ut supra*.

g. De ss. Simone et Juda.

XI. Beate Simon et Thaddaei inclite!
cernite nostros gemitus cum fletibus!
quique per lapsum meruimus baratrum,
per uos caelorum mereamur aditum.
Annue Christe, *ut supra*.

h. De s. Thoma.

XII. O Thoma, Christi perlustrator lateris! 45
per illa sancta te rogamus uulnera
quae mundi cuncta diluerunt crimina,
nostros reatus terge tuis precibus!
Annue Christe, *ut supra*,

i. De s. Mathia.

XIII. Mathia iuste duodeno solio
residens sorte, nos a cunctis nexibus 50
solue peccati! uerae lucis gaudia
quo perfruamur tuis sanctis precibus.
Annue Christe, *ut supra*.

k. De s. Johanne euangelista.

XIV. Johannes virgo, dilecte a domino!
ipsum pro nobis deprecare sedulo,
quo expiemur ab omni corruptela
et angelorum perfruamur gloria.
55 Annue Christe, *ut supra*.

I. De s. Luca euangelista.

XV. Luca, fidelis dator Christi dogmatis,
spretor carnalis integer cupidinis,
medice docte corporis et animae!
sana ueterna aegri cordis uulnera! 60
Annue Christe, *ut supra*.

Mone n. 666. — Dreves II p. 71. — Hss: E p. 200 mit den Ueberschriften und Annue Chr. (v. 1—52) — F p. 97: mit den Ueberschriften (1—4, 21—24, 45—48, 25—28, 37—40, 29—36, 53—56, 41—44, 57—60, 5—20) Vor v. 5—20: Iste hymnus de uno quoque apostolorum canitur, praecedente uersu suo de praeciptis. (dieser Hymnus auch im Rhenov. CX saec. XIV—XV). — Den Hauptitel: De ap. et euang. bietet keine Hs. — 8 saluemur F — 11 ne F — 21 E hat als Ueberschr.: de s. Johanne. F: Phil. et Jacobi, daher hat F v. 22 Jacobe iuste et os lampadis Philippe — 27 facit F — 29 inclytum F — 30 miles E — 32 sana fehlt F — 36 ne post aet. F — 40 gratia F — 41 tathee E F — 42 lacrimis F — 43 promereamur F — 51 gaudiis F.

CXXXIII. In sanctorum apostolorum Petri et Pauli.

- I. Aurea luce et decore roseo,
lux lucis, omne perfudisti saeculum,
decorans caelos inclito martyrio
hac sacra die, quae dat reis ueniam.
- II. Janitor caeli, doctor orbis pariter, 5
iudices saecli, uera mundi lumina,
per crucem alter, alter ense triumphans
uitae senatum laureati possident.
- III. Jam bone pastor, Petre, clemens accipe
uota precantium; et peccati vincula 10
resolute tibi potestate tradita,
qua cunctis caelum uerbo claudis, aperis.

- IV. Doctor egregie, Paule, mores instrue
et mentes polum nostras ferre satage,
donec perfectum largiatur plenus, 15
euacuato, quod ex parte gerimus.
- V. Oliuae binae pietatis unicae,
fide deuotos, spe robustos, maxime
fonte repletos caritatis geminae,
post mortem carnis impetrare uiuere. 20
- VI. Sit trinitati sempiterna gloria,
honor, potestas atque iubilatio,
in unitate cui manet imperium
ex tunc et modo per aeterna saecula.
Amen.

Mone n. 684. — Daniel I p. 156. — Hagen p. 54. — Dreves II p. 54. — Hss.: B p. 162: in sancti Petri (nach v. 12 Raum für Diuisio.) — C p. 63: In n. apostolorum Petri et Pauli. — D p. 81. — E p. 188: In sancti Petri (am Rande von späterer Hd: in I et in II uespera) vv. 1—12, 21—24. p. 189: de s. Paulo. vv. 13—16. p. 189: de ambobus apostolis. vv. 17—20 und Anfang der Doxol. — F p. 70: In nat. apostolorum Petri et Pauli. 3 caelo D — 4 a B — 8 senatu B — 12 qui C quam B¹ — 12 asperis C¹ — 14 mente — nos transferre C D² E F — 15 perfecte B — 16 gemimus E F — 18 maxima D F — 19 caritate D¹ — karitatis F — 20 inpietate C¹ — 21 sempernae C.

CXXXIV. De ss. Petro et Paulo.

- I. Praelata mundi culmina
celsa fide micantia,
ecclesiae fundamina
de fonte uitae proflua:
- II. Petrum, cui lux ex fide est, 5
Paulum, cui laus in dogmate
caeli repleuit circulum,
canamus ore consono!

III. Primus potenti gloria
fixit freto uestigia, 10
et uasta per uolumina
planta cucurrit pendula.	VI. Paulus tubae paeconio
Christi tonat mysteria,
omnes trahens ad baptismum
doctor fidelis gentium.
IV. Qui mortuorum funera
uerbo salubri suscitat,
et, dum uia perambulat, 15
sanabat umbra corpora.	VII. Adhuc superstes corpore
secreta caeli circuit,
et aure raptus audiit
quod fari non paeualuit.
V. Conclavi cuius fulgida
poli patescit ianua,
ac militem post praelia
ducit superna ad paeamia. 20	VIII. Sic ille fixus per crucem,
recisus iste uertice 30
uterque per uictoram
caeli sedent cum principe.
	IX. Sit, Christe, rex piissime!
tibi patrique gloria 35
cum spiritu paraclito
in sempiterna saecula.

Morel n. 240. — Hs.: B. p. 165 ohne Ueberschr. — 13 Cui B — 25 Qui adhuc B — 27 audit B — 28 quod ore fari B.

CXXXV. Hymnus in natali apostolorum Petri et Pauli.

I. Apostolorum passio
diem sacrauit saeculi,
Petri triumphum nobilem
Pauli coronam paeferens.	V. Praecinctus, ut dictum est, senex
eleuatus ab altero,
quo nolle iuit; sed uolens 20
mortem subegit asperam.
II. Coniunxit aequales uiros
cruor triumphalis necis;
deum secutos praesulem
Christi coronauit fides. 5	VI. Hinc Roma celsum uerticem
deuotionis extulit,
fundata tali sanguine
et uate tanto nobilis.
III. Primus Petrus apostolus;
nec Paulus inpar gratia: 10
electionis uas sacrae
Petri adaequauit fidem.	VII. Tantae per urbis ambitum 25
stipata tendunt agmina,
trinis celebratur uiis
festum sacrorum martyrum.
IV. Uerso crucis uestigio
Simon, honorem dans deo,
suspensus ascendit, dati 15
non immemor oraculi.	VIII. Prodire quis mundum putet,
concurrere plebem poli: 30
electa gentium caput
sedes magistri gentium.

Daniel I p. 101. — Mone n. 683. — Hagen p. 60. — Dreves II p. 55. — Hss.: A p. 175. — B. p. 166. — C p. 86: In N. apost. Petri et Pauli. — D p. 84: Alius ymnus. — F. p. 71: In mat. laude. — 2 saeculis Mor — 3 nobile A — 4 proferens D — 5 coniunxit B — 8 fidem B — 9 Petrus primus D — 10 inpar CDF — 12 fide A. — 15 polum B¹ dati B² — 16 immemor BCD F — 17 ut iam D — 18 et eleu. AC ex eleu. B. — 19 ibat D — 21 celso D¹ — 24 nobili BD¹ — 25 stippata C — 28 festus D — 32 sede D. Doxol.: Deo patri sit. ABCDF.

CXXXVI. Ad uesperum hymnus.

- I. Felix per omnes festa mundi cardines
apostolorum praepolleat alacriter
Petri beati, Pauli sacratissimi,
quos Christus almo consecrauit sanguine,
ecclesiarum deputauit principes. 5
- II. Hi sunt oliuae duae coram domino
et candelabra luce radiantia,
praeclera caeli duo luminaria:
fortia soluunt peccatorum uincula,
portas Olympi reserant fidelibus. 10
- III. Habent supernas potestatem claudere
sermone sedes, pandere splendentia
limina poli super alta sidera,
linguae eorum claves caeli factae sunt,
laruas repellunt ultra mundi limites. 15
- IV. Petrus beatus catenarum laqueos
Christo iubente rupit mirabiliter;
custos ouilis et doctor ecclesiae,
pastorque gregis, conseruator ouium
arcet luporum truculentam rabiem. 20
- V. Quodcunque uinculis super terram strinxerit
erit in astris religatum fortiter,
et quod resoluit in terris arbitrio
erit solutum super caeli radium:
in fine mundi iudex erit saeculi. 25
- VI. Non inpar Paulus huic, doctor gentium,
electionis templum sacratissimum,
in morte compar, in corona particeps,
ambo lucernae et decus ecclesiae
in orbe claro coruscant uibramine. 30
- VII. O Roma felix, quae tuorum principum
es purpurata pretioso sanguine,
excellis omnem mundi pulchritudinem
non laude tua, sed sanctorum meritis,
quos cruentatis iugulasti gladiis. 35
- VIII. Uos ergo modo gloriosi principes,
Petre beate, Paule, mundi lilyum,
caelestis aulae triumphales milites,
precibus almis uestris nos ab omnibus
munite malis, ferte super sidera! 40
- IX. Gloria deo per immensa saecula,
sit tibi nate decus et imperium,
honor, potestas sanctoque spiritui,
sit trinitati salus indiuidua
per infinita saeculorum saecula. Amen. 45

Daniel I. p. 243 — Dreves II. p. 53. n. 56, 57. — Hss.: B p. 168. — D p. 82: alias ym. — F p. 76:
uincula s. Petri (16—25. 41—45). — 3 pauliq; B — 4 sanguinem B — 12 qdes D² — 14 eorum lingue B — 14 facti
B — 17 iuante D — 20 arcens D — 24 supra D² — 24 radios B — 26 impar D — 28 im D — 30 bibramine D¹ —
31 tantorum B — 33 pulchritudine B — 35 cruentasti B — 36 gl. martyres B — 40 ethera B — 41 immensa F —
44 indiuidue F.

CXXXVII. Hymnus in cathedra s. Petri.

- I. Petre, pontifex inclite,
Christi athleta splendide!
adesto nostris precibus,
quas tibi pie fundimus. 5
- II. O gloriose patronae,
nostraes salutis opifex!
ut digne demus cantica
nostra dirumpe crimina. 12

III. Adesse tuis famulis
dignare, dux amabilis!
sentiant nostra pectora
semper tua munimina.	10	IV. Tu es nostrum refugium,
tu robur potentissimum,
tu salus et protectio
nostraque iubilatio.	15
V. O pastor pie et clare,
nobis benigne succurre!
nosque supplices respice
uota seruorum suscipe.			
		20	

Mone n. 671. — Hss.: B p. 105. — E p. 188: ad noct. (1—4, 17—20, 13—16, 9—12) — 2 adleta B E — 8 nostras B — Doxol: Deo patri B E.

CXXXVIII. De s. Petro.

I. Beatus Christi famulus,
sanctus Petrus apostolus,
insignis ac praecipuus
Christi amore, precibus.	5	III. Cui se coniunxit socium
Christi ualde egregium
Paulus, uero praecipuum
uirtutis magnae thesaurum.	10
II. Qui ponti iuxta litora
Christi occurrit gratiam,
mox debriato spiritum
corde reliquit saeculum.			
		15	
IV. In sede quoque optima
sedit Antiochia,
Romam urbem ditissimam
scandit per Christi gratiam.			

Morel n. 242. — Dreves II p. 88 n. 124. — Hs. B. p. 107 ohne Ueberschr. — 3 precibus B — 8 reliquid B — 9 se fehlt B — Doxol.: Deo patri B.

CXXXIX. Hymnus in s. Andreae.

I. Decus sacrae nominis
nomenque uitam exprimens,
hic te decorum praedicat
crucis beatae gloria.	5	III. Quem crux ad alta prouehit,
crux quem beata diligit,
cui crux amata praeparat
lucis futurae gaudia.	10
II. Andrea, Christi apostole!
hoc ipse in uocabulo
decorus, idem mystice
signaris isto nomine.			
		15	
IV. In te crucis mysterium
cluit gemello stipite,
dum probra uincis per crucem
crucemque pendis sanguine.			

V. Jam nos foueto languidos!
curamque nostri suscipe!
quo per crucis uictoriam
caeli petamus patriam.

20

Daniel I. p. 8. — Mone n. 689. — Dreves II p. 72 n. 91. — Hss.: B p. 209. — D p. 101: in sc̄i andree ymnus. — E p. 203: item de sc̄o Andrea. — F p. 86: in mat. laude. — 1 Diem F — hominis F — 2 uita D¹ — 3 hinc D F — 4 beata F — 5 Andreas B — apostolus B E — 6 ipso D² — 6 in fehlt E — iam D² F — 7 hisdem B D — 10 crucem beatam D² E — crucemque beata B D¹ — 11 properat E — 14 gimello B — 14 stigmate F — 15 dum fehlt F. — uincens F — 16 cruceq; E crucisq; F — pendens E — sanguinem B F — 17—20 fehlt E — 17 faueto B F — 18 nostrique curam D — nostris B — 19 qui B — 20 petimus B — ueniam B. Nach v. 16 fügt E bei: Tua semper nos domino | commendet intercessio. | cuius relictis retibus | tu factus es discipulus. — Doxol.: Deo patri B D E F.

CXL. Alius.

I. Post Petrum primum principem Andreas extat apostolus salutis uerbum praedicans in Achaia prouincia.		V. Phalanx tunc ad patibulum quasi ad soluendum properat, deuotus martyr in poenis orat, ne artioribus	20
II. Captus in Patras oppido truditur diro carcere, ferali poena caeditur: tortor calet uesania.	5	VI. Loris resoluat impius. diuinis indeptus munus frater instigat iurgiis iustisque querimonii.	
III. Dilaniatus ictibus ligno crucis suspenditur; biduo uiuens non cessat fidem docere populum.	10	VII. Eant tecum, quae tua sunt, Egea tu durissime; impta eius passio deuicto hoste callido.	25
IV. Clamor plebis attollitur; carus deo exposcitur, reddi iustus et innocens sanctus et bonus quaeritur.	15	VIII. Imploret ergo meritis suis pro nostris actibus, ut mereamur consequi sancta in fine praemia.	30

Daniel IV p. 162. — Mone n. 688. — Hss.: B p. 211: alias. — D p. 101: alias. — 3 uerbo B — 8 callet D — 9 hic tibus B D — 14 clarus B¹ — 15 reddit D² — 17 Falanx D Fallax B tunc fehlt B — 18 ad fehlt D — 31 Von ut me an fehlt in B der Text, 6 Zeilen sind offen gelassen. — Doxol.: Deo patri D.

CXLI. In nat. s. Andreae.

I. Laus angelorum inclita, spes conditorum unica, lumen deus de lumine, tu nos ab alto respice!		II. Nobis secundans hunc diem apostoli solemnia, Andreae, cuius per orbem clara micat confessio.	5
--	--	---	---

III.	Qua te redemptorem saecli uerbo probauit fidei, pro te trusus ab Egea taetri carceris in ima.	10	V.	Sic eius aeterno, Christe! clarificatum lumine spiritum sumens in pace caeli locasti in aethera.	20
IV.	Dehinc caesus scorpine sub septeno ternione, nexus cruci per biduum pendens docuit populum.	15	VI.	Cuncti cui proclamemus: Andrea, succurre pius! quo pro nobis exorante memento nostri domine!	
VII.	Laus et honor tibi, Christe! una cum regnante patre almoque simul flamini uni sub trino nomine.	25		Amen.	

Mone n. 690. — Hss.: E p. 198 b aus dem XIV. Jahrh. ohne Ueberschr. — F p. 85. — 6 solemnio F — 8 mirat E — 12 tretri E — 24 nostri fehlt E.

CXLII. S. Jacobi apostoli.

I.	Huius diei gloria det, Christe, mundo gaudia! qua iunctus est caelestibus frater Johannis Jacobus.		V.	Hic iudicandis ouibus te, iudex, agnoscentibus, iuncto sibi Christoforo, sit pius in iudicio.	20
II.	Qui, te uocantem liture prompto secutus pectore, in naui patrem liquerat et cuncta quae possederat.	5	VI.	Ambobus exorantibus absolue nos erroribus! stantes ne cadant, robora! lapsos, ut surgant, adiuua!	
III.	Uiuens adhuc in corpore formam conspexit gloriae, qua te post finem saeculi lucis uidebunt filii.	10	VII.	Sanctorum qui pro nomine haec festa colunt hodie solemnitati caelum intersint in perpetuum.	25
IV.	Fundendo pro te sanguinem idem bibebat calicem, quem tu gustabas hostia nostrae salutis gratia.	15	VIII.	Ut supplices exaudias pacemque ueram conferas, omnes fideles protegas, te deprecamur, trinitas!	30
				Amen.	

Mone n. 697. — Hss.: C p. 23 aus dem XII. Jahrh. ohne Ueberschr. — E p. 202 b aus dem XIV. Jahrh.: in nat. s. Jacobi Ap. (v. 1—8 que). — F p. 74. — Die Melodie in Noten im Cod. Turie. C 8a/689 saec. XV. fol. 163 v. — 2 Christus E — 5 littore C — 6 promtus E — 17 Sic C — 28 im F.

CXLIII. In nat. s. Johannis apostoli et euangelistae.

I. Solemnis dies aduenit,
quo uirgo caelum petiit,
euangelista maximus,
Johannes, et apostolus.	15	IV. Cui matrem tali foedere
mortis coniungis tempore,
ut nouerint se colere
matris ac prolis nomine.
II. Hinc uota laudis soluere,
et hymnum gestit promere
caterua nostri ordinis
honore tanti caelibis.	5	V. Qui carne solo positus,
mente polo contiguus,
uerbum inedificibile
cordis conspexit lumine.
III. Quem sacro super pectore
tuo facis recumbere
ultima in cena, domine
quam patereris pridie.	10	VI. Cuius prece assidua
ut nostra laxes crimina,
et caelo dones praemia,
uoce precamur cernua.
VII. Sursum erectis cordibus,
uersis in terram uultibus,
in trinitatis nomine
te adoramus, kyrie.	25	Amen.

Mone n. 704. — Daniel IV p. 178. — Hss.: Rhenov. L. saec. IX—X mit Neumen (T) — C p. 53 mit der Mel. in Buchstaben und Neumen. — E p. 156: Ad noct. s. Johannis (E² am Rande; in mat. I. et in II uesp.) — F p. 40: sc̄i Johannis. — 2 qua F — adiit T — 11 caena T C — 13 Qui C — 18 mente fehlt C¹ — 19 inedificibile fehlt C¹, über der Linie C²: inediscibile — 21 Huius F — assidue E¹ — 22 soluas E² in Ras. F — 23 e cēlo F.

CXLIV. In nat. s. Johannis.

I. Iste electus Johannes, diligendi promtior,
aduocatus in perennem ueritatis gratiam
mercedem sumens amoris, quicquid ambit, obtinet.	
II. Insula Pathmos teneri imperante mittitur,
conspicit illic refusa caelitus mysteria,
et profunda quae notauit mente narrat ardua.	5
III. Accipit dei parentem in suis praecordiis,
ut minister ueritatis ac minister uirginis,
quae, deum enixa, sola uirgo semper astitit.	
IV. Iste supra pectus illud sempiterni numinis
corporis usu reclinis hauriebat intima
spiritus, quae indicabat ueritatis gutture.	10
V. Ad crucem tractus redemptor esse matris filium
dicit istum, rursum ipsi esse matrem praecipit,
carne unus, spiritu alter ut maneret filius.	15

- VI. Ultimae praenotus horae scindere tunc praecipit
terream fossam ministris, quam reclinis irruit,
mortis ad uicem quieuit omne uiuens saeculum.
- VII. Te rogamus, te precamur, sancte Christi apostole!
tolle pestem, aufer ulcus et foueto languidos 20
pelle morbum, caede hostem, et remoue scandalum!
- VIII. Non adurat terram ignis! aerem non sauciet!
non refundat ultionis triste caelum turbines!
non reclinet in ruinam orbem ira funditus.
- IX. Decidat delictum omne! subsequatur gratia! 25
auferatur culpa tota! sit salutis copia!
sit remota cuncta labes! augeatur caritas!
- X. Gloria deo patri sit! gloria sit filio!
sit paraclito manenti semper hymnis gloria!
qui deus trinus et unus extat ante saecula. 30

Morel n. 261. — Dreves II p. 82 n. 111. — Thomasii op. ed. Blanchini I p. CLI. — Hss: B p. 58. — D p. 32: In sc̄i Johannis euang. — 2 perhenne D² — 5 concipit D² — 6 mentem B — arda B¹ — 8 uer. administr. & uirg. B — 9 quem B — 10 super D² — sepiterni nominis B — 11 reclines B — 11 auriebat B D¹ — 12 qui B q; D¹ — 13 redemptor martir suę fil. D (suę D² in Ras.) — 14 dicit istum rursus ipsi matrem esse praecepsit. carne unus sp̄s D¹ dicit rursum ipsius matrem esse praecipit. carne unus sp̄u D² — 15 unum B¹ — filius D¹ filii D² filium B — 16 tune fehlt D — D² über der Linie: humum (sc. h. praec.) — praecepsit D¹ — 17 terreat B — fossa B — 17 qua B — 18 ad uice D & uitę B — omnem B — 19 te deprecamur D¹ — 20 pestes D¹ — 20 languidus D¹ — 22 aduret terre B — áere B — 23 refund & B — trist & B — turbine B turbinem D¹ — 24 ruina B — ire B — 25 Declinet D² omnem D¹ omnes B — 27 labe D¹ lauas B — 28 sit fehlt D¹ (D² über die Linie sit, wodurch Gloria sit d. p. entsteht.) 29 manente D¹ — 29 sempiterna gl. D² — 30 Amen fügt D bei.

CXLV. Alius.

I. Euangelista fulgidus		IV. Cui Mariam tunc prouide	
clarus honore apostolus,		mandat deus fixus cruci,	
Johannes astra dum petit,		ut inuicem solacium,	15
festum dicauit hunc diem.		mater haberet filium.	
II. Dilectus omni uiscere	5	V. Surgentem post ab inferis	
Christi, noua dulcedine		et stantem Christum litore,	
thoro superni principis		cunctis prius de fratribus	
diuina pressit pectora.		amans amantem conspicit.	20
III. Illic bibens caelestia		VI. Integritate corporis	
superuolat et sidera,	10	et puritate spiritus	
deo reuelat mystica		dilectus est a domino	
libris fidelis pagina.		plus ceteris apostolis.	

VII. Uir, iustus, altus, praepotens exuberans miraculis, sancto repletus spiritu profunda pandit saeculo.	25	VIII. Inter sacros apostolos qui plaudet in caelestibus aeterna per palatia cum rege regum in gloria.	30
IX. Illuc enim precatio delicta nostra oblitteret, iungatque per certamina caeli supernis ciuibus.	35		

Morel n. 259. — Hs: B p. 61. — 2 et clarus B — 3 petiit B — 4 hanc B — 13 Qui B — 16 alter aberet B — 17 Furgentem B — 17 inferos B — 18 xpo in B — 27 spē B — 32 regnum B — 34 delita n. oblicter & B — Doxol.: Deo patri B.

CXLVI. De s. Johanne euangelista.

I. Agite omnes diem sacratissimum,
diem praeclarum, diem celeberrimum,
diem Johannis, diem natalicium
euangelistae, diem apostolicum,
in quo a mundo migrauit ad dominum. 5	VI. Stacteum posthinc iuuenem ex amne
potenter uitiae suscitat ad tramitem,
Attico iste satus et Eugenio
narrat horrenda quae uidit in saeculo
salutis illos statuens in gaudio. 30
II. Hic est, quem Christus ultra omnes socios
magis dilexit, electos discipulos,
caeli secreta patefecit largius,
ardua nimis, abdita mortalibus
huius praeclarum reuelat obtutibus. 10	VII. Gusto ueneno perstitit incolumis,
danti uenenum dona uitiae contulit;
Aristodemum perfidum pontificem
suae protexit indumento tunicae
iussitque ut ea mortuos resuscitet. 35
III. Sic supra pectus recumbebat domini,
perserutans alta libri euangelici,
aquilae more uolans astra petiit,
instantis cernens et futuri saeculi
sedens et scribens sensum euangelici. 15	VIII. Tunc baptizauit ipsum Aristodemum,
baptismo lauit consulem, pontificem,
omnesque horum parentes et populum;
hi namque fractis simulacris omnibus
construunt templum Johannis uocabulo. 40
IV. Sic inter plura quae gessit miracula
ligneas uirgas conuertit in aureas,
lapides duros in gemmas pulcerrimas
Christi uirtute Christique potentia,
cuius ad nuta patrabat prodigia. 20	IX. Huic saluator sanctis cum discipulis
fulgenti uultu radiis apparuit.
laborum fructus percepturus speciem
post diem quintum ad me, inquit, ueniens
lucis aeternae consequeris requiem. 45
V. At Drusianam iam in morte gelidam
resuscitauit ad uitiae confinia,
non quasi morte, sed sopore grauidam
precibus fusis seu uerbis imperat
firmo incessu reuerti ad propria. 25	X. Juxta altare dehinc fodi foueam
iussit quaternis angulis dispositam,
in quam descendens palmas sursum eleuans
precatus laudes fudit diutissima
caelitus illud lux lustra clarissima. 50

XI. Postea uero inuenta est fouea
manna repleta uirtute angelica,
quod locus ipse gignit usque hodie,
ibique flunt uirtutes innumerae
ad laudem dei magnae et mirabiles. Amen. 55

Morel nro. 260. — Hs: B p. 63: alias. — 2 die — die — 3 die Joh. — 4 die ap. B — 9 abditam B — 14 futura B — 17 aureis B — 19 potentiae B — 20 nutu B — 21 Ad B — 25 incensu B — 26 exam B — 28 adtico B — 32 dandi B — 37 pontificum B — 40 uocabulum B — 46 Justa — fodis B — 54 numere B.

CXLVII. Ad matutinam laudem.

I. Magnis ecclesiae laudibus omni
nunc et perpetuo rite colendus
nostrae suscipias, sancte Johannes!
— dignanter petimus — munia uocis.

II. Christus, uirginea filius aulae, 5
temet p[re]e sociis, inclite caelebs!
fouit pro merito uirginitatis,
cui matrem uoluit credere castam.

V. Sit laus ingenito! gloria nato!
atque spiritui iubila sancto!
qui caelum moderans trinus et unus
dignetur meritis arua Johannis. Amen. 20

III. Te clemens etiam pectus in alnum
acclinem satiat fonte perenni, 10
uerbum se genitum quod patre discens
hoc natis hominum pandere posses.

VI. Nunc autem facie cernere gaudens,
quod dudum poteras promere uoce,
nostris multimodis, alme! querelis 15
orans pro miseris compatiaris.

Morel n. 262. — Codex E p. 157 — 10 saciat E.

CXLVIII. In s. Thomae hymnus.

I. Festum iocundum contio fidelis
nuntii honore celebret apostoli,
Thomae beati, domini discipuli
mente deuota.

II. Qui redemptoris perscrutando uulnus 5
carneum, sanat uulnus dubitandum,
haereses calcat confitendo deum
uoce beata.

III. Posthinc accinctus, promptus ad certamen
felix cateruas populorum magnas 10
duxit ad fidem nempe sui regis
atque magistri.

IV. Missus superna uisione ad Indos
conuertit atque daemonum ludiera,
destruxit fana et deiecit laruas 15
Christi uirtute.

V. Nam architectus dum forte lapsuri
quaeritur laris, cluit tunc manentis
omne per aeuum rite rutilantem
lucem perenne. 20

VI. Uita defuncto redditur germano
regis Indorum, ut agnoscat sanctum
qui de tellure possit super caelos
struere domum.

- VII. Tandem ablutus latice salutis
simul cum fratre omnibusque suis
mortem euasit, uitam acquisiuit
Thoma docente.
- VIII. Nec non et passim populus per illum
credidit Christum: cunctum paene regnum
Indicum namque dominum sequuntur
glorificantes.

Morel n. 274. — Hs: B p. 43. — 1 Festa B — 9 Post hunc B — 20 luce B — 25 suos B¹ — 28 docente
B — 31 secuntur B — Doxol: Praestet hoc nobis deitas beata patris ac. B.

- IX. Sic ad extremum mira post peracta
multa beatus lancea percussus —
ut pro se Christus — martyr et effectus 35
astra petiuit.
- X. Precetur ipsum pro nostris delictis
cui resurgentи exclamauit dicens:
dominus meus atque deus meus!
testis fidelis.

CXLIX. Alius.

- I. Sancti Thome apostoli
laudes canamus debitas,
qui nam pro Christi nomine
carnis tormenta sustulit.
- II. Dirigitur in Indiam
praedicans uerbum domini:
miles aulae aethereae
firmat culmen orthodoxum.
- III. Petrus retrusus carcere
alma luce ingreditur, 5
portae signatae anulo
patefiunt apostolo.
- IV. Regis coniux ac filia
eius assistunt gloriae
suisque sacris monitis
Christum hortatur credere. 10

Morel n. 273. — Hs.: B p. 45. — 19 atritis B — 21 telit B — 22 sanguinem B — 25 O mira B —
Doxol: Deo patri B.

- V. Traditus est militibus
deum in se glorificans,
quod molumentis attritis
denicit aduersarios. 20
- VI. Percussus telis quattuor
suo decorat sanguine
fidem conseruans integrum
eius compleuit terminum.
- VII. Mira fides apostoli! 25
regis dirus exobolem
post casum iecit daemone,
deum credere compulit.
- VIII. Uenite omnes populi!
ipsum rogemus subditi, 30
ut illibatis precibus
nostra delicta deleaf.

CL. Hymnus in s. Marci.

- I. Festum beati martyris
odis colamus consonis,
quem misit orbis prouida
regis superni gratia.
- II. Hunc in quaternis uultibus 5
propheta quandam praescius
uidit leonis inclita
mysteriarchis formula. 13

- III. Missus superno munere
terras in Alexandriae 10
doctis refulsit incolis
euangelista nobilis.
- IV. Spargendo plebi lucida
uerbo salutis spermata
pro regis alti nomine 15
fit laureatus sanguine.
- V. Cuius sacratis artibus
salutis auctor omnibus
Christus moderno tempore
compsit solum Germaniae. 20

Mone n. 727. — Hs: B p. 188. — 4 gratiam B — 5 Tunc B — 8 mysteriarchis B — 9 Missis B — 14 saluti B — 31 corona B.

- VI. Laetare, felix Augia!
honore tanto praedita,
tuum fouens carum solo,
habes patronum quem polo.
- VII. Te, Marce, uoto supplici 25
culpis rogamus perdit:
tuis benigne seruulis
laxa malum peccaminis.
- VIII. Sit trinitati gloria
et laus honoris maxima! 30
quae dat coronam martyrum
nunc et per omne saeculum. Amen.

CLI. In nativitate s. Marci, euangelistae et martyris.

- I. Festum beati martyris,
euangelistae nobilis
dignis colentes laudibus
laetis canamus uocibus.
- II. Hunc in quaternis uultibus 5
propheta quondam prouidus
signauit, hunc notarium
mysteriarches inclitum.
- III. Missus superno numine
fines in Alexandriae 10
Christum reuelans incolis
ligatur antro carceris.
- IV. Saluator optatissimum
hic uisitans apostolum
euangelistam dulcius 15
dictis salutat mitibus.
- IX. Summo patri sit gloria
eiusque proli maxima!
laudetur et paraclitus
in sempiterna saecula.

- V. Spargens anhelanter sacra
uerbi salubris spermata,
Christi libens pro nomine
fuso necatur sanguine. 20
- VI. Cuius benignus et potens
nostrae saluti consulens
Christi sacrato corpore
compsit solum Germaniae.
- VII. Laetare, felix Augia! 25
honore tanto praedita,
quem tenes sinu locatum
confouens caelo patronum.
- VIII. O Marce! martyr fulgide!
dei potens apostole! 30
nos Sueuienses incolas
pio fauore protegas!
- Amen.

Mone n. 728. — Hs.: C p. 59. — 15 euangelista C.

CLII. Item de pluribus martyribus.

I. Aeterna Christi munera
et martyrum uictorias
laudes ferentes debitas
laetis canamus mentibus.		V. Nudata pendent uiscera,
sanguis sacratus funditur,
sed permanent immobiles
uitae perennis gratia,	20
II. Ecclesiarum principes,
belli triumphales duces,
caelestis aulae milites
et uera mundi lumina.	5	VI. Deuota sanctorum fides,
inuicta spes credentium,
perfecta Christi caritas
mundi triumphat principem.	
III. Terrore uicto saeculi
poenisque spretis corporis
mortis sacrae compendio
uitam beatam possident.	10	VII. In his paterna gloria,
in his uoluntas spiritus,
exultat in his filius;
caelum repletur gaudio.	25
IV. Traduntur igni martyres
et bestiarum dentibus,
armata saeuit unguis
tortoris insani manus.	15	VIII. Te nunc, redemptor, quaesumus,
ut martyrum consortio
iungas precantes seruulos
in sempiterna saecula. Amen.	30

Mone n. 662, 733. — Dreves II p. 74 n. 95. — Hss: A p. 187. — B p. 217: ym. in natal. apostolorum seu mart. — C p. 93: In natale plurimorum martyrum. — D p. 106: In nat. plurimorum mart. — E p. 207: Ad mat. laudes. (E² fügt am Rde. den einzelnen Strophen A oder M oder A M bei. — I. A M; II. A; III. A [E³ M]; IV. M; V. M; VI. M [von E³ durch A ersetzt]; VII. A; VIII. A M) — F p. 102: ad noct. (I—III, VI—VIII) [Fa] F p. 95: ad noct. I. III—V, VIII [Fm] — 2 uictoram D² — apostolorum gloriam E Fa. — 3 canentes B E¹ — 6 et belli triumphalis A C — 11 compendio A — 15 saeuis A C — ungula E — 16 tortores B — insanit E — 17 pendunt B D — 19 immob. B C D E Fm — 20 gloria D¹ — gloriae B gracie E — 23 karitas B Fa — 26 filii E — 27 spiritus E — 28 gaudium D¹ gaudiis Fa — 30 ut ipsorum Fa — 32 Amen fehlt C. — Doxol.: Deo patri sit gloria C.

CLIII. Item de pluribus martyribus.

I. Rex gloriose martyrum!
corona confitentium,
qui respuentes terrena
perducis ad caelestia.		II. Aurem benignam protinus
appone nostris uocibus:
trophaea sacra pangimus;
ignosce quod deliquimus!	5
III. Tu uincis in martyribus
parcendo confessoribus;
tu uince nostra crimina
donando indulgentiam.	10		

Mone n. 732. — Dreves II p. 75. — Hss: A p. 186. (Neumen des XII. Jahrh.) — B p. 222 ohne Ueberschrift — C p. 94: de martyribus. — D p. 107: Alius. — E p. 208: Plurimorum mart. (E² schreibt dazu: in mat. l.) — F p. 103: ad noct. — 2 coronas B confitentium E — 3 dispuentes A¹ — terrea B D — 5 benigne C benigna B — 7 tropēa B — 8 delinquimus C E — 11 uinces D¹ — 12 indulgentia B — Doxol. fehlt A; Deo patri B D; Praesta pater C E F.

CLIV. Item alias de martyribus.

- I. Sanctorum meritis inclita gaudia
pangamus, socii, gestaque fortia;
nam gliscit animus promere cantibus
victorum genus optimum.
- II. Hi sunt quos retinens mundus inhorruit: 5
ipsum nam sterili flore peraridum
spreuere penitus, teque secuti sunt,
rex Christe bone, caelitus.
- III. Hi pro te Furias atque ferocia
calcarunt hominum saeuaque uerbera: 10
cessit his lacerans fortiter ungula,
nec carpsit penetralia.
- IV. Caeduntur gladiis more bidentium:
non murmur resonat, non querimonia,
sed corde tacito mens bene conscientia 15
conseruat patientiam.
- V. Quae uox, quae poterit lingua retexere,
quae tu martyribus munera praeparas?
rubri nam fluido sanguine laureis
ditantur bene fulgidis. 20
- VI. Te, trina deitas unaque, poscimus:
ut culpas abluas, noxia substrahas,
des pacem famulis; nos quoque gloriam
per cuncta pie saecula. Amen.

Daniel I p. 203. — Hagen n. XLIII. — Morel p. 175. — Dreves II p. 75 (M) — Hss: A p. 197: item de sanctis martyribus. — B p. 221. — C p. 94 mit Neumen: item alias de mart. — D p. 106: alias. — E p. 209 ad nocturnum. — F p. 100: De martyribus. — 6 sterilis D — 7 speuere A — 7 sequuti C — 9 ferocium E² — 11 cersitis B D¹ cersitos D² — ungulis B D — 12 quae carpsit E — nec arsit A — 14 nec — nec B E — querimonium A C — 18 praeparans D — 19 laurei M — 20 fulgidi M — 21 Te summa B E — unaqua C¹ — unamque D² — possimus A — 22 substrahas E¹ — 23 da A — gloria B — 24 pie A C tibi B D E F M — Amen fehlt B.

CLV. Hymnus de uno martyre.

- I. Deus, tuorum militum
sors et corona, praemium!
laudes canentes martyris
absolute nexu criminis.
- II. Hic nempe mundi gaudia
et blandimenta noxia
caduca rite deputans
peruenit ad caelestia. 5
- III. Poenas cucurrit fortiter
et sustulit uiriliter, 10
pro te effundens sanguinem
aeterna dona possidet.
- IV. Ob hoc precatu supplici
te poscimus, piissime!
in hoc triumpho martyris 15
dimitte noxam seruulis!
- V. Laus et perennis gloria
deo patri et filio
sancto simul paraclito
in saeculorum saecula. Amen. 20

Mone n. 740. — Daniel I p. 109. — Dreves II p. 76. — Hss: A p. 188: mit Neumen. — B p. 223: ym. in
un. mar. — C p. 112: in nat. unius mart. (Neumen aus etwas späterer Zeit.) — D p. 108: In nat. unius mart. ym. —
E p. 210: De uno martire — F p. 103: De uno mart. — 2 coronas B¹ — et praemium D² — 4 nos solue A — criminum
D² — 6 noxiā B — 7 deputat! B — 9 Poenis C¹ — 12 possidens C — 13 Ab D — 14 depositimus E (te fehlt) —
17: Sit laus C — Laus perennis gloriae A — 18 patri cum filio A F — 20 in sempiterna saec. C E F.

CLVI. Alius.

I. Sacra piorum martyrum
festa nunc instat annua,
qua mundi spreto principe
regna beata possident.

II. Caelesti iuti gratia
spreuerunt mundi gaudia,
poenis afflicti graibus
praebuerunt colla gladiis.

5

III. Tortor adurit impius
membra beata ignibus, 10
fuso cruento uiscerum
palmas sumpserunt gloriae.

IV. Horum sanctorum precibus
iuti precemur dominum,
ut nobis donet ueniam 15
nec non polorum gaudia.

Morel n. 282. — Hs: D p. 107. — 3 quam D¹ — 5 iti D² — 8 paeberunt D¹ — Doxol.: Deo patri D.

CLVII. Hymnus de uno confessore.

I. Summe confessor, sacer et sacerdos,
temporum metas rota torquet anni:
tempus est nobis, tibi consecratum
pangere festum.

II. Praesul insignis meritisque clare, 5
te sacra cleri populique turba
corde prostrato pietate poseit
uernula patrem.

III. Uota cunctorum releuans in aulam
regis aeterni, foueas utrumque 10
ordinem, cuius pius extitisti
pastor in orbe.

IV. Questibus cunctis referunt gementes
gesta culparum, lacrimisque pandunt
pessimae mentis animaeque nigrae 15
crimina dira.

V. Dignaque poena reuocat in ora
nostra cum dira miseros perurget
pandere mundo uariante facta
caelitus ira. 20

VI. Tu procul casus prohibe tonantes!
pelle peccata, tenua furorem!
pestis et morbus — petimus — recedat
sospite ciue!

VII. Moribus cunctis moderare uitam, 25
confer et sudam placidamque mentem,
corda uirtutum meditentur arma
munere Christi.

VIII. Sancte, tu paebe, quotiens rogaris,
profluos fructus pluuiasque largas, 30
credimus cuncta domino fauente
te dare posse.

IX. Sancte tu paebe miseris misertus
lacrimas iuges gemitus profundos,
et tuis per te meritis resurgent 35
quos sua murgunt.

X. Credimus, Christum pretium laborum
praemium iustum studiis dedisse,
a quibus artus etiam solutos
morte bearis. 40

XI. Gloriam Christo patulo canamus
ore, praestanti sibi seruienti,
tanta qui pollet deitate simplex
trinus et unus. Amen.

Mone n. 961. — Dreves II p. 77. — Hss: A p. 189. — B p. 225: in natale confessorum — D p. 108: in
natale confessorum ymnus. — 2 metam B — 7 pietatem A — 9 aula D¹ — 11 ordine D² — 11 exstitisti A — 12
orbem B urbe D — 13 cuncti A — 17 reuocans D — 17 hora B D — 18 perurguet A D¹ — 19 pangere B — 19
uarianti D — 21 tonantis D — 22 tenue A — tenuas B — 23 recedant D² — 24 sospites D² — 24 cines B D — 26
confert ac D² udam B — 29 quoties A — 30 fluctus B D — 33 bis 36 fehlt D. — 33 bis 40 fehlt A — 34 profundo B —
39 artus habet et solutos D — 42 siue B — 44 Amen fehlt A.

CLVIII. De uno martyre.

I. Martyr dei, qui unicum
patris sequendo filium
uictis triumphas hostibus,
uictor fruens caelestibus.	II. Tui precatus munere
nostrum reatum dilue,
arcens mali contagium
uitae remouens taedium !	5
III. Soluta sunt iam uincula
tui sacrati corporis;
nos solue uinclis saeculi
amore filii dei!		10

Daniel I p. 247. — Hagen p. 65. — Dreves II. p. 76. — Hss: A p. 186: Incipiunt ymni in sanctorum. in primis de uno martyre. — B p. 224: in laude alius. — C p. 95: ymnus de uno martyre. — D p. 108: alius ym. — F p. 211: alius (E² am Rande: ad noct.) — F p. 104: Ad noct. — 1 E² am Rande: uel Confessor dei — 3 triumphans B C D⁴ F.

CLIX. In natale plurimorum confessorum.

I. Christe, splendor gloriae,
laudes referimus tibi,
qui profluo miraculo
sanctorum ornas atrium.	V. Orti de faece pulueris,
pro bonis suis meritis
similes facti angelis
fruuntur claris gaudiis.	20
II. Qui in pace ecclesiae
florentes more lili
praedicauerunt populo
ut replerent paradisum.	VI. Ad quorum ossa mortua
ad magnam Christi gloriam
noua crescent miracula
dantes plebi suffragia.	25
III. Sumentes arma bellica
contra hostis nequitiam
— scutum fidei, gladium
spiritus — pugnant fortiter.	VII. Dum datur salus languidis
redditur uita mortuis,
lumen refunditur caecis
capiunt gressum debiles.	30
IV. In quorum ore deus est,
in quorum corde Christus est,
in quorum mente pietas
iustitia et ueritas.	VIII. Te nunc oramus, domine,
eorum nos munimine
ab omni malo protege
et uitam nobis tribue!	

Morel n. 236. — Hss: A p. 191: item de pluribus confessoribus. — C p. 113. — E p. 206 ohne Ueberschrift. — 7 populm A C — 12 spiritus sancti A C (pug. fort. fehlt.) — 15 corde A C — 32 oblata uota tribue A C — 32 Doxol.: Deo patri A E; statt der Doxol hat C Amen.

CLX. De uno confessore.

I. Iste confessor domini sacratus
festa plebs cuius celebrat per orbem,
hodie laetus meruit secreta
scandere caeli. | II. Qui pius, prudens, humilis, pudicus,
sobrius, castus fuit et quietus,
uita dum praesens uegetauit eius
corporis artus. | 5 |
|--|---|---|

III. Ad sacrum cuius tumulum frequenter
membra languentum modo sanitati, 10
quilibet morbo fuerint grauati,
restituuntur.

IV. Unde nunc noster chorus in honore
ipsius hymnum canit nunc libenter,
ut piis eius meritis iuuemur 15
omne per aeum.

V. Sit laus illi, decus atque uirtus,
qui supra caeli residens cacumen
totius mundi machinam gubernat
trinus et unus. Amen. 20

Daniel I p. 248. — Hagen nro. XXXI. — Dreves II p. 77 n. 101. — Hss: B p. 227: alius. — C p. 95:
De confessor. — D p. 110: alius ym. — E p. 211. — F p. 105. — 2 célébrant D¹ — 3 secrata E — 4 célébrū D¹ — 5
prius D — 10 sanitatis D¹ — 11 modo Drev. — fuerit B — grauata Hag — 13 Inde B C — 14 canat D canat hym-
num Hag — hunc F Drev. Hag — 17 salus E F Drev. Hag — 18 residet Drev. — 19 machina B D² E gubernans
B gubernans C E.

CLXI. De uno confessore.

I. Jesu, redemptor omnium,
perpes corona praesulum!
in hac die clementius
nostris faueto uocibus.

II. Tui sacrati nominis
confessor almus claruit,
cuius celebrat annua
deuota plebs solemnia.

V. Sit Christe, rex piissime!
tibi patrique gloria,
cum spiritu paraclito
et nunc et in perpetuum! Amen. 20

III. Qui rite mundi gloriam
huius caducam respuens,
cum angelis caelestibus
laetus potitur praemiis.

IV. Huius benignus annue
nobis sequi uestigia;
huius precatu seruulis
dimitte noxam criminis.

Daniel I p. 249. — Dreves II p. 76 n. 100. — Hss: B p. 229 ohne Uebersch. — C p. 113 mit Neum. —
D p. 110: alius ym. — E p. 212: ad noct. — F p. 140: ad noct. — 5 Cui C Qui D² — sacriq; B D¹ sacri tui D² —
numinis D — 9 gaudia B D — 10 caduca deputans B D — 13 Cuius C D — benigne C¹ — 20 im B C F.

CLXII. Plurimorum confessorum.

I. Laudemus Christi gratiam,
confessorum constantiam,
quorum doctrina fulgida
splendet mater ecclesia.

II. Qui, carnis continentiam
seruantes propter dominum,
fragrantes uelut lilium
reddunt odorem optimum.

III. Quorum, deus, suffragis
absolute nos a vinculis, 10
— reticulis peccaminum —
quibus grauamur nimium.

IV. Praesta, pater cum filio
cumque pari paraclito,
in trino pollens nomine 15
sed uno regnans numine. Amen.

Morel n. 292. — Hs: E p. 212. — 7 fraglantes E — 7 uelud E.

CLXIII. De confessore, qui non fuit episcopus.

I. Hic est uerus Christicola
apostolorum assecla,
cuius mater ecclesia
sacra promit solemnia.
II. Quis ille felix gaudia 5
ouans concendit ardua,
caeligenarum epulis
fruiturus perennibus.

III. Huius, o Christe, meritis
nostris adesto precibus, 10
quo tibi laudum debita
deferamus obsequia.
IV. Tibi patrique gloria
cum sancto sit spiramine
in summa caeli curia 15
nunc et per cuncta saecula. Amen.

Mone n. 749. — Hs: F p. 106 ohne Ueberschrift. — Die obige Ueberschrift ist dem Cod. CXXXIII. saec. XIV. p. 666 entnommen.

CLXIV. In festiuitate s. Benedicti.

I. Christe, sanctorum decus atque uirtus,
uita et forma, uia, lux et auctor!
supplicum uota pariterque hymnum
suscite clemens!
II. Qui tuum dudum Benedictum ad te 5
attrahens mire segregasti mundo,
ut praua mundi reprobare discens
te sequeretur.
III. Cuius deuotum animum pueri
gratia praestas fidei ualere, 10
qua ualens mire precibus peregit
mente fideli.
IV. Dein extendens pedem in remotis
ardua scandit cruciare malens
corporis artus iuuenilis ardens 15
casto amore.
V. Imbuit posthinc homines beatos,
regulis artis animos retundi,
et iugo semper domini polorum
subdere colla. 20

VI. E quibus Maurus, sedulus minister,
gurgite ductum Placidum puerum
obsequens patri latice leuatum
aequore traxit.
VII. In quibus ipse uia rite clarens 25
actibus sanctis docet admonendo,
sic dei iussis libere parendo
mente subesse.
VIII. Pauperum cuncta pietate gliscens
usibus praebens fidei calore 30
instruit corda ambigua sequentum
fidere semper.
IX. Quod probans factis, fidei uigore
fratribus uinctis precibus refusis
uas redundare oleo fluente 35
ilico pandit.
X. Usibus iustis pietate instans,
Christe! fidendo fidei ualere
te precans certus animam reduxit
corpo funeti. 40

- XI. Hunc soror sacra nimium sequendo
tardius uisum retinere malens
imbre obtentu ualide fluente
artius iunxit. 60
- XII. Triduo post quae residens beatus 45
cernit eiusdem animam sororis
celsa secreta petere uolucris
pernicitate.
- XIII. Unde gaudendo fratribus uocatis
corpus afferri tumulo humandum 50
praecepit dudum sibi praeparatum
mox secuturus.
- XIV. Praescius posthinc finis affuturi
promptus insistit tumulum parare,
gratia sumpta animam remisit 55
aethre locandam.
- XV. Cuius ad caelum uia clara fulgens
angelo teste Benedicti esse,
auribus fratrum resonare uisa est
uoce sonora. 60
- XVI. Cuius, o Christe! meritis – precamur –
arceas iram! tribuas fauorem!
gratiam praestes ueniamque nobis
mitis ad omnes!
- XVII. Praebe – oramus – deus magne rector! 65
ut fides nostra uitiis resistat,
atque uirtutum studiis ministret
pectore puro.
- XVIII. Gloria patri resonemus omnes
et tibi, Christe! genite superné! 70
cum quibus sanctus simul et creator
spiritus regnat. Amen.

Morel n. 532. — Hagen n. XXXVI. — Dreves II p. 40. — Milehsack n. 1 n. 54, 55. — Hss: A p. 183. — B p. 108: ym. in s. Benedicti abbati. (1—40) De Scolastica ym. (41—72) — D p. 151: In nat. s. Benedicti (1—40) Diuisio (41—72) — E p. 181: De s. Benedicto (1—28, 69—72); ad nocturnam (29—44 und Anfang der Doxol.) ad matutinam (45—68 und Anfang der Doxol.) — Später Hss. geben den Hymnus in verkürzter Fassung (vgl. Hagen). 3 ymnus B — 6 mundum B D Bern. — 7 probra B D Bern. — dicens A — 9 Huius B E uius A — 10 gratiam B — praestans B D¹ E — prostas Bern — 11 qui A — 13 Dehinc E Deinde Bern — 14 arduas D mallens A B D — 16 castus Hagen — 16 canore A — 17 beatus Bern — 18 artis fehlt A regule artus Bern — animus B — 20 subsedere Bern — 23 latices leuatus A — leuatus Bern — 25 recte Bern 26 ammonendum B² — 29 clescens A cliscens B — 35 fauente E — 36 pie-
tatis E — 37 ualore B — 39 deprecans (ohne te) E — 41 Tunc A Nunc Mor. — 42 uisum fehlt Mor. — 42 mallens A B D Mor. — 43 obtento B¹ E Mor. obtentum B² — 45 postquam Mor. — 47 coeli Mor. — 47 uolueri B E — 49 Inde B E patribus Mor. — 50 adferre A auferri Mor. — humando B — humatum Mor. — 51 praecipit D E Mor. — praepatum A — praeparato Mor. — 53 adfuture B — 53 Praescium Mor. affuturum Mor. — 54 tumulo Mor. — 55 sumptam B assumpta E — 54 aethere A B D¹ — 57 Huius E uius B Cuius, Christe, ope, meritis Mor. — 62 arcias A — 63 gratia A gratias E — prestas E praestans Mor. — 64 mittas E — 69 E hat hier nur den Anfang Gloriam patri; die ganze Doxol. folgte in E nach 1 bis 28 — mit Gloriam — 69 Gloriam D E — 70 genito A — 61 sanctis D.

CLXV. Item.

- I. Rex benedicte, benedic et protege
laudantes tuum Benedictum famulum,
qui benedictus nomine et moribus
claruit signis, quod est tui muneris.
- II. Uas reformabat, quod casus diuiserat: 5
nunc miserando nos reformet animo,
impetrans nobis fontem ueri luminis,
ad cuius precem silex fudit laticem.
- III. Uincla ligati nutu soluit oculi,
clemens nostrorum uincla soluat scelerum! 10
ut recto pede gradiamur tramite,
quem suasit nobis ipse dux ex animis.
- IV. O Christe! tuum secretalem intimum,
qui – ut orabat – mortuus reuixerat,
nos mortis reos morte cordis noxios 15
a morte praua eius prece libera!

V. Ad te tendebat, ad te peruenerat,
nunc uidens tecum tui regni gaudium;
nos tanti patris congaudentes gaudiis
psallimus odas: sit laus tibi, trinitas. Amen. 20

Dreves IV nro. 182. — Hs: E p. 183 — 5 reformobat E — 13 secretale E.

CLXVI. Alius.

I. Magno canentes annua
nunc Benedicto cantica
fruamur huius inclitae
festiuitatis gaudiis.		III. Miraculorum praepotens
ad tactus alto flamine
resplenduit prodigiis
uentura saeclo praecinens.	10
II. Qui fulsit ut sidus nouum
mundana pellens nubila,
aetatis ipso limite
despexit aeui florida.	5	IV. Non ante saeclis cognitum
noctu iubar effulgorat,
quo totus orbis cernitur
et haec terra conspicitur.	15
V. Sit trinitati gloria!
sit perpes et sublimitas!
quae tam lucernam fulgidam
donauit nostro saeculo. Amen. 20			

Mone n. 839. — Daniel IV. p. 183. — Dreves II p. 59. — Hss: B p. 113. — D p. 55. — E p. 202 b.
saec. XII—XIII: in mat. I. — F p. 51: in mat. I. — 7 limine E — 10 afflatus B — alti D altus B — 11 respenduit
E — 14 efficax E¹ effulserat E² F — 16 et fehlt D hac D — 17 trinitatis D — 19 atque B aequē D — lucerna fulgida
B D — 20 n. d. saec. F — nostra saecula D.

CLXVII. Alius hymnus.

I. Fratres, alacri pectore
uenite concentum pari!
fruamur huius inclitae
festiuitatis gaudiis!		IV. Miraculorum praepotens,
afflatus alti flamine
resplenduit prodigiis
uentura saeclo praecinens.	15
II. Hac Benedictus area,
ostensor arti tramitis,
ad regna concendit pater
captans laborum praemia.	5	V. Laturus esum pluribus
panis reformat uasculum,
artum petens ergastulum
extinxit ignis ignibus.	20
III. Effulsit ut sidus nouum
mundana pellens nubila,
aetatis ipso limine
despexit aeui florida.	10	VI. Fregit ueneni baiulum
crucis per arma cymbia;
coercuit mentem uagam
leni flagello corporis.	

VII.	Funduntur amnes rupibus, redit calybs e gurgite, currit per undas obsequens : peplo puer uitat necem.	25	XII.	Uitrum resistit cautibus, manant oliuo dolia ; uinctum resoluit uisio, uitam receptant funera.	45
VIII.	Uirus patescit abditum, mandata praeceps efficit, hostem ruina conterit, cedit fremens leo graue.	30	XIII.	Tanti potestas luminis uoto sororis uincitur ; quo plus amat qui plus ualet enare quam cernit polum.	50
IX.	Immota fit moles leuis, rogus migrat phantasticus, fractum reuisit sospitas, excessus absentum patet.	35	XIV.	Non ante saeclis cognitum noctu iubar effulgorat, quo totus orbis cernitur, flammisque subuehit pius.	55
X.	Recto uafer deprenderis, inique possessor fugis ; futura praenoscemini, arcana cor non contegit.	40	XV.	Haec inter instar nectaris miranda plectro claruit, nam pinxit apte lineam uitae sacrae sequacibus.	60
XI.	Fundantur aedes somniis, tellus uomit cadauera ; dracones fugat tum fugax, aether pluit nomismata.		XVI.	Jam dux, alumne sat potens ! adsis gregis suspiriis ! gliscat bonis hydram cauens, sit callis ut sequax tui !	

Daniel I p. 212. — Hss.: B p. 114 in vier Teilen, (1—16—32—48—64), von denen jeder die Ueberschrift Alius und je am Schluss die ersten Worte der Doxol: Deo patri hat — D p. 54. — 2 concentu D² — 5 Ac B — aurea B D — 6 tramite B D¹ — 9 Qui fulsit D² — 11 ipse limite D — 14 alto D² — 20 ignes D — 21 baiulam D — 22 cymbiam D — 26 calips B D — 28 uitam D¹ — 31 ruinam B — 32 hedit B D¹ — 37 Rector D¹ Pecto B — deprehenderis D — dederis B — 41 aedos B — 43 dracone frenatur fug. D — 44 numismata D — 45 Utrum reuisit B — 46 oliu * * um D — 51 quo plus ualet qui plus amat D (ualet und amat in Ras.) — 52 enarrare B D¹ — 55 quos D² — 56 sub * * uehi D — pium D — 61 Nam D¹ — alumpnis praepotens D — 62 adsit B — regis D — 63 ionis B — 64 Doxol: Deo patri B D.

CLXVIII. S. Benedicti.

I. Christe, fili Jesu summi ! mentes nostras uisita !

coaequalis patri atque nato, alme spiritus !

una uirtus, lumen unum, deus perpes ex deo !

II. Auge fidem puram nostris semper clemens sensibus,

quo beati Benedicti colamus solemnia,

ut exemplum pii patris ne desit discipulis.

III. Quem donasti tuo Christe caelesti cum munere

ut honorem mundi omnem mente flocci penderet,

teque solum fontem uitiae diligeret perpetis.

IV. Alme Christi sempiterni Benedicte confessor! 10

cum ceteris dei sanctis nunc pro nobis supplica
Christo, quo dignetur esse peccatis propitius.

V. Doxa deo patri trinam sit regenti machinam,

eiusque proli laus perpes, necnon sancto pneumati,
trinis quibus in personis regnat uinc deitas. Amen. 15

Mone n. 838. — Morel p. 209. — Hss: E p. 202 b. saec. XII—XIII; N. s. Benedicti abbatis. — F p. 50.
— 10 Christe E¹ — 14 spiritu E — 15 trinus E.

CLXIX. De s. Blasio.

I. Christe, rex regum, deus angelorum,
lumen e summo, decus omne mundo,
norma uirtutum, moderamen rerum,
uita piorum.

II. Mira quae saeclis dederas uetustis 5
innouas rursum, deitatis nutum
semper ostendens in aperto nobis
munere pacis.

III. Inclitum testem Blasium tuendo
seminum fructus fidei gementis 10
messis aeternae renouans reseruas
rite maniplis.

VII. Perpetis uitiae dator excolende, 25
supplicum uocis miserere gratis,
cernui uultus Blasio precante
suscite cantus. Amen.

IV. Ciuis hic urbis celebris sebastae
ferculum ueri Salomonis ornans
in gradu mentem rubei coloris 15
fixit amantem.

V. Ungulas acres patiens ferendo
feminas septem, titulo cruoris
adnotat secum specialem patris
cernere uultum. 20

VI. In lacum missus superat triumphans
impios damnat comitis ministros,
hinc tibi caras aries sacratus
imbuit aras.

Hs: C p. 35: ohne Ueberschrift, mit Neumen.

CLXX. In s. Cyriaci.

I. Hymnum canamus socii
deuota mente seduli!
festumque pii martyris
odus colamus consonis.

II. Qui spreto mundi principe 5
Christi ditatus munere
per sanguinis commercia
aeterna tulit praemia.

III. Nunc laureati proceres
rite sequuntur alacres,
quos ille ductor praeuius,
ad aethra duxit caelitus.

IV. Tunc, Cyriace inclite!
nos iuuia precamine:
iunctus cateruae martyrum 15
pro nobis ora dominum!

10

15

V. Ut, tuis fulti precibus,
uitemus omne facinus,
mundi temnamus noxia,
caeli sequamur gaudia.

20

VI. Ne, ueniente domino
dierum in nouissimo,
in tartara cum reprobis
uoce damnemur iudicis.

Morel n. 388. — Hs: B p. 175. — 6 didatus B dicatus Mor. — 12 ethera B aethra Mor — 14 adiuua Mor. — 15 caterua B, cateruae Mor. — 19 tempnamus B temnemus Mor. — 21 Ne fehlt, von Morel beigelegt — Doxol in B:
Laus trinitati debita
honor, potestas, gloria
peren.

CLXXI. Alius.

I. Agonitheta nobilis,
culturque summi numinis!
assiste uotis supplicum
te laudibus colentium!

II. Columna templi lactea,
caelestis aulae uernula,
leuita claris meritis!
prece faueto miseris!

III. Te, Cyriace, canimus,
festumque diem colimus,
et uota pia soluimus
melosque laeti pangimus.

VII. Laus sit parenti domino
laudes canamus unico,
laus sit amborum flamini
per tempora laudabili!

25

IV. Tu laureatus sanguine
caeli refulges culmine
coniunctus choro martyrum,
sanctissime Christicolum! 15

V. Tu uires hostis impii
fretus uirtute domini
poenasque carnis superans
polum petis tripadians. 20

VI. Nunc adunatus angelis
tuis faueto famulis!
quo tecum caeli fulgida
laeti sumamus praemia.

Morel n. 387. — Hs: B p. 176. — 1 Agonotheta Mor. — 7 clarus Mor. — 17 In Mor. — 25, 27 Lausit B.

CLXXII. In nat. s. Dionysii.

I. Alma lux siderum!
te decent omnia
te sancti, domine,

II. Quia sanctissimum
Ariopagitam
illis sociasti

robur martyrum!
laudum carmina;
laudant hodie,

Dionysium
iam caelicolam 5
sede perenni.

- III. Qui portans proprium
cantu angelico
ductus ad tumulum caput abscissum
uenit subito
in Parisium.
- IV. Martyr tu domini
cum tuis sociis
et plebi dominum o Dionysii!
10
- V. Uirtus trinitati!
honor et gloria
priora, futura ora pro nobis!
fac propitium!
laus unitati!
sit per tempora
et praesentia. Amen. 15

Mone n. 884. — Hs: F p. 132. — Die Melodie in den Hss. Num. XXI, XXII. — 7 abscisum F.

CLXXXIII. De s. Findano.

- I. Eia nunc socii
uoce dulcisona
anni cum orbita fratres et domini!
pangite cantica!
refert dieculam
Findani patris fulgidam.
- II. Quem natum Scotia confouet Suevia,
thesauro nobili Renaugiae soli
dato diuinitus quam cingens undique
decorat amnis circumfusus. 5
- III. Ergo quem canimus uariis laudibus,
dignum per omnia discat ecclesia,
eiusque hymnidica prece iam concinens
imploret patrocinia. 10
- IV. Hic nam barbaricis uenditus populis,
pacis sub osculo more dominico
proles ingenua praeda piratica
per maris uadit inuia. 15
- V. Sed prece prospera missa per aethera
euasis hostibus miratur pelagus
lembulo subiectum nauitam, petentem
terram tum aridam. 20
- VI. Sic Israhelita quasi per auia
maris rubri saeuos fugiens Aegyptios
tranuectus Renaugiae fixit tentoria
ducente Christo perpetua.

VII. Unde laus debita,
honor sit unicae
quae huic iam nobilem
lucere suae lampadem.

25

Amen.

Mone n. 918. — Hss: Num. LXXIV. b. saec. XI. p. 18 ohne Ueberschrift mit Neumen — 8 ob — fusus oder fusa lässt sich nicht entscheiden. — 11 innidica — 20 terr ** — 22 egyptios — 23 traneue *** — 27 hinc — 28 lampade.

CLXXIV. Hymnus de s. Findano ad uesperas.

- I. Sol ille uerus, qui deus omnia
circumdat atque ui penetrat sua
ab usque fine occidui maris
laudetur usque aetheris ultima.

II. Quo comprimente saeuia pericula
actus per orbis quaelibet auia,
Findane! nostros aduena terminos
tandem subisti hoc duce praeuio.

III. Tu praeda monstris factus aquaticis
Jonae uidentis more propheticō
uitae leuamen inde receperas,
discrimen iudeae credere poteras.

5

10

VII. Ergo sit uni laus et honor deo
regi populorum perpetuo patri!
cui compar extat filius unicus
et pneuma sacrum saecla per omnia. Amen.

25

15

20

- IV. Te barbarorum turba piratica
pacis ferentem mutua nuntia
in seruitutem detinuit dolo,
Judas ut erum tradidit osculo.

V. Orbis redemptor te dedit obsidem
pro liberandis nunc ouibus suis,
qui pro salute mortuus omnium
extendit insons uiuificas manus.

VI. Huic nostro summo fer modo praeuli,
patrone! uota tu uenerabilis
in uesperale qui sacrificium
suo parenti se semel obtulit.

Officia antiquissima Mon. B. U. Rhenov. Constantiae 1746 p. 269. — Hss: C p. 92 b. saec. XII—XIII. — 28 secula C.

CLXXV. Ad laudes.

- I. Laetetur omnis hac die
deuota plebs ecclesiae
odas deo laudis nouae
flagrante persoluens fide!

II. Findanus exul saeculi
conciuis effectus poli
adeptus est perennia
sui laboris praemia.

5

- III. Cui noctis huius inuia
cum singularis se fera
inferre morsum creditit
in se relisum pertulit.

IV. Uis et latronum turbida
per uastitatis deuia
insidiarum retia
mortisque struxit spicula.

10

15

V. Mucrone sed uerbi dei
armatus hic ancipi
tectus salutis casside
suffecit hostem sternere.

20

VI. Cuius triumpho nobili
congratulantes socii
hinc conditori sedulas
deo feramus gratias!

VII. Summus parens in unico
sit benedictus filio!
laus et tibi, paraclite,
in sempiterno tempore.

25

Amen.

Officia antiqua p. 283. — Hss: C p. 92 b. saec. XII—XIII. — Die Melodie in den Hss. Num. XXI, XXII.

CLXXVI. In natale s. Galli confessoris.

I. Uita sanctorum, uia, spes salusque,
Christe, largitor probitatis atque
conditor pacis, tibi uoce, sensu
pangimus hymnum.

II. Cuius est uirtus manifesta totum 5
quod pii possunt, quod habent, quod ore
corde uel factis cupiunt amoris
igne flagrantes.

III. Qui tua sanctum pietate Gallum
indicem lucis superae dedisti, 10
eius ut docti monitis tenebras
mente fugemus.

IV. Hic ad exemplum uolueris canorae
actibus sese prius excitauit,
ut, quod ingessit uigor instruentis, 15
uita probaret.

V. Qui potens uerbo, uenerandus actu
semper aeternis inhians lucellis
plura uirtutis meruit supernae
signa patenter. 20

VI. Quaesumus mundi sator et redemptor,
ut sacris eius precibus tueri
hanc uelis plebem, tribuens quod optat
corde benigno.

VII. Temporum pacem, fidei tenorem 25
languidis curam ueniamque lapsis,
omnibus praesta pariter beatae
munera uitiae.

VIII. De quibus tanti dederas patroni
prima prouisor documenta clemens, 30
illius sacram patiaris umquam
defore curam.

IX. Huius obtentu liquet actitari,
iste ne laudem tibi, summe rerum
rector, acceptam locus expedire
cesset in aeuum.

X. Hoc patris proles, pater hoc benigne,
spiritus praesens hoc utrique compar,
nunc et aeterno facias perenni
tempore saecli. Amen. 40

Daniel IV p. 141. — Hss: A p. 194 mit Neumen. — C p. 89: de sō Gallo conf. mit Neumen. — F p. 133:
in nat. s. Galli. — 3 pietatis C — 5 Huius C — 8 flagrantis C — 12 fugiamus C fugiemus F — 13 canores C — 14
piis F — 15 in gestis C — 29 Ne A — 33—36 fehlen F — 33 Cuius A — 34 tibi fehlt C und hat im folgenden: iste
ne laudem, summe rerum rector! | acceptam locus expedire cesseret | nunc et in aeuum. 29—36 A sind von späterer
Hand unterstrichen und also getilgt (sie fehlen auch in Hs. von Rheinau CXXXIII. saec. XIV. p. 641.) — 37 benignus
F — 39 perennis C — 40 saeculi C.

CLXXVII. In nat. s. Georgii martyris.

I. Ad festum tanti martyris
concurrat plebs amabilis,
solemnitare domino
odas canendo rhythmicas.	5	V. Cuius sacrata lipsana
felix fouet Germania
in Duellensi uertice
monachili seruimine. 20
II. Hic est ille Georgius,
athleta Christi strenuus,
cuius praeclara merita
probat mater ecclesia.		VI. Hunc omnes flexiles simul
rogemus atque supplices,
ut deuotis clientulis
sit patronus propitius.
III. En post prima proelia
Stephanique certamina
agonistarum maximus
inuentus est Georgius. 10		VII. Hunc in commune dominum
regem laudemus martyrum !
qui coronatum militem
laureauit Georgium. 25
IV. In tribus mundi partibus
et quaternis climatibus
ad caelum usque laudibus
est promotus Georgius. 15		VIII. Sit laus patri principio
eiusque nato unico
cum spiritu paraclito
per saeculorum saecula. Amen. 30

Mone n. 942. — Hs: C p. 58. — 4 rhythmicas C — 9 Een C — 14 clymatibus C — 17 lypsana C — 34 Amin C

CLXXVIII. In nat. ss. Gordiani atque Epimachi.

I. Christe, sanctorum remeat tuorum
martyrum festum famulis amatum :
da tuis ipsum celebrare laudum
luce tuarum.		V. Nil in hos prauus ualuit tyrannus,
nil minas eius metuere prorsus ;
poena sed dulcis simul et suavis
mors erat illis. 20
II. Hac die sanctus tibi Gordianus
atque praeclarus fuit Epimachus,
sponte libatus, placide dicatus,
morte sacratus. 5		VI. Namque gaudebant, qui sustinebant
rege pro trino furias et uno,
gratias magnas tibi rex agendo
perpete uoto. 25
III. Caesar insanus mala Julianus
multa patrauit, sed et hos necauit
ore nefando labiis iubendo
corde furendo. 10		VII. Confitebantur domino frequenter
atque psallebant merito uerenter,
ad tuum regnum cupiendo semper
ire libenter. 25
IV. Fuderant pro te proprium cruento,
spreuerant mundi quia sic amorem,
ut nihil uellent, quod ibi uiderent 15
nilque timerent.		VIII. Spiritus horum subiit polorum
celsa, conexus simul angelorum
coetibus fulget modo cum tuorum
mens et eorum. 30

- IX. Urbe Romana deus hcs ab ipsa
transferens istam miserans ad aulam,
Christe, uexisti pietate larga 35
dans sibi signa.
- X. Nempe hic multi relevantur aegri,
hic uident caeci, pariterque surdi
audiunt, mutis datur hic aperta
promere uerba. 40
- XI. Hostis antiquus procul hinc fugatur,
martyrum horum meritis minatur,
pulsus abscedit, precibus grauatur
nilque moratur.
- XII. Ergo nunc proni tibi supplicamus, 45
adiuues ut nos uelut indigemus,
abluas culpas meritum tuorum
nunc famulorum.
- XIII. Fac ut instanter tibi pareamus,
atque constanter simul haereamus, 50
quatenus tecum sine fine simus
ac maneamus.
- XIV. Nulla nos a te mala separare,
quaesumus, possint, tribuas amare,
quaequae iussisti facias patrare 55
nocte dieque.
- XV. Sit deo patri soboli sacroque
flamini uirtus, honor omnis atque
gloria, sceptrum, decus atque regnum
nunc et in aeum. Amen. 60

Hs.: C p. 84 mit Neumen. — 34 transferans C.

CLXXIX. De s. Gregorio.

- I. Claret sacrata iam dies,
qua urbis pontifex Romae
polum, solutus e carne,
Gregorius petierit.
- II. Nunc magis altum moribus 5
doctrinaque egregium
a pubertatis tempore
alnum gerebat spiritum.
- III. Magnum decus ecclesiae!
o sacerdotum gloria! 10
dum gregi praestat pabulum,
tecta pandit mysteria.
- IV. Fulgent uerbis et sensibus
eius dogmata omnia,
sancti ut credat spiritus
donum fuisse maximum. 15
- V. Praebent salutis copiam
sale praecepta conditam;
et magnum munus! populi
rigant corda mysteria. 20
- VI. Gessit et curam pastoris,
ut gentibus ferret opem;
Anglos conuertit ad fidem
addens plebem ecclesiae.
- VII. Jam eius inter cetera
uirtutum et documenta:
quod gessit post obitum
suum Romae ad spelaeum. 25
- VIII. Quidam caecus a paruulo,
suo priuatus lumine,
antrum excubat biduus
lumen requirens perditum. 30

IX. Sed uirtus alma proditur,
fouet poscenti anxie:
suis reddit obtutibus
lucis munera ocios. 35

X. Cuius sane ut precibus
iuuemur, omnes poscimus,
et caeli aulam prospere
ualeamus penetrare. 40

Morel n. 430. — Hss: B p. 101: ymnus in sancti Gregorii — 2 quo B — 3 solutos B corr Mor — 4 petierat Mor — 9 O magnum B corr Mor — 15 spiritu B corr Mor — 18 salem B corr Mor condita Mor — 19 populum B corr Mor — 20 rogans B¹ rigans B² rigant Mor — 21 Cessit B Pastoris gessit et curam Mor — 26 est Mor — 27 gesserat Mor — 31 uidius B uiduus Mor — 32 requirunt B, corr Mor — 33 proditus B corr Mor — 34 fauet Mor — 35 reddet B, corr Mor, optutibus B — 38 iubemur B corr Mor — poscamus B corr Mor — 40 Doxol: Deo patri B.

CLXXX. De s. Gregorio.

- I. Praesulis egregii merita
Gregorii rutilant titulis:
caelicolas quibus irradiat,
terrigenas et ad astra leuat. 5
- II. Germine paeclarus et sophia
nobilior nituit studiis,
sedis apostolicae regimen
dogmate mellifluo moderans. 10
- III. Mente superna petens crucifer
pauperibus sua cuncta dedit:
uocibus angelicis meruit
unde cliens domini brauia. 15
- IV. Quis fuerit pater eximius
spiritus ille docet domini:
corda patrum bene qui docuit
munera cuius et hunc decorant. 20
- V. Semina dulcia paecco dei
spargitat in populis monitis:
de grege ne pereat aliquis
multiplici pietate studet. 25
- VI. Agmina dum peregrina fouet,
in medio pone Christi sedes
inspicit et uaria specie
orama ualde sui simile. 30

- VII. Seruiat ut humilis domino,
urceus accipitur et aquae,
tollere hanc faciem famulo
sicque repente deus celerans: 25
- VIII. Non te sequi uideo dominum!
alloquio sui perfruitur:
percipit hospite quo fuerit
glorificatus, ut astra petat. 30
- IX. Gesta tua monachos releuent,
ecclesiaeque decus teneant:
fortibus auxiliis, Gregori,
nos solida domino socians! 35
- X. Britanicos populos domino
ut precibus potuisti dare,
sic tua gratia nos prouehat
ad solium patris altithroni. 40
- XI. Coenobii memorare nostri!
hoc supplices petimus, domine:
pastor adesto tuis monachis,
pastor ut altius nos recreet. 45
- XII. Gloria cum patre sit genito,
spirituique perinde sacro:
nunc deus unus et omnipotens
hunc memorum faciat memorem.

Morel n. 431 — Hs.: B p. 103 ohne Ueberschr. — 3 irradia B — 4 et B et ad Mor — 5 claruit Mor — 8 docmate B — 16 decorat B corr. Mor — 18 populum Mor — 21 perigrina B — 22 bone B, corr. Mor — 24 tui B corr. Mor — 26 ut Mor — 27 repente tollere B tolleret Mor — 29 sequenti B Noete sequenti uidet Mor — 30 alloquioque Mor — fruitur B — 31 ospite B — 37 Britanicos B — 39 proueat B — 41 Cenouii B — 44 eos B.

CLXXXI. In natale s. Januarii.

- I. Martyrum festum colimus sacrorum,
qui refulsere typicae columnae
lampades atque numero dicatae
pneumatis almi. 15
- II. Praesul ignito sacer in camino
psallit et secum chorus angelorum,
flamma tortores cremat ac furentes,
iustus et exit. 5
- III. Erutis neruis sociisque iunctis
carceris poenas superat ferasque,
praeliis uictor rabido tyranno
lumina reddit. 10
- IV. Milites aulae agiles supernae
barbaris multis domino quaesitis
ense truncati petiere laeti
ardua caeli. 20
- V. Pontifex Christi, pie Januari!
posce cum nostris reliquis patronis
omnibus nobis ueniam perennis
donaque uitiae. 20
- VI. Praestet hoc trina deitas et una
seruulis, cuius manet alma uirtus,
doxa, maiestas, honor et potestas
omne per aeuum. 20

Mone nro 974. — Hss.: A p. 201 saec. XIII.

CLXXXII. In N. s. Laurentii martyris.

- I. Martyris Christi colimus triumphum
annum tempus uenerando, cuius
cernua uocis prece iam rotundus
orbis adorat. 20
- II. Pontifex Xystus monuit ministrum
fixus in ligno crucis: „exequeris
me cito, poenam patiendo magnam
ibis ad astra.“ 5
- III. Tortor iratus petit, ut talenti
pondus ignoti manifestet omne,
mente uesana cupiens uorare
aurea luca. 10
- IV. Spreuit hic mundi peritura dona,
fert opem nudis, alimenta claudis,
diuidit nummos miseris cateruis
corde flagranti. 15
- V. Igne torquetur, stabili tenore
cordis accensus superat minaces
ignium flamas in amore uitiae
semper opimae. 20
- VI. Uritur postquam latus omne testis:
„uerite“ praefecto loquitur iocando,
„corporis partem laniando coctam
dentibus atris!“ 20
- VII. Spiritum sumsit chorus angelorum
intulit caelo pie laureandum,
ut scelus laxet hominum precando
omnipotentem. 25
- VIII. Supplici uoto rogitemus omnes,
sancte Laurenti, ueniam preceris!
qui tuum festum celebrant ubique
uoce uel actu. 30
- IX. Gloriam patri resonemus omnes!
eius et nato iubilemus apte!
cum quibus regnas simul et creator
spiritus alme! 35
Amen.

Mone n. 1021 — Morel p. 263. — Hss.: A p. 199 saec. XI—XII. — B p. 179: Al. iocundum. — C p. 64 mit Neumen — D p. 89: Alius ymnus. — F p. 77: s. Laurentii mart. — 2 ueneranda B — 3 uoce D — preces D¹ — rotundos C¹ — 4 adoret A C — 5 sixtus B F — 6 exsequeris C si sequeris D (am Rande xe) — 7 poena B — magna B — 10 manifestat A C D¹ — 14 clausis B — 16 fraglanti D² — 18 superat fehlt C¹ — 22 ferte C A F — iocunde D — 23 laniendo A C — 25—28 C² am obern Rand. — 26 laureando A C — 27 celus C — 29 rogitamus B D² — 33 Gloria A C — 36 regnat B D — 36 almus D — alme A² radirt — amen fehlt A¹.

CLXXXIII. In nat. s. Laurentii archidiaconi.

I. Deuota mente socii preces fundamus martyri, quo nobis caeli dominum poscat fauere placidum.		V. Sed fortis Christi signifer talia perfert alacer, interitusque funestum uerbis lacessit Decium:	20
II. Laurenti martyr inclite sacrato comptus sanguine, profanum spernens iudicem Xystum secutus praesulem.	5	VI. „Quid furis hostis impie? Christumne putas uincere, qui suo pio militi tyrannum subdit saeculi?“	
III. Cauernas atri carceris milleque poenas corporis ac minas trucis aucupis temnis athleta nobilis.	10	VII. Per poenas tui corporis perque squalorem carceris rogamus: martyr inclite nobis misellis annue!	25
IV. Carpuntur sacra uiscera, saeua persulant uerbera, suspenditur craticula, subduntur et incendia.	15	VIII. Laus sit parenti domino, laudes canamus unico, laudes amborum flamini per tempora laudabili.	30
		Amen.	

Morel n. 463 — Hss: B p. 177. — D p. 87: in s. Laurentii ym. — 7 prophanum B D — 8 syxtum B xistum
D — 10 poena B — 11 accupis B — 12 tempnis BD² — adleta B — 20 uerbi B — 26 squalore B — 29 B gibt nur
den Anfang der Doxol.

CLXXXIV. In matutina laude.

I. Conscendat usque ad sidera caelique pulset intima uox atque cantus omnium te deum collaudantium.		III. Qui, superatis ignibus et impiis tortoribus deuictis saeuis hostibus, nunc gaudet in caelestibus.	10
II. Adest namque festiuitas et dies uenerabilis, in quo caelum pro meritis Laurentius ingressus est.	5	IV. Ipse dignetur dominum rogare clementissimum, ut ab aeternis ignibus nos saluet et daemonibus.	15

Mone n. 1022 — Hs: F p. 78. — 5 nanque F — 7 qua Mone.

CLXXXV. Hymnus de s. Martino.

I. Martine, confessor dei! ualens uigore spiritus, carnis fatiscens artubus mortis futurae praescius.		II. Qui pace Christi affluens in unitate spiritus diuisa membra ecclesiae paci reformas unicae.	5
--	--	--	---

III. Quem uita fert probabilem,
quem mors cruenta non laedit, 10
qui callidi uersutiis
in mortis hora derogas.

IV. Haec plebs fide promptissima
tui diei gaudia
uotis colit fidelibus: 15
adesto mitis omnibus!

V. Per te quies sit temporum!
uitae detur solatium!
pacis redundet commodum!
sedetur omne scandalum! 20

VI. Ut caritatis spiritu
sic affluamus inuicem,
quo corde cum suspiriis
Christum sequamur intimis.

Daniel IV. p. 142 — Mone n. 1070. Hss.: A p. 180. — B p. 203: alius. — C p. 91: ymnus de s. Martino episcopo. — D p. 98: ym in nat. s. Martini. — E p. 199: Ad nocturnum [F² am Rd.: De s. Martino in I uesp. et in II. et in mat. laude.] — F p. 139: s. Martini ep̄i. — 3 fatescens A D² natiscens C — 5 afflus E — reformans A CD¹EF — 10 ledet B — 11 uersutia B — 12 derogat B derogans D¹ — 13 promtissima B — 15 fidelium D¹ — 17 quiēsci B — quiescunt tempora E¹ — 18 datur E — 21 caritate spiritus E¹ — 21 effluamus E. — Nach 24 hat C noch eine Strophe: Qui laetaris cum angelis || exultas cum archangelis || triumphas (— ans C) cum apostolis || in saeculorum saeculis. Diese ist aber schon aus metrischen Gründen in dem metrisch sonst ziemlich korrekten Liede als spätere Zutat verdächtig. In A fehlt eine Doxol, die übrigen, mit C, beginnen: Deo patri sit.

CLXXXVI. Hymnus in Martini.

I. Bellator armis inclitus
Martinus actus nobilis
quos gesserit miraculis,
hymnis canamus debitum!

II. Qui frigoris sub tempore,
dum chlamyde nudum tegit,
mox Christo ipsam concedit,
se ueste tectum prodidit.

III. Tres arte sancta pallidos
resuscitauit mortuos,
de febre catecumenum,
et alterum suspendio.

IV. Orationis ambitu
latro sepultus prodit;
quae non cadebat impetu 10
pinus reflexa ducitur.

V. Profana cum succederat,
adesse flamمام reppulit,
quod extincta sunt incendia
imbre fuit praesentia. 20

VI. Humore de paralysis
curat puellam debilem
morbique rasit fomitem
sancti liquore sanguinis.

VII. Pacem leproso dans uiro 25
statim fugauit ulcera,
et quasi lauans morbidos
Jordanis est in osculo.

VIII. His et per orbem cognitis
ingentibus miraculis 30
possessor alti spiritus
nunc regnat in caelestibus.

Mone n. 1069 — Hss.: B p. 201. — D p. 100: al. — 1 inclitis D² — 2 actis D¹ actu D² — 3 que D² —
gesseris B — 4 debitas B — 6 clamidem B D¹ clamide D² — 7 Christus D² — ipsa D¹ — quam scidit D² — 9 artes
D¹ — 15 que iam D² — 17 Prophana B D — dum D — succederet D² — 18 flamma D — 19 quos B — sunt fehlt
D — 20 ymbre B — 19.20 bieten inhältlich und metrisch Schwierigkeiten — 22 nobilem D² — 23 morbi querat sit D —
24 loquore spiritus B — 26 statim B D¹ sordis D² — 27 et quos lauabat D² — Doch bietet hier der Text von B D¹
metrische Unebenheiten. — 33 Deo patri sit B D.

CLXXXVII. De s. Martino.

- I. Fratres unanimes foedere nexili
mecum participes luminis annui,
quo solis hodie fulminat orbita
Martini reuehens festa celebria.
- II. Cantemus pariter carmen amabile, 5
Martini meritis oppido nobile,
clerus cum populis consonet organo,
grandi nam uolupe est psallere gaudio.
- III. Martinus quoniam uota fidelia
accedit, tribuens cuncta salubria 10
confert hic famulis rite canentibus,
stellis aureolis serta micantibus.
- IV. Cunctis candelabrum luminis extitit,
a multis tenebras mortis et expulit,
uirtutum statuit germina crescere 15
in quorum fuerant crimina pectore.
- V. His nos subsidiis undique praediti
pangamus proprio cantica praeſuli;
laudemus parili uoce, quod approbat,
damnemus uigili mente, quod inprobat. 20
- VI. Martinum precibus gens modo Gallica,
dignis sollicitat nostra Germania,
Martinus faciat tempora prospera,
mundi Christe salus, o tibi gloria !

Amen.

Daniel IV. p. 281. — Hs: F p. 198. — 6 nobilis E — 7 consonat E — 9 quō E — 9 fidelium E² — 13 exstitit E — 16 pectore crimina E — 18 proprio E aber darüber inclito — 20 dampnemus E — 22 nostra et E — germania E. darüber: saxonia. — 23 faci& E.

CLXXXVIII. Alius hymnus.

- I. Christe, rex noster, uia, lux salusque,
qui piis dignam tribuis coronam,
da tuum uatem famulis sonoram
pangere laudem.
- II. Tu scelus mundi tenebrasque pellens 5
insuper largo cumulans decore,
largiens clemens pietatis usu
lumina clara.
- III. E quibus magnis radiis micantem
rite Martinum ueneramur alnum; 10
urbs dedit nobis decus hoc perenne
Pannionorum.
- IV. Qui sacris neandum renouatus undis
iamque laudari domini meretur
uoce, dum partem chlamydis rigenti 15
praebet egeno.
- V. Cuius effari modulante plectro
facta uix umquam luculenta possunt
cuncta, quae magno superi patrauit
munere regis. 20
- VI. Barbaram paci rabiem subegit,
uinctum exemit laqueis latronem,
plectitur flagris fidei relator
dulcis amaris.
- VII. Casibus, uerbis, studio sagaci 25
traxit ad Christum tenebris retentos,
ter potens functis gelidae resolut
uincula mortis.
- VIII. Omnia tristes remouens querelas
omnium fessos recreabat artus, 30
omnis et sensit ueniens medelam
sexus et aetas.
- IX. Saepe deuictus coluber uetustus
ius suum liquit pauitansque cessit,
quamlibet fallax agitaret artes 35
mille nocendi.
- X. O uirum sanctum nimis et beatum,
aetheris cuius niueo nitore
usibus carnis licuit micantem
cernere ciues. 40

XI. Duxit ad uitae patriam sequaces
praesulum normam speculumque fulgens,
astra conscendens fruitur perenni
lumine patris.

XII. Solue nunc amplis meritis, precamur, 45
criminum nexu, bone dux, reuinectos:
quo tibi lucis sociemur arce
omne per aeum. Amen.

Mone n. 1073 — Hs.: D p. 99. — 11 urs D — 15 clamidis D — 15 rigentes D¹ rigentem D² — 17 affari
D — 19 cunetaq; D — 21 pacis D — 25 assibus D Irratum des Pubricators (Passibus?) — 41 Luxit D — 46 nexus D¹.

CLXXXIX. Ad matutinam laudem.

I. Rex Christe, Martini decus!	V. Martine, par apostolis!
hic laus tua, tu illius:	festum colentes tu foue,
tu nos in hunc te colere	qui uiuere discipulis
quin ipsum in te tribue.	uis aut mori: nos respice! 20
II. Qui das per orbis cardines	VI. Fac nunc, quod olim gesseras!
quod gemma fulget praesulum,	nunc praesules clarifica!
da, quos premunt culpae graues,	auge decus ecclesiae!
solutat per ingens meritum.	fraudes relide sathanae!
III. En pauper hic et modicus	VII. Qui ter chaos euisceras,
polum diues ingreditur:	mersos reatu suscita!
caeli cohortes obuant;	diuiseras ut chlamydem,
linguae, tribus, gentes ouant.	nos inde iustitia.
IV. Ut uitae fulget transitus	VIII. Ut specialis gloriae
caelis et aruo splendidus,	quondam recorderis tuae
gaudere cunctis pium est:	monastico nunc ordini
cunctis salus sit haec dies!	iam paene lapso subueni! 30
IX. Sit trinitati gloria,	
Martinus ut confessus est,	
cuius fidem per opera	30
in nos et ipse roboret.	Amen.

Mone n. 1071. — Dreves II p. 67. n. 82. 83. — Hss.: F p. 83 — B p. 204 hat in Majuskeln die Worte:
Martine par apostoli; die übrigen 4 Linien der Seite sind leer gelassen und das nächste Blatt fehlt. — p. 205 lesen
wir den Schluss eines mir unbekannten Hymnus auf Martinus: ut apostolis, | hic illum apud te iubet | nullum fecundis
meritis. | Sit trinitati gratia, | Martinus ut confessus est | cuius fide per opera | in nos et ipso roboret. Amen. —
28 iusticiam F.

CLXXXX. In nat. s. Mauritii ac sociorum eius.

- I. Alma Christi quando fides mundo passim traditur
et per latos orbis fines igne flagrans floruit,
tunc elegit gratum sibi militem Mauritium.

- II. Qui loricam fide textam fortis gestans pectore,
qua beata Thebaeorum induebat agmina, 5
ad caelorum ut consortes incitaret praemia.
- III. Martyr sacer quo uocauit inclitus Mauritius,
omnes simul quasi unus uir — dictu mirabile —
ad coronam promerendam properabant caelitus.
- IV. Tunc armati spiritali ense Christi milites, 10
submittentes uelut agnus pia colla iugulo,
triumphabant trucidati spreto mundi principe.
- V. Contemnentes blandimenta tyrannorum noxia
flocci pendunt mundi poenas sub momento uincere,
ut ditentur sempiterno sine fine munere. 15
- VI. Diem festum reuolutum anni monstrat orbita,
qua beatam Thebaeorum legionem colimus,
aegris salus quo praestatur, caecis uisus redditur.
- VII. Nunc quapropter supplicantes illi preces fundimus,
ut dignetur nobis Christum facere propitium, 20
quem amauit, cum quo regnat, nunc et in perpetuum. Amen.

Mone n. 1078 — Hss : C p. 87 Neumen. — F p. 127: S. Mauricii. — 4 teatam C — 5 induebant C¹ — 6 incitarent C¹ — 11 quasi F — 14 pendent C¹ — 21 cognouit F.

CLXXXI. Ad matutinam laudem.

- I. Christo caelorum agmina
dent laudes et mortalia:
cum multis saeptus milibus
scandit astra Mauritius.
- II. Thebaea felix legio 5
cruore compta muricis
uictrix triumphi laurei
fide uicisti terrea.
- III. Plaudent honore caelici
canendo melos obuii,
tendunt et ulnas gaudii
uitae ducentes principi. 10
- IV. Sis nostri memor, domina!
dum pangis agno cantica:
grauatos sorde libera 15
delendo mortis crimina!
- V. Salve beata trinitas,
simul et una deitas;
iuua creatrix saeculum
quae regnas in perpetuum. Amen. 20

Mone n. 1077. — Hs.: F p. 129 — 4 mauricius F — 7 laurea Mone — 9 Plaudunt Mone — 14 cum
Mone — 20 im F.

CLXXXII. Hymnus in s. Nicolai.

- I. Debitas laudes domino canentes
mente deuota celebremus omnes
hunc diem sacrum, Nicolaus in quo
aethera scandit. 5
- II. Qui dei legem meditando digne,
peruigil caeli cupiendo regna,
hoste deuicto, nitidus refulsit
sanctus in orbem. 10
- III. Namque cum pastor bonitate dignos
Mirensis clarae peteretur urbi,
caelitus tandem meruit uocari
rector opimus. 15
- IV. Praesul effectus populis benignus
extitit, dulcis placidusque, clemens
omnibus praestat pietatis usu
commoda digna. 20
- V. Gratia Christi salubri repletus
daemonum cultus penitus repellit,
per uiam lucis tenebris repulsi
currere monstrat. 25
- VI. Praedicat cunctis: „famulare Christo!“
alebat tristes famis ex pauore,
commoda praestans tritici ministris
nil minuendo. 30
- VII. Fluctibus mersis precibus uocatus 25
affuit praesens mitigansque fluctus,
proudus monstrans olei liquore
temnere flamas.
- VIII. Terret Augustum pater almus, in qua
soluat ut frustra miseros reuinctos; 30
mortis atrocis monitis beatis
uincula fregit.
- IX. Hicque deuotus pietatis acta
saepius gestans famulando Christo,
aetheris regnum meruit sacratum 35
scandere clarus.
- X. Gaudet insignis tua plebs, beate,
Graecia gaudet redimita festis,
quo tuis sanctis meritis maligni
crimina quassat. 40
- XI. Protege plebem tibi praecinentem,
hostis aduersi quatiendo fraudes,
quatenus mundi mereamur atri
temnere fluctus. 45
- XII. O sancte — — nimium beate!
posce pro nobis dominum rogando,
quo suam ueram mereamur omnes
cernere lucem. 50
- XIII. Gloriam patri resonemus omnes!
et tibi Christe, genite superne, 50
cum quibus sanctus simul et creator
spiritus regnat. Amen.

Morel n. 517 — Hs.: B p. 31. — 6 Nycolaus B — 8 urbe Mor — 9 eu B — 13 populi Mor — 24 sal
Mor — 26 nocte statt in qua Mor — 28. 44 tempnere B — 33 hacta B hastam Mor — 38 redimitis Mor — 37 Claudet
B — 45 Die Hss. ohne Lücke. Sanete . . . nimium Mor, vielleicht: O sancte [martyr]? — 52 regenat B.

CLXXXIII. Alius.

- I. Solemne tempus uertitur,
quo pontifex Nicolaus
carnis deponens sarcinam
liber transcendent aethera. 5
- II. Claro satis hic germine
ornauit tamen moribus,
sanctis mandatis obsequens
praesul sacratur caelitus. 5

III.	Auro patris infamiam, stuprum redemit uirginum uerbi doctrinam profluens ritum destruxit daemonum.	10	V.	Praeses obiurgat consulem, Augustum terret somnio, statim resolui praecepit ligatos frustra uinculis.	20
IV.	Sumpti mensuram tritici ministris supplet regibus, plebi frumentum diuidens pressit famis penuriam.	15	VI.	Appressi nautae fluctibus eius uirtutem postulant procellae mox saeuissimae turbo sedatur imminens.	

Morel n. 518 — Hs.: B p. 33. — 1 Sollempnem B — 5 satus Mor — 6 tā B — 16 depressit B — 17 obiugat B — 21 fructibus B — 23 p̄ecelle — seuissimo B — 33 Deo patri Doxol B.

CLXXXIV. S. Nicolai episcopi.

I.	Adest dies sanctissimus uirtute sacra splendidus, qua Nicolaus sanctissimus locatur in caelestibus.		IV.	Fit praesul Christi nobilis pro sanctitatis meritis, qui illum exornauerat caelestis regni gratia.	15
II.	Hic paruuus infans corpore magnus tamen dei fide, quarta uel sexta feria semel sugebat ubera.	5	V.	Adesto, praesul inclite! precesque nostras suscipe! offerque summo praesuli preces deuotas populi.	20
III.	Uirtute fulgens nobili uigiliis, obsequiis, domabat corpus iuuenis, ne foedaretur uitiis.	10	VI.	Sit trinitati gloria! aeterna laus et inclita summo patri et filio cum flamme paraclito. Amen.	

Mone n. 1096 — Morel n. 290 — Hs.: F p. 87.

CLXXXV. De s. Sebastiano.

I.	Martyr dei egregie! intende melos gloriae! Sebastiane belliger, inmensi regis signifer!		III.	Linguae torpentis uinculum absolute, fandi dans donum! ut quondam mutae feminae Christi ditatus munere.	10
II.	Deuotos tibi famulos peccati sorde languidos sana! uirtutum artifex! uerbique sator multiplex!	5	IV.	Per sagittarum iacula rogamus, patris uernula! per riuos tui sanguinis iram remoue iudicis!	15

V. Ut tecum laudes perpetim
Christo canamus affatim,
tuis eruti precibus
a poenis infernalibus. 25

VI. Laus sit parenti domino!
laudes canamus unico
laudes amborum flamini
per tempora laudabili. Amen.

Morel n. 533 — Hss.: B p. 79 ohne Überschrift. — 1 Martir B — 7 artifer B — 14 uernulum B — 21 Lausit B — 23 flammini B.

CLXXXVI. In sancti Siluestri papae.

I. Siluestri almi praesulsi
urbis Romae egregii
triumphum ore consono
decentent Christi populus!	5
II. Quem inanis indolibus
truculentus pro domino
praefectus tunc Tarquinius
laceissiuit carceribus.	10
III. Sed persistens immobilis
uicit athleta nobilis,
post cuius nequam exitum
hic pontifex eligitur.	15
IV. Cuius castis affatibus
Constantinus tunc Augustus
hortatus Christo credere
renatus est baptistate.	20

V. Quem ut liniuit chrismate,
a morbo elephantiae
est emundatus illico
uirtute sancti spiritus.	25
VI. Dein contra incommodos
Judaeorum philosophos
de caelesti mysterio
bellans uicit intrepidus.	30
VII. Nam draconis pestiferi
saeuitiam compescuit,
et populos inumeros
adauxit caeli domino.	
VIII. Nosque a culpis, nexibus
eruat suis precibus
qui pro tonantis gloria
eius canamus munia.	35

Morel n. 542 — Hss.: B p. 77. — D p. 34: In s. Siluestri. — 2 egregię D — 3 hore D — 5 inannis B — 7 perfectus D — 10 adleta BD¹ — 11 exitus B — 15 ortatur D — 17 crismate B — 18 elefantino B — 19 illico D — 21 Dehinc B — 21 incommodis B — 22 philósofi B — 26 seutia D — 29 Nos quoque D² — 31 quę D² — 32 canimus B — annua D² am Rand — 33 Doxol: Deo patri B D.

CLXXXVII. In s. Stephani.

I. Christus est uita ueniens in orbem
mortis occasu patiens acerbae,
mortuis actu pietatis usu
uiuere donat.	
II. Sustulit uulnus remouendo mortem, 5
mortis auctorem perimendo surgit,
patris ad dextram repetendo regnat
sede superna.	
III. Hunc sequens primus Stephanus minister
sortis illatae titulo decorus, 10
quam dedit spirans domini benignus
spiritus illi.	

IV. Uaudit exemplo domini reuinctus
testibus falsis adopertus insons,
iudicum portans scelerata sanctus 15
dicta malorum.	
V. Ore caelesti referit malignos,
et proba constans ratione falsos,
semper indignos domino polorum
credere nolle. 20	
VI. Saxeо nimbo lapidatus instat,
Paulus est summus lapidantum, seruat
uestem, ut reddat liberos ad ictum
caede cruentos.	

- VII. Sustinet mortem rabiem profanam, 25
plenus est omni pietate cordis,
hostibus quaerit ueniam misertus
pectore grato.
- VIII. Imbuit primus homines beatos
corde directo iecore fideli, 30
in fide Christi iugulata telis
ponere membra.
- IX. Promptus hinc nostrum facinus remitte!
tolle languorem! tribue salutem!
confodi hostem! releua iacentes
morte subacta.
- X. Quaesumus flentes, benedicte prime
martyr! et ciuis societate iustis,
caelitus clarae regionis heres
inclite pollens! 40
- XI. Gloriam psallat chorus et resultet!
gloriam dicat, canat et reuoluat!
nomini trino, deitati soli
sidera clament! Amen.

Morel n. 537 — Hss.: B p. 54. — D p. 30 — 2 patiens fehlt D — acerve B D — 10 decurus B — 13
reuietus D — 14 innox D — 17 Ores celestos D — 18 probra B — 19 domini B — 21 lapidatur D¹ — 22 seruans
D — 23 uestes D — ictus D — 25 prophana B D — 37—40. 33—36 D — 33 hic D — 33 nr=noster B — 34 pelle
D — 35 releua merore B — 36 m. subacto. B — 37 flente B — 38 cuius D — 39 regiones B — 43 deitate B —
44 Amen fehlt D.

CLXXXVIII. Hymnus de s. Stephano, protomartyre.

- I. Stephano primo martyri
cantemus canticum nouum:
quam dulcis est psallentibus
opem ferre credentibus.
- II. Hic primus almo sanguine 5
Christi secutus gloriam,
uiam salutis caeteris
amore mortis praebuit.
- III. Hic enim, per apostolos
probatus in laude dei,
uxilla mortis rapuit,
ut praeferreretur omnibus.
- IV. O praefenda gloria,
o beata uictoria;
hoc meruisse Stephanum, 15
ut sequeretur dominum.
- V. Ille leuatis oculis
uidit patrem cum filio,
monstrans in caelis uiuere
quem plebs gaudebat perdere. 20
- VI. Judaei magis saeuunt,
saxaque prensa manibus
coniurant, ut occiderent
uerendum Christi militem.
- VII. At ille, caelum intuens, 25
tradit beatum spiritum;
pro consequentum crimine
precem secundam dirigit:
- VIII. „Deus creator omnium,
indulge caecis hoc malum,
et hoc nefas, quod aspicis,
indulge meis precibus.“ 30

Mone n. 1156 — Hss.: B p. 57; alias. — C p. 71 — D p. 31 alias — F p. 38: In mat. I. — 4 ferret B
feret C infert D¹ ferat D² — 8 amorem D — 9 Sic B — 12 praeferetur B C D — 13 o fehlt B — 17 leuatus D² —
22 pressa B D — 26 tradidit D¹ — 27 propter D¹ — consequentum D¹ — crimen D — 28 prece secunda B — 32 B F
beginnen die Doxol: Deo patri sit; C D: Praesta pater. Wie manche andere Hymnen ist auch dieser von den Cister-
ciensern abgeändert worden. — Rhenov. LX. saec. XV. p. 415 — Wettingens. 4 q. saec. XV. bieten diesen veränderten Text:

- I. Stephani primi martyris
cantemus nouum canticum,
quod dulce sit psallentibus,
opem ferat credentibus.
- II. Psallamus hoc, discipuli,
laudem dicamus martyris,
qui primus post redemptorem
Christi secutus est crucem.
- III. Hic enim, per apostolum
probatus in laudem dei,
uexilla morte rapuit
ut praeferretur omnibus.
- Diuisio.**
- IV. O praeferenda gloria,
o beata uictoria,
ut meruisse Stephanus,
ut sequeretur dominum.
- V. Ipse martyr egregius
amore Christi praedicans
sancto repletus spiritu
uultum gerens angelicum. 20
- VI. Ille leuatis oculis
udit patrem cum filio,
monstrans in caelis uiuere
quem plebs quaerabat perdere.
- VII. Judaei magis saeuunt,
saxis comprehensis manibus
currebant, ut occiderent
sacratum Christi militem. 25
- VIII. Ille paratus uerticem
gaudens suscepit lapides,
rogans pro eis dominum
gaudens tradidit spiritum. 30
- IX. Gloria tibi domine.

CLXXXIX. Ad nocturnum.

- I. Sancte dei pretiose protomartyr Stephane !
qui uirtute caritatis circumfultus undique
dominum pro inimico exorasti populo.
- II. Funde preces pro deuoto tibi nunc collegio,
ut tuo propitiatus interuentu dominus
nos purgatos a peccatis iungat caeli ciuibus. 5
- III. Gloria et honor deo usquequo altissimo
una patri filioque inclito paraclito,
cui laus est et potestas per aeterna saecula. Amen.

Mone n. 1158. — Hs.: F p. 38.

CC. De s. Stephano.

- I. Primatis aulae caelicae
nunc festa pangant gnauiter,
quicumque Christi gratia
quaerunt iuuari sedula.
- II. Hic nempe primus omnium
per mortis acre poculum,
ipsum fuit regem poli
dignus sequi uictor mali. 5
- III. Quod saxa dudum triuerant
ira caput Judaica,
cingit nunc beatum stemma
per cuncta sane tempora. 10
- IV. Quam dulce, martyr inclite !
tibi pararunt uiuere,
qui morte te pessum dare
cassa putauerunt strue. 15

V. Nunc ergo, domne Stephane!
dilector odientium!
noli — precamur — spernere
uoces tibi psallentium.

20

VI. Dignare nobis caelicum
placare clemens arbitrum,
amoris ut sanctifici
caelique simus compotes.

25

VII. Praesta, pater cum filio
totum regens et spiritu,
cui sit perennis gloria
uni deo per saecula.

Amen.

Mone n. 1155 — Hs.: E p. 155 — 22 arbitrem E.

CC. In nat. s. Ódalrici episcopi.

I. Mire plasmator saeculi,
qui cuncta formas nihilo,
iustos honorans praemiis,
dissolute nodos criminis!

II. Hunc hymnizantes asmate
laeti queamus pangere,
quem iam sanxisti praesulem
asciscens pium militem.

5

III. Ódalricus uocabulo
pausans erili tumulo,
confert salutem plurimis
dono superni numinis.

10

IV. Dispar prosopa trinitas,
par in usia deitas,
nos ob precatum praesulis
a morsu tegat aspidis.

15

Amen.

Mone n. 1174 — Hs. C p. 64 — 15 presuris C — 16 Amin C.

CCII. De s. Uito.

I. Alma beati martyris
Uiti canamus tropaea!
hymnis canamus dulcibus
celebrantes solemnia!

II. Gaudete cuncti creduli
discusso corde crimine,
nunc festa Uiti gaudia
laetis canamus mentibus.

5

III. Dona diuini spiritus
septenis hausit fontibus,
Christi repletus gratia
contempsit mundi crimina.

10

IV. Offertur ante tribunal
Ualeriani praesidis,
fatur constanti pectore
se simulacula temnere.

15

V. Tyrannus iussit, crudeli
uesano feroens spiritu,
membra sacrati corporis
crudis torquere cestibus.

20

VI. Repente clamat carnifex
motus profanis ausibus,
perculsus atro uulnere
fatetur manum perdere.

VII. Pronus precatur ueniam,
infantis optat gratiam;
dat Uitus indulgentiam,
salutem reddit pristinam.

Morel n. 565 — Hs.: E p. 184 — 2 tropheo E — 10 septenenis E — 14 presidi E — 16 simulachra tempnere E — 19 menbra E — 28 Laus honor Doxol E.

CCIII. Ad nocturnum.

I. Imperatoris filium

nequam uexabat spiritus,
sed Uiti uerbo territus
illum reliquit protinus.

II. Fornacis aestus feruidos

calcauit ardens spiritus,
sed nec uel linguam tegmine
flammarum gurges attigit.

5

V. Post crucis altae insignia

* * * * * * *
ferri ferrarum uulnera
triumphatur in gloria.

25

III. Ictus mucronis callidi,

et os leonis horridi,
rimosae rupis flamina
uirtute uicit fidei.

10

IV. Demum catastis figitur

membrorum fractis motibus,
pro Christo fundens sanguinem
caelum praemisit spiritum.

15

Hs.: E p. 185 — 9 allidi E — 18 die Hs ohne Unterbruch — 20 Laus honor Doxol E.

CCIV. In natale uirginum.

I. Jesu, corona uirginum,

quem mater illa concepit
quae sola uirgo parturit,
haec uota clemens accipe!

II. Qui pascis inter lilia

saeptus choreis uirginum
sponsus decorus gloria
sponsisque reddens praemia.

5

III. Quocumque pergis, uirgines

sequuntur, atque laudibus
post te canentes cursitant
hymnosque dulces personant.

10

IV. Te deprecamur largius,

nostris adauge mentibus
nescire prorsus omnia
corruptionis uulnera.

15

Daniel I. p. 112 — Hagen p. 69 — Dreves II. p. 78 — Hs.: A p. 192. — B p. 230: ymnum in natale uirginum. — C p. 97: De uirginibus. — D p. 111: alius. — E p. 214: Plurimarum uirginum. — F p. 106: de uirginibus — 2 concipit F — 3 quem B — 4 et B — 7 sponsas B D² — decorans D¹ decoras D² — 7 gloriae A gloriam C — 8 sponsisque D² reddunt B¹ reddes B² — 9 Quocumque F Quodecumque B — 10 secuntur A D F — 11 poste B C — 16 uulnere A — ohne Doxol A; Praesta pater B F — Deo patri sit gloria || eiusque soli filio || cum spiritu paraelyto || et nunc et in perpetuum. Amen. C — Laus, honor, uirtus, gloria || deo patri et filio || una cum sancto spiritu || in sempiterna saecula. Amen. D.

CCV. Item unde supra.

I. Virginis proles, opifexque matris,
uirgo quem gessit, peperitque uirgo!
uirginis festum canimus: tropaeum
accipe uotum.		III. Inde nec mortem nec amica mortis
saeua poenarum genera pauescens 10
sanguine fuso meruit sacratum
scandere caelum.
II. Haec tua uirgo duplici beata
sorte dum gestit fragilem domare
corporis sexum, domuit cruentum
corpo saeclum.	5	IV. Huius obtentu, deus alme, nostris
parce iam culpis uitia remittens
quo tibi puri resonemus alnum 15
pectoris hymnum.
V. Gloria patri genitoque proli
et tibi, compar utriusque semper
spiritus alme, deus unus omni
tempore saecli. Amen. 20		

Daniel I. p. 250 — Hagen p. 58 — Dreves II. p. 78 — Hss.: A p. 193 Neumen. — B p. 230: Alius — C p. 96: ymnus de uirginibus. — D p. 110: ymnus in nat. uirginum. — E p. 213: In natale unius uirginis. — F p. 107: ad noct. — 1 opifex quae E — 2 dum A (in Ras.) — 3 tropeum B tropheum A C D E F — 5 duplici F — 6 gessit A B C E D² — dumare B¹ — 9 Unde D¹ F — 11 secretum E secreta C F — 12 caeli C F — 13 optentu C D — nostri B¹ noster B² — 15 puro B E — omnes A (in Ras.) — 17 genitaeque C E F — 18 compar A.

CCVI. Alius.

I. Digne te sancte domine
hymnis laudemus subditis,
qui uirginale flos decus
releuare dignatus es.		V. Ex quibus almae uirginis
illius beatissimae
cunctis his tuis famulis
sacratus illuxit dies. 20
II. Redintegra per gratiam
in aluo sanctae uirginis
Mariae matris domini,
quod in Eua perierat.	5	VI. Quae pro ipsius nomine
tormenta uicit fortiter
licet in sexu fragilis
uirilis in certamine.
III. Cuius sequentes pariter
iter beatae uirginis,
ad tuum usque thalamum
tropaeum gestant praelii.	10	VII. Et paene a cunabulis
Christi secuta est fidem,
pro ipso et supplicia
sustulit inperterrita. 25
IV. Accensis cum lampadibus
oleum ferunt manibus,
Christo occurunt obuiam
cum beata uictoria.	15	VIII. Teque rogantes petimus,
Jesu, saluator inclite!
ut piis eius meritis
nostra delicta deleas. 30

Morel n. 298 — Hs.: B p. 232: Alius. — 5 Redintegrans Mor — 7 et Marie B — 8 in Eua quod Mor — 12 tropheum B gestantes B, verbessert von Mor — 18 ill = illis. B N. N. Mor. — 32 Doxol: Deo patri. B.

CCVII. Hymnus in s. Agathae.

- I. Martyris ecce dies Agathae
uirginis emicat eximiae,
qua sibi Christus eam sociat
et diadema duplex decorat. 5
- II. Stirpe decens, elegans facie,
sed magis actibus atque fide,
terrea prospера nil reputans
iuissa dei sibi corde ligans. 10
- III. Fortior haec trucibusque uiris
exposuit sua membra flagris;
pectore quam fuerit ualido
torta mamilla docet patulo. 15
- IV. Deliciae cui carcer erat,
pastor ouem Petrus hanc recreat;
inde gauisa magisque flagrans 15
cuncta flagella cucurrit ouans.
- V. Jam renitens quasi sponsa polo
pro miseris supplicet domino;
sic sua festa coli faciat,
se celebrantibus ut faueat. 20
- VI. Ethnica turba rogum fugiens
huius et ipsa meretur opem;
quos fidei titulus decorat
his Uenerem magis quoque premat. 25
- VII. Gloria cum patre sit genito
spirituique perinde sacro,
nunc deus unus et omnipotens
hanc memorum faciat memorem. Amen.

Daniel I. p. 9 — IV. p. 163 — Dreves II. p. 100 — Hss.: B p. 86 — D p. 41: In s. Agathae ymnus. — 3 quam D — 4 dumplex D — 6 fides B — 11 fuerat B — 14 hic B — 17 renitet B — 18 supplic&s D (s add. D²)
18. 19: dñm sic D¹ dñs si D² — 19 fatiat D — 20 foueat B — 21 Etnica D Hetnica B — 22 mereatur D — ope
B — 23 titulum B — 24 ergo B — 25 cum fehlt D — 28 fatiat D. Amen fehlt B.

CCVIII. Alius.

- I. Triumphum sacrae uirginis,
sanctae Agathae, colimus;
generosa prosapia
claris orta natalibus. 5
- II. Dum consularis laetifer
Quintianus Sicaniae
dicatae famam audiens
Agathae dei famulae, 10
- III. Ignescit ira saeuens,
grassatur furor praesulisi,
artari fecit uirginem
sisti praecepit tribunal. 15
- IV. Poenam requirit, generis
condicionem aestimat:
probatur casta, nobilis
praerogatiua sanguinis. 20
- V. Infestus ad supplicia
saeuus motus exaggerat,
colaphis caedi faciens,
mutare mentem gestiens. 25
- VI. Libens tormenta suscipit
responsis hostem superans;
ferus parat piaculum
nefandi causa criminis. 30
- VII. Extorta per supplicium
mamillam excidi iubet,
infausto uerbo irrogat
confusionis opprobria. 35
- VIII. Crudelis diro impie
hoc alimento altus es
damnasti mammam uirginis,
quam, impie, tu suxeras. 40

IX. Arma tyranni grauia testas acutas suggestit, foratum ut aculeis corpus uexetur stimuli.	35	X. Post mortem sanctae martyris dapes uictaque praedia auarus adire quaerit dum transuaderet remeo.	40
XI. Uota ergo sollemnia, secreta festa annua colamus mente subdit cauentes eius merita.			

Morel n. 320 — Hs.: B p. 88 — 10 crassatur B — 14 condicionis B — 17 at Mor — 18 exagerat B, verbessert Mor — 23 par ut B — 29 dire Mor — 31 dampnasti B — 36 uexatur B verbessert Mor — 44 canentes Mor — Doxol.: Deo patri B.

CCIX. In s. Agnetis.

I. Agnetis festum martyris deo dicatae uirginis colamus omnes socii carmen canendo seduli!		IV. Haec strinxit luxus iuuenum dei monstrando nuntium: in domibus scortantium praeclarum cernunt angelum.	15
II. Quam auro texta cyclade Christus uestitus podere sponsam ornauit fulgidam donando uestem mysticam.	5	V. Psallamus ergo strenui laudes ferendo uirgini, ut nobis caeli principem efficiat placabilem.	20
III. Haec minas spreuit principis poenas derisit corporis, 10 haec moechi ducis [filium] uitae donauit mortuum.		VI. Precamur, uirgo fulgida: nobis faueto sedula! quo tibi melos gloriae pangamus omni tempore.	

Morel n. 324 — Hs.: B p. 80 — 4 colendo Mor — sedule B — 11 filium fehlt B, verbess. Mor — Doxol.
Laus onor uir. B.

CCX. De s. Barbara.

I. Exultet orbis machina surgant ubique gaudia: en! uirgo uicit praelium cepitque regni praemium.		III. Est orta claro sanguine de barbara propagine 10 ad hoc uocata Barbara, sed plena Christi gratia.	
II. Dei sortita filium 5 fert uirginale lillum, rosisque uernat martyris cruore tinteta sanguinis.		IV. Hoc namque sursum proflua signabat undae copia, oborta siccis balneis 15 ad gratiam baptismatis.	

V. Fidem fenestra prodidit,
quam propter ipsam condidit:
diuina sit quod trinitas
et una sit diuinitas.	20	VIII. Sed uis uirilis pectoris
illata ridet deforis,
nec damna curat [uulnerum]
uicem retractans munerum.	30
VI. Oues in saxa uerterat
nec proditorem laeserat:
eucurrit ad certamina
ad multa sicut gaudia.		IX. Per urbem nuda uoluit,
sed nuditas mox tollitur;
ab aethre palla mittitur,
qua uirgo circumcingitur.	35
VII. In cathomis et stipite
confligitur cum uirgine,
item squalente carcere
et ungularum carmine.	25	X. Ad haec ut mente corruit,
extrema iudex protulit:
parens inhactaor (?) unice
perit superno fulmine.	40
XI. Precamur, uirgo Barbara,
deo dilecta martyra!
tuis laetos sollemnibus
polorum iunge sedibus.			

Morel n. 352 — Hs.: B p. 35: ymnus in sancte Barbare! edita a Petro Diacono. 2 surgat B, corr Mor — 9 genere B¹ — 14 inde B — 17 prodiit B, corr Mor — 18 credidit Mor — 21 Tu es B, corr Mor — 25 lathomis Mor — 31 uiscerum fügt Mor bei — 39 mactator unicae Mor — 43 sollempnibus B — Doxol.: Deo patri B.

CCXI. Alius.

I. Uirginum uirtus, decus et corona!
uirginis, Christe, tribue tropaeum:
Barbarae nobis reboare sacrum
uoce sonora.		V. Mons cui uadenti dominique iussu
se patens amplas tribuit latebras,
quam ferus captam genitor in tetro
carcere trudit.	20
II. Germine claro sata pulera uultu,
pulera sed sancto magis extat actu,
fixa persistens in utrisque rebus,
quas rota uoluit.	5	VI. Inde millenis lacerata poenis
uirgo persistit in amore Christi,
gaudet et duros fidei tenore
ferre labores.	
III. Hanc in supremo penetrali turris
degentem sumpto fidei lauacro
Christus in sponsam sibimet perenni
foedere iunxit.	10	VII. Praesidis cassus labor ut recessit,
caesa crudelis manibus parentis
uirgo sacrata duplici triumpho
scandit ad astra.	25
IV. Audiit Christum pater ut fatentem,
mox tetri cordis rabie coactus
hanc metu lapsam sequitur cupitque
ense ferire.	15	VIII. Cuius oratu, deus alme, dele
criminum culpas! scelerumque sordes
terge! possimus tibique deuotas
promere laudes.	30

IX. Gloria summo iugiter parenti
eius et nato resonemus atque
pneumati sacro: manet idem semper 35
trinus et unus. Amen.

Morel n. 351 — Hs.: B p. 37 — 2 tropheum B — 3 roboare B — 4 uoces honora B. corr Mor — 5
pulerha B — 6 pulerha B — hactu B, corr Mor — 9 subpremo B — penetrale B, corr Mor — 12 federe iunexiss&
B, corr Mor — 14 cohactus B — 17 cui B, corr Mor — 19 fera B, corr Mor — 31: digne possimus tibi quod Mor.

CCXII. In s. Caeciliae.

I. Ad laudem Christi uirginis
et martyris Caeciliae
suaui modulamine
hymnum canamus pariter !	5	V. Post haec uirgo ab impio
praefecto comprehenditur,
et stetit in perterrita
prolem tonantis praedicans. 20
II. Quae ineptas diuitias
tempsit uelut quisquilias,
et feminae aequissimum
ostendit dei filium.		VI. Huius sacris alloquiis
quater centeni populi
renati sunt baptimate
ab Urbano antistite.
III. In nuptiali thalamo
sponsum conuertit, animum
ut intactis corporibus
Christo seruarent domino. 10		VII. Hinc flammis balnealibus
ad concremandum traditur,
sed rore sancti spiritus
hostilis rogus uincitur. 25
IV. Quae post beatum lauacrum
a funesto Almachio
sauciata occiditur;
adiit astra spiritus. 15		VIII. Ubi lanista pestifer
tertio sanctam feriit,
mucronis ictu occiditur:
sic aulam poli petiit. 30
IX. Nos ergo tuis — quaesumus —
tuere uirgo precibus !
ut consequamur ueniam
tua colentes merita. 35		

Morel n. 374 — Hs.: B p. 205 — 6 contempsit uelud quisquilia B — 26 tranditur B — 30 sancta B —
36 Doxol. Deo patri B.

CCXIII. Alius.

I. Incliti festum pudoris uirginis Caeciliae
gloriosae praecinamus uoce prompti pectoris,
quae soluta lege mortis tollitur in aethera.	
II. Germinet haec uirgo clara sanctitate clarior,
pectore Christum retentans huncque solum praedicans 5
ore sponsum, mente saeclum uincit hostem sanguinem.	

- III. Pectore sanctum recessum munit euangelium;
squalido corpus beatum protegit cilicio,
nocte orans atque die mentis implens canticum.
- IV. Haec enim sortita sponso germinet praefulgido, 10
angelum dei fatetur se habere uindicem,
et uerendae ut pudoris et honorem commonens.
- V. Sponsus hinc furore caecus comminatur uirgini,
et beata uirgo facta est dicta prorsus comprobans,
angelum munusque caeli mox adesse praestitit. 15
- VI. Affuit promissus idem uir coruscis uestibus,
exhibens sertis, coronis, floribus praefulgidas,
in rosis docens cruentem, castitatem liliis.
- VII. Munere hoc prouocatus sponsus ad Christi fidem
illico fratris salutem deprecatus detinens 20
hinceque ambo passionis consecratur sanguine.
- VIII. Tunc deinde uirgo Christi consequens Caecilia
ut triumphalis honoris promeretur gloriam,
igneis thermis retrusa fit caloris nescia.
- IX. Plus calens sic igne Christi uincit ignem saeculi 25
et uibrantis ensis ictum ter ualenter sustulit;
postquam terris membra ponit, spiritus caelos petit.
- X. Unde nobis, sacra uirgo, mitte caeli munera!
liliarum uel rosarum munus inde proroga!
unde hausisti supernae ueritatis gratiam. 30
- XI. Liliis coruscat hymnos castitas praefulgida,
punicis rosis uoluntas passionis ferueat!
mole criminis subacta innouemur gratia!
- XII. Ecce aduentum futuri praestolemur iudicis
sustinentes et beata lucis illa gaudia
ne rei tunc puniamur, ne crememur ignibus. 35
- XIII. Martyrum et sacrosanctis aggregati coetibus
effugemus, quod timemus, continentes dexteram
regis almi euocati ad coronam gloriae.
- XIV. Christe, ut tuam uidentes seruuli praesentiam 40
gratulemur, gaudeamus, personemus gloriam
curiae caelestis arce confouendi in saecula.

Mone n. 862 — Hs.: B p. 207. — 3 etheris B — 11 fatetur habere uindicemque uerende B — 19 sponsus —
deprecatus fehlt B — 24 terminis B — 25 Plus nescia sig igne B — 26 uibrantes B — ualentis B — 27 punit B —
celo petuit B — 29 inde fehlt B — 30 superna B — 32 rosis bis 42 saecula fehlt B, leerer Raum von fünf Linien.

CCXIV. In s. Luciae.

- I. Lux mundi uera! salus et aeterna!
Christe redemptor! uirginumque decus!
uirginis sacrae Luciae deuote
festa colentes tuere benignus! 5
- II. Cui haec uirgo cohaerendo digne
uicit tenebras principe cum suo,
calcauit per quod uertice celydri
prima parentis suasoris sancta. 10
- III. Uitis quo tuis gazis haberetur,
opes ad uitias tribuens egenis
sponsum elisit, tui namque uoto
cuncta despexit sapiens puella. 15
- IV. Hinc genitricem sanat in utroque
maximum praebens fidei ardorem,
fulta uirtute, nimis quem dilexit, 15
uirginis nati atque creatoris.
- V. Multos haec duros sustinens agones
huius amore immota persistit,
martyr effecta peruenit ad ipsum,
quem semper optauit uirgo beata. 20
- VI. Gloriam magnam referamus patri
filio quoque spirituique sancto,
cuius est honor decus et potestas
per cuncta semper saeculorum saecula. Amen.

Morel n. 472 — Hs.: B p. 39 — 11 hefi sit B — 15 uirtutem B — 15 adq.; B — 17 Uultos hac B —
18 amores B — 20 obtauit B — 23 cuius B.

CCXV. In laudibus.

- I. Christe, lux mundi, salus et redemptor,
et nobis forma redeuntis orbis,
qui tuo tutum proprio dicasti
sanguine mundum. 5
- II. Instrue nos te peteret quod potes
martyrum simus memores tuorum,
Luciae sacris meritis iuuemur
uirginis almae. 10
- III. Ut tuos semper famulos gubernet
et tibi dignos faciat ministros,
integros mentis operumque simul
dirigat actus. 15
- IV. Quae patris gazas fugiens reliquit
simul et caraे genitricis opes,
cuius et foedum pariter uterque
uirgo cruorem. 20
- V. Nam cum ad sacratum tumulum Agathae
sisterent ambae * * * * *
* * * * simul et salutem
sensit in hora. 25
- VI. Tunc pia mater monitu puellae
copias rerum satis uniuersas
uendidit, cuncta tradidit dilectae
pretia natae. 30
- VII. Illa dum nullis agitata rebus,
neutro salutem habitura proles,
cuncta dispersit tribuens egenis
uirgo beata. 35
- VIII. Uox, cum audiuit, stipuit tyrannum;
praeses et toruos remouere uultus
coepit et iussit sibi praesentari
protinus illam. 40
- IX. Ut modo, blandis graibusque minis
publice terret refouetque, spondet;
sed nullo illam potuit tenere et
flectere pulcram. 45
- X. Aestuat saeuus nimio furore
iussit accendi famulis caminum;
quod dum orasset humilis puella,
flamma recessit. 50

- XI. Dumque infelix ualide praefixam
cerneret stantem penitus puellam,
tum boum fecit paria trahentum
iungere multa.
- XII. Qua cum hanc nullus remouere posset, 45
lotio fundi capiti decoro
iussit, et torpens refugos adui
fronte remansit.
- XIII. Tandem ad duros animum retorquens
carnifex actus scelerumque nitor 50
praecipit cultrum grauiter in eius
uiscera mergi.
- XIV. Quo licet facto diruit furentem
alloquens plebem populumque totum
pace laetari ecclesia recepto 55
rege perempto.
- XV. Sicque cum palma dominum petiuit
aetheris celsas gradiens ad aulas
et patri summo penetrat ad regnum
martyra caelebs. 60
- XVI. Gloriam patri resonemus omnes
et tibi, Christe, genite superne!
cum quibus sanctus simul et creator
spiritus regnat. Amen.

Morel n. 473 — Hs.: B p. 40. — 13 Quem B — reliquit B — 17 secretum B — 18 ohne Unterbrechung
B — 20 horam B — 21 monitum B — 30 turbos B — 32 illa B — 42 ceneret B — puella B — 45 Quam B —
possit B — 46 lozio B.

CCXVI. De s. Maria Magdalena.

- I. Jesu Christe, auctor uitae! qui in tuo sanguine
peccatum lauasti Adae; Mariae Magdalena
tribuisti salutarem fructum paenitentiae.
- II. Pretiosam margaritam stellamque clarissimam
eam locasti in arce uranicae curiae, 5
ut esset euidens tuae exemplum clementiae.
- III. Interuentu ergo eius sis nobis propitius!
ac nostra dele peccata et da uitae gaudia!
qui regnas cum deo patre et spiritu compare.

Mon. n. 1057 — Hss.: E p. 202 b. saec XII—XIII. — F p. 73: Marię Magdalenę. — 3 salutare E — 4
Preciosam E F — 7 propicius E — 9 Amen fügt F bei.

CCXVII. Item.

- I. Uotiua cunctis orbita
lucis triumphat gratia,
qua scandit astra uernula
Maria Christi fulgida.
- II. Calcans beata luridam 5
saecli ruentis machinam
ardore sancti spiritus
ignes subegit lubricos.
- III. Haec sacras Jesu lacrimis
plantas rigauit intimis,
tersit capillis osculans
mentis tenebras expians.
- IV. Te quaesumus gratissimam:
deposita clemens ueniam,
caelestis aulæ tinnulis 10
quo perfruamur organis.

V. Salve beata trinitas
perenni manens gaudio!
iuua, creatrix, saeculum
quae regnas in perpetuum. Amen. 20

Mone n. 1053 — Roth. n. 391 — Hss.: E p. 202 b. saec. XII—XIII. m. der Überschr. — F p. 73: ad noct. — 6 machina E — 13 gratissima F — 14 clemens E nobis F — 17 Salua E — 19 saeculum fehlt E — Die Melodie dazu im cod. XXI. saec. XV. fol. 101r, den Text der Cistercienser in Cod. LX. s. XV. p. 434.

CCXVIII. In nativitate s. Uictoriae.

I. Uirginis Christi merita beatae
martyris necnon Uictoriae sacrae
socii simul colite deuote
deum laudantes!		VI. Posthinc per trinos annos in diuinis
laudibus uacans uirginibus gregatis,
quas et instruxit studiis, in quibus
beari possent.
II. Quae fido corde suam castitatem
coniuge spreto, monitis sacratae
collegae suae Anatoliae docta,
obtulit deo.	5	VII. Toruus deinde spiculator adit
eam, precatu allocutus sponsi,
ut ad culturam numinum fandorum
mentem mutaret.
III. Suis nam gazis egenis tributis
perosa sponso dehinc facta suo
seuera mente praediis squalidis
exilem fecit.	10	VIII. Imperiali iussu ensem dextra
laeuaque gestans, - monstrum execrandum - 30
quo sanctam spreto illico percussit
infelix illam.
IV. Affuit sibi ab illo solamen,
qui numquam in se deserit sperantes,
incolis illis annotauit eam, 15
quibus faueret.		IX. Sicque ad caeli moenia uolauit
martyrum choro pie socianda,
uirginum sertis simul inferenda 35
martyr opima.
V. Quorum rogatu furuo hinc de antro
expulit anguem, a quo arcebantur:
rapido cursu exter illis factus
uirtute Christi. 20		X. Gloria deo! qui ubique potens;
gloria nato simul atque sancto
spiritui sit omnia per saecla
hinc et in aeum. Amen. 40

Morel n. 557 — Codex: D p. 23 m. d. Überschr. — 7 collegi D — anatholię D — 8 optulit D — 16 foueret D — 28 mente D¹ — 31 sancta D — 33 moeniam D² — 34 sociandam D².

CCXIX. Alius in laude.

I. Assiste nunc precantibus
tuorum, uirgo, supplicum!
Uictoria mirabilis
deo atque placabilis! | | II. Quae mundi huius noxia
tempisti rite omnia,
da nobis tecum perpetim
iungi internis gaudiis. 5 |
|---|--|--|

III. Ut Christo grates debitas
possit nostra fragilitas
reddere in aetheriis;
associati angelis.

10

IV. Praestet hoc idem dominus,
qui extat indiuiduus
cum patre sancto spiritu
mundi ante principium.

15

Amen.

Morel n. 558 — Hs.: D p. 24 — 5 Quem D. — 8 aeternis Mor — 12 adsociata Mor.

CCXX. Alius. ad uesperum.

I. Iam festa fulgent aurea,
quae palma compsit inclita.
salua, pudore candida,
fuso cruore fulgida!

II. Uictorias Uictoriae
Christo canamus, milites!
et uirginis certamina
pangamus almae fortia!

III. Haec uirgo missa, uirginem
moecho pudicam dedere,
non esse crimen autumans
procipati conubia.

IV. Quo spreuit Anatolia
Christo pudorem dedicans,
docetque sic Uictoriam
sponsi cauere copula.

V. Imbuta sacro famine
tunc castitas Uictoriae
calcauit mundi lubrica
et sanguinis dispendia.

20

VI. Te, Christe, huius sedula
solum dilexit caritas;
te concupiuit anxia,
tormenta risit promptula.

VII. Non urbis hanc seclusio
career, fames, metus, furor
nec separarunt omnia
a te, deus, supplicia.

25

VIII. Cuius — precamur — meritis
culpae solutis uinculis
aeterna dones praemia
per saeculorum saecula!

30

Amen.

Morel n. 556 — Hs.: D p. 25 — 10 mecho D — 15 uictoria D¹ — 24 promtula D — 25 han D.

CCXXI.

I. * * * * * * * * * *
* * * * * * * idola
iunctis christicolis uocibus increpat.

II. Tunc Caesar rapido feruidus inpetu
os sanctum lapide scindere praecepit:
longe dissiliunt fragmina dentium;
sed uox ingenti praedicat unicum.

III. Ferro, praecalidis ignibus artifex
format spiniferi spicula ardui,
corrupta penitus uisera martyris
* * * * rosei sanguinis.

10

IV. Hinc ad cornipedum terga ferocium
innexum religant, tractus in aspera
uitalem subito liquit anhelitum,
dirum quo ualuit uincere saeculum.

15

V. Ob hoc suppliciter, rex deus omnium!
rogantes petimus, martyr ut inclitus
assistat miseris fautor, et impetrat
confessis ueniam corde piaculis. 20

VI. Sit uita locuples frugibus affluis!
rerum prosperitas congrua polleat!
bellum dispereat! pax bona profluat!
uirtutes uigeant! crimina transeant!

VII. Sit patri domino gloria maxima, 25
sit compar genito, sit paraclito!
unus qui retinet scepta perenniter
uincens perpetui tempora saeculi. Amen.

Codex: E p. 129. Da das vorhergehende Blatt fehlt, ist der Anfang dieses Hymnus verloren. — 15 uitale
E — 26 vielleicht zu verbessern: sitque paraclito?

1. Incessus est partus alius post alterum ac IV.
I possum et tu possum dico quod inveni
Invenimus quod significatio mea sit miflida
Invenimus ergo quod significatio solitudo

58' amicorum scilicet opinionis quibus sit. IV.
Invenimus namque hoc est quod significatio solitudo
reflexione significatio semper impunita
namque illud significatio significatio amicorum

alium sit. — Invenimus hanc significatio solitudo. sed hoc est significatio solitudo. sed hoc est significatio solitudo. sed hoc est significatio solitudo.

I. Non possum significare
invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare

II. Reflexio significatio
Christo significare, significare
invenimus significare
parvus significare

III. Non possum significare
invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare

IV. Invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare
solitudo significare

V. Invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare
solitudo significare

VI. Invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare
solitudo significare

VII. Invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare
solitudo significare

VIII. Invenimus significare
solitudo significare
solitudo significare
solitudo significare

IX. Invenimus significare significare
solitudo significare significare

X. Invenimus significare significare
solitudo significare significare

XI. Invenimus significare significare

XII. Invenimus significare

XIII. Invenimus significare

XIV. Invenimus significare

XV. Invenimus significare

XVI. Invenimus significare

XVII. Invenimus significare

XVIII. Invenimus significare

XIX. Invenimus significare

XX. Invenimus significare

XI. Invenimus significare

XII. Invenimus significare

XIII. Invenimus significare

XIV. Invenimus significare

XV. Invenimus significare

XVI. Invenimus significare

XVII. Invenimus significare

XVIII. Invenimus significare

XIX. Invenimus significare

XX. Invenimus significare

XI. Invenimus significare

XII. Invenimus significare

XIII. Invenimus significare

XIV. Invenimus significare

XV. Invenimus significare

XVI. Invenimus significare

XVII. Invenimus significare

XVIII. Invenimus significare

XIX. Invenimus significare

XX. Invenimus significare

XI. Invenimus significare

XII. Invenimus significare

XIII. Invenimus significare

XIV. Invenimus significare

XV. Invenimus significare

XVI. Invenimus significare

XVII. Invenimus significare

XVIII. Invenimus significare

XIX. Invenimus significare

XX. Invenimus significare

XI. Invenimus significare

XII. Invenimus significare

XIII. Invenimus significare

XIV. Invenimus significare

XV. Invenimus significare

XVI. Invenimus significare

XVII. Invenimus significare

XVIII. Invenimus significare

XIX. Invenimus significare

XX. Invenimus significare

CXXXI

III. Per se significare
Invenimus significare

IV. Per se significare
Invenimus significare

V. Per se significare
Invenimus significare

VI. Per se significare
Invenimus significare

VII. Per se significare
Invenimus significare

VIII. Per se significare
Invenimus significare

VIX. Per se significare
Invenimus significare

Verzeichnis der Hymnenanfänge.

	Seite		Seite
Ad cenam agni prouidi	30	Caeli deus sanctissime	48
Adest dies sanctissimus	107	Celsae salutis gaudio	23
Ad festum tanti martyris	97	Certum tenentes ordinem	44
Ad laudem Christi uirginis	117	Ceteri tantum cecinere	67
Ad laudem s. Mariae	59	Christe caelorum habitator	40
Aeterna caeli gloria	50	Christe cunctorum dominator	39
Aeterna Christi munera	83	Christe fili Jesu summi	91
Aeterne rerum conditor	42	Christe, lux mundi	119
Aeterne rex altissime	35	Christe, qui lux es et dies	5
Agite omnes diem	79	Christe, qui uirtus, sator	62
Agnetis festum	115	Christe, red. om., ex patre	8
Agnoscat omne saeculum	9	Christe, red. om., conserua	63
Agonitheta nobilis	93	Christe, rex noster, uia	103
Ales diei nuntius	47	Christe, rex regum	92
Alleluia, dulce carmen	14	Christe, sanct. dec. angelorum	53
Alleluia piis edite laudibus	14	Christe, sanct. dec. atque uirtus	88
Alma beati martyris	111	Christe, sanctorum remeat	97
Alma Christi quando fides	104	Christe, splendor gloriae	86
Alma cunctorum celebremus	64	Christe supreme dominator alme	28
Alma lux siderum	93	Christo caelorum agmina	105
Almi prophetae progenies	66	Christus est uita ueniens	108
Andrea pie, sanctorum	69	Claret sacrata iam dies	98
A patre unigenitus	9	Clarum decus ieunii	16
Apostolorum mystica	69	Conditor alme siderum	2
Apostolorum passio	72	Conscendat usque ad sidera	101
A solis ortus cardine	6	Consors paterni luminis	47
Assertor aequi non ope	66	Corde natus ex parentis	10
Assiste nunc precantibus	121	Crux benedicta nitet	26
Astra polorum	36	Da Christe nobis prospera	28
Auctor salutis unicus	24	Debitas laudes domino	106
Audi benigne conditor	17	Decus sacrati nominis	74
Audi redemptor gentium	7	Dei fide, qua uiuimus	20
Aue maris stella	57	Deuota mente socii	101
Aurea luce et decore	71	Deus, creator omnium	52
Aures ad nostras deitatis preces	18	Deus, piorum gaudium	62
Aurora iam spargit polum	51	Deus, qui mundum crimine	56
Aurora lucis rutilat	29	Deus, tuorum militum	84
Beata nobis gaudia	37	Digne te, sancte	113
Beatus Christi famulus	74	Eece iam noctis tenuatur	43
Bellator armis inclitus	102	Eia nunc socii	94

	Seite		Seite
Euangelista fulgidus	78	Magnae deus potentiae	49
Ex more docti mystico	19	Magnis ecclesiae laudibus	80
Exultet caelum laudibus	68	Magno canentes annua	90
Exultet orbis machina	115	Magno salutis gaudio	22
Felix per omnes festa mundi cardines	73	Maria, mater domini	56
Festa iocundum contio	80	Martine, confessor dei	101
Festum b. m. euangelistae	82	Martyr dei egregie	107
Festum b. m. odis colamus	81	Martyr dei, qui unicum	86
Festum nunc celebre	33	Martyris Christi colimus	100
Fit porta Christi peruia	61	Martyris ecce dies	114
Fratres alacri pectore	90	Martyrum festum	100
Fratres unanimes	103	Mediae noctis tempore	15
Gaude uisceribus, mater	60	Meridie orandum est	21
Hic est dies uerus dei	32	Mire plasmator saeculi	111
Hic est uerus christicola	88	Mysteriorum signifer	54
Hostis Herodes impie	12	Nocte surgentes uigilemus	42
Huius diei gloria	76	Nox atra rerum contegit	49
Hunc soror sacra	89	Nox et tenebrae	48
Hymnum canamus gloriae	34	Nunc sancte nobis spiritus	44
Hymnum canamus, socii	92	Nunc tempus acceptabile	16
Hymnum dicamus domino	27	Nunc tibi, uirgo	61
Iam, Christe, sol iustitiae	17	O lux, beata trinitas	52
Iam Christus astra ascenderat	38	O nata lux de lumine	12
Iam festa fulgent	122	O nimis felix meritique	67
Iam lucis orto sidere	43	O pater sancte	1
Iam lucis splendor rutilat	17	Optatus uotis omnium	36
Jesu Christe, auctor uitiae	120	O quam glorifica luce	56
Jesu, corona uirginum	112	O sacra sancta	2
Jesu, nostra redemptio	35	O sancta mundi domina	60
Jesu, quadragenariae	16	O sator rerum, reparator	13
Jesu, redemptor omnium	87	O sidereae conditor aulae	40
Jesu, redemptor saeculi	5	O ueneranda trinitas	1
Jesu, saluator saeculi	63	Pange lingua gloriosi prael. certam.	25
Jesus refusit omnium	11	Perfecto trino numero	22
Illuminauit hunc diem	54	Petre, pontifex inclite	73
Imperatoris filium	112	Petrus beatus catenarum	73
Incliti festum pudoris	117	Plasmator hominis, deus	51
Inluminans altissimus	10	Post matutinas laudes	20
Inmense caeli conditor	46	Post Petrum primum	75
Iste confessor domini	86	Praeco praeflarus	68
Iste electus Johannes	77	Praelata mundi culmina	71
Laetetur omnis haec die	95	Praesulis egregii merita	99
Laudemus Christi gratiam	87	Primatis aulae caelicae	110
Laus angelorum inclita	75	Primo dierum omnium	41
Lucis creator optime	45	Qua Christus hora sitiit	21
Lustris sex qui iam peractis	26	Quem terra, pontus, aethera	55
Lux ecce surgit aurea	49	Quis possit amplio famine	58
Lux mundi uera	119	Quod chorus uatum	58

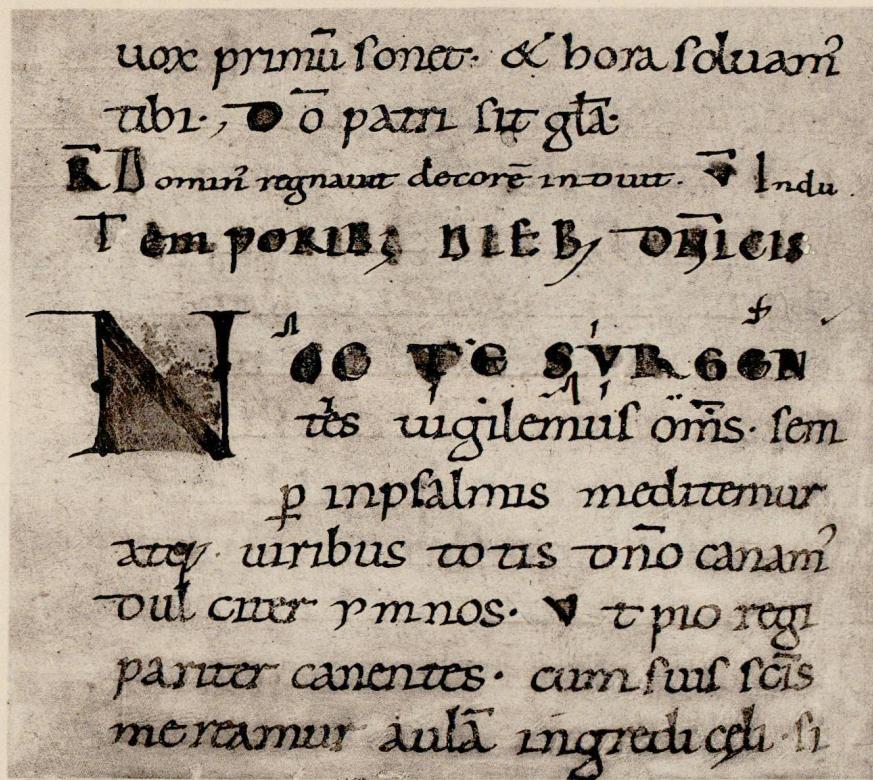
	Seite		Seite
Rector potens, uerax deus	44	Summe confessor	85
Rerum creator optime	48	Summe largitor	1
Rerum deus, tenax uigor	44	Surgentes ad te, domine	7
Rex aeterne, domine	32	Telluris ingens conditor	47
Rex benedicte, benedic	89	Te lucis ante terminum	45
Rex Christe, factor omnium	28	Te lucis auctor	29
Rex Christe, Martini decus	104	Ternis ter horis numerus	21
Rex gloriose martyrum	83	Tibi, Christe, splendor	53
Sacra piorum martyrum	85	Triumphum sacrae	114
Sacratum hoc templum dei	38	Tu trinitatis unitas	50
Saluete flores martyrum	65	Ueni, creator spiritus	37
Sancte dei pretiose	110	Ueni, redemptor gentium	5
Sancti Thomae apostoli	81	Uerbi patris principium	65
Sanctorum meritis	84	Uerbum supernum prodiens	4
Sic ter quaternis trahitur	19	Uexilla regis prodeunt	23
Signum crucis mirabile	25	Uirginis Christi	121
Siluestri almi praesulis	108	Uirginis proles	113
Sol, astra, terra, aequora	3	Uirginum uirtus	116
Solemne tempus uertitur	106	Uita sanctorum, deus angelorum	33
Solemnis dies aduenit	77	Uita sanctorum, uia spes	96
Sol ille uerus, qui deus	95	Uotiua eunctis	120
Sol, luna, caelum, sidera	31	Uox clara ecce intonat	4
Somno refectis artibus	45	Urbs beata Jerusalem	41
Splendor paterna gloriae	46	Ut nox tenebris obsita	19
Stephano primo martyri	109	Ut queant laxis	67
Summae deus clementiae	51		

Druckfehler.

Nr. XIV. v. 34 lies: muneris.
 „ XLII. „ 39 „ altissimis.
 „ LXI. „ 3 „ nouus.
 „ CXL. „ 8 „ reclina.
 „ CXV. „ 25 „ increduli.

Nr. CCIII. v. 19 lies: ferarum.

Nr. CXXIII. Tit. lies: omnibus sanctis.
 „ CXXVIII. v. 51 „ ueniam.
 „ CLXVIII. „ 15 „ una.
 „ CLXXII. „ 10 „ Dionysi.
 „ CLXXXVIII. Ann. 25 „ Rubricators.

L successibus determinans mortis sacrae pennis instet gla
 Argire caro uestere quo vita nusquam decidat. sed pmo
Praesta pater pessime. **D**ominus ego die aduersi
Lux creator optio ne lucem.
 dierum pferens primordium lucis nouae.
 mundi parans originem.

Qui mane iunctum uesterdi diem uocari principis theatrum
 chaos inlabitur. audi preces cum fletibus.
Ne mens grauata criminis. uitae sit exul munere.
 dum nil perenne cogitat. se seque culpis illigat.
Caelorum pulset intimum. uitale tollat praeimum. antem
 omne noxiun. purgamus omne pessimum.
Praesta pater pessime. **I**tem ad vespros
O lux beatam trinitas et prin
 cipalis unitas. iam sol recedit ignes infundelum sensibus.
Te mane laudent carmina. te deprecemur uestere
 te nostra supplex gloria. puncta lantet sacula.

SIGNI. SCI. IOHANNIS & PTI. ET EY.
 OLEMONIS DIES ADOUENIT. QUO UIR
 go caelum peccit euangelij maximi iohannes & aples
 Hinc uota laudis soluere. & ymnu gestis pmere exte
 ua nri ordinis honore tanta caelibis
 Quem sacro suspectore tuo facis recumbere. ultima
 incarena dne quam patetris pridie. flumine